

Не
одним
хлібом
живе
людина...

Канадсько-Український Бібліотечний Ц

Канадське Товариство Приятелів України
Торонто - Канада

НЕ ОДНИМ ХЛІБОМ ЖИВЕ ЛЮДИНА

R. Bergin

NOT BY BREAD ALONE...

Christians in atomic age

Translated by I. Yakubovsky

Edited by Y. Chumak

**Ukrainian Publishing Home Dobra Knyshka
Toronto, 1979**

Р. Бергін

НЕ ОДНИМ ХЛІБОМ ЖИВЕ ЛЮДИНА...

Християнин в атомовій добі

Авторизований переклад Іллі Якубовського

**До друку підготував
ред. Яр. Чумак**

**Українське Видавництво “Добра Книжка” ч. 211
Торонто, 1979**

Обкладинка
В. Кондратюка

ВСТУПНЕ СЛОВО

Чим ближче наближаємось до вісімдесятих років нашого сторіччя, тим чорніші хмари неспокоїв і за-
колотів, страйків, революцій і війн, сексуального
розгулу і злочинів закривають овид сучасного світу.
Письменники і вчені давно вже назвали ці роки ро-
ками кризовими, що стануть початком зміни, нової
доби в житті людей на землі.

За тією новою добою тужать людські серця, зму-
чені бездушним матеріалізмом, що двома світовими
війнами, революціями і Гулагами підірвав коріння
і знищив основи гідного співжиття між людьми. Не-
величка користь з того, що в Канаді, Америці і ін-
ших країнах існують прекрасні шляхи, телефони,
радіо й телевізія, що з того, що космічні кораблі лі-
тають у міжпланетарних просторах, а навіть дося-
гають до безлюдного Місяця, коли нема справжньої
комунікації не тільки між народами і державами,
але навіть в подружжях і родинах.

Є чимало причин духового і морального занепаду
сучасного людства. Але одною з перших є гріх гор-
дості. Диявол обіцяв людям, що будуть подібні до
Бога і цю обіцянку він постійно нашіптує своїм
жертвам і до сьогодні. Наївні вірять у цей фальш,
на світі появилася безліч божків, але для правдиво-
го Бога не стало місця. Вслід за тим люди почали
вмовляти в себе і інших, що грішми і силою змо-
жуть розв'язати всі труднощі і непорозуміння, що
людина живе тільки матеріальними справами, тіль-
ки одним хлібом.

Але ми є свідками суцільного провалу тієї мате-
ріялістичної доктрини. Постійно в історії і на наших
очах потверджуються слова ап. Павла: "Я посіяв,
мій приятель поливав, але зріст сійбі дав Господь
Бог".

Наша батьківщина, Україна, колишній шпихлір Європи, є гірким прикладом нестачі цього зросту. Під кормигою і тиском ворожого і безбожного уряду там рясно сіють і поливають, але жнив нема, бо нема Божого благословення. У висліді Україна голодувала б, як люди на пустині, коли б не канадська пшениця.

На ділі ж сенс і зміст людського життя не покривається з кількістю грошей, фізичної сили і матеріальних успіхів. Ісус Христос навчає, що людина живе не тільки хлібом. Ці слова є основою християнського світогляду, єдиної сили, що може змінити світ на краще.

Наша книжечка, яку віддаємо читацькій громаді, є якраз висловом цієї християнської філософії. У коротких статейках-розділах про існування Бога, потребу молитви, про моду, мир, університетську молодь, про упадок моралі, психопатів, комунізм і багато інших справ, вона подає зв'язку і переконливо основні правди християнського світогляду. З них може і повинен скористати кожний, хто дорожить релігійною культурою і неперевершеними вартостями християнської моралі.

Ще кілька слів про перекладача тієї книжки. П. І. Якубовський є з природи своєї і вдачі діячем апостоляту доброї книжки. Прочитавши англійський оригінал "Не одним хлібом", він постановив перекласти його на українську мову і таким чином придбати цю вартісну книжечку українському читачеві. Перекладач переміг безліч труднощів, зв'язаних з нелегкою працею перекладу, але у висліді маємо книжечку, над якою варт подумати.

При кінці хочу висловити о. дек. І. Сиротинському, парохіві церкви св. Миколая в Торонті, щире подяку за заохоту і матеріальну підтримку на кошти друку.

Ред. Ярослав Чумак

I. АПОКАЛІПТИЧНИЙ ВІК

Ніщо не є таке непереможне, кажуть, як якась ідея, що їй прийшов відповідний час. Можна було казати й здавалось, що Маркс, Енгельс та їх поплентачі й змовники були безсилі тому сто років, але, вони проповідували “ідею, що їй прийшов час” — діалектичний матеріалізм, який мав сполучитись з віком апостазії, масового відступства від віри. Успіх їх ідеї був неминучий в обставинах духового занепаду людей. А тепер навпаки шириться голод за релігією. Блудний син тужить за своїм батьківським домом, його шлунок бунтується проти матеріалістичного лушпиння, придатного хіба лише свиням. Він відчуває голод душі, шукає нового надхнення, нового Євангелія, нового світла, яке завело б його до щастя і миру-спокою. Блудний син готується повернутись до Батька, що очікує його з тугою.

Справи заторкнені на сторінках цієї книжки, це цінний антибіотик, який може скоро і успішно запобігти духовій інфекції наших часів. Це справжнє світло, яке може розвіяти темряву ненависти і війн, що ними загрожений сучасний світ. Це є дорога, що веде до миру, миру вищого від людського розуму.

Тому на вступі просимо всіх, що будуть читати цю книжку: Піднесімся душею і серцем до Всевишнього Бога й скажимо: Господи, просвіти мій розум і моє серце, щоб я міг це все зрозуміти.

II. СМЕРТЬ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

Якщо оглянемося і подивимося на останні періоди ХХ століття, побачимо загрозливі кризи в людських взаєминах, що проявились у постійних незгодах,

тертях, війнах, революціях, повстаннях, бунтах, заколотах, страйках, у збільшеній злочинності, наркоманії, вандалізмі, хуліганстві, расових заворушеннях та всякого роду соціологічних конвульсіях. Шпитальні рапорти вказують також на те, що нервологічний розстрій, нервове напруження досягнуло найвищий пункт в досьогочасній історії. Виглядає що зближаємось до кульмінаційного пункту. Безперечно, цивілізація наших прадідів опинилася тепер на роздоріжжі. Один світ вмирає; інший народжується.

У XIII сторіччі, на думку істориків, наша християнська цивілізація була в найвищому розквіті. Церква пережила раннє середньовіччя, а спираючись на духовий геній Домініка і Франціска та блискучу ерудицію Альберта і Томи з Аквіну світила над Європою прикладом інтелектуальної еміненції і в етиці і в естетиці, і таким чином стала славою для цілого світу.

Цивілізація була обов'язково релятивна. Європейці все таки мали вільну волю. Як завжди, люди могли вибирати духове удосконалення в Божій ласці, або відкинути його. XIII вік відзначався тим, що люди вибирали і затверджували своїм життям обітницю, яку хресні батьки давали при їх Хрищенню, отже люди приймали Христа, а відрікалися диявола та всіх діл його і всеї пишноти його. Тоді був в Європі масовий рух до Світла, що мало великий вплив також на долю цілого світу.

Якраз тоді, коли цей рух досягнув найвищий вершок, християнська цивілізація почала занепадати. Ренесанс з його розкішним мистецтвом та архітектурою був визнаний як продукт християнського характеру. Дехто з тодішних поетів радіуючись з розквіту нової культури не добачував у ній Божественного духа та пишномовно величав людський поступ,

прогрес. Вже тоді посіяно насіння світського гуманізму, що тепер так буйно розрісся. А про Бога почали говорити лагідною ще мовою, що Він, мовляв, не такий то вже необхідний, незаступний... XIV сторіччя свідок страшних воєн між християнськими державами, свідок вигнання Папів в Авіньйоні, скандал з двома а пізніше трьома претендентами на папський престол, потвердило і погіршило цей занепад.

В XV сторіччі появилася і поширилась серйозна корупція між священством та занепад монашого життя, а все те провіщало недалеку революцію. І врешті в XVI сторіччю буревій перейшов в повній своїй силі. Лютер, Кальвін, Нокс, Генрик VIII, всі вони завдали жорстоких ударів по досі бездоганній будові християнської єдності. З того часу вже не було одного стада і одного пастиря.

Катастрофічний упадок продовжувався в XVII сторіччі релігійними війнами та витонченими атаками на вчення, єресями, такими як: янсенізм і галліканізм — постійними єресями — як їх тепер називають, що є в нутрі Церкви й до сьогодні. Світло європейської християнської цивілізації стало погасати. Темнота погіршилась у XVIII сторіччі від появи Волтера та інших сил так званої “науки” і “освіти”. Успішні змови і інтриги таємних товариств і організацій, та проникнення всіх європейських держав новим скептицизмом довело до придушення єзуїтського Чину, поразило і спаралізувало впливи Церкви і найбільш ревних оборонців її доктрини. Християнські князі і королі потурали та дивились крізь пальці на те, як таємні товариства руйнували Церкву.

Коли в останній декаді XVIII сторіччя французькі революціонери довели до офіційної апостазії — це вже був ясний доказ значної диявольської присутності в нутрі християнської цивілізації. То вже був

диявол, про якого пізніше (у Фатімі) нам сказано, що його можна вигнати тільки молитвою і покутою.

В ХІХ столітті бачимо появу і зростання впливу Карла Маркса, пророка Антихриста, якого його послідовники вітали й проголосили, що “це такий, що стягне Бога з Його неба”. Тоді настав занепад віри і моралі, духовий пістряк у формі світського гуманізму і морального релятивізму, що поширився по християнській Європі. В часі того згущування темноти, — почали появлятися блискавки світла, віщуни надходячого світла й прояснення. В 1830 р. появилася Пречиста Діва Марія св. Катерині Лябуре в Парижі. В 1846 р. Вона появилася знову в Ля-Саллет. І знову в 1858 р. Вона появилася св. Бернардеті в Люрді. А пізніше в Понтмайн в 1871 р.

Цікаво, що всі чотири появи відбулись у Франції, де пекельний ворог кинув визов на поєдинок і цей визов був прийнятий силами Світла, Пречистою Дівою Марією. Це був знак прямої безпосередньої і надзвичайно важливої конфронтації між силами Неба і пекла. Битва апокаліптичної пропорції між Женою з пророцтва (Буття 3:15) і пекельним вужем. Битва мала збільшитись аж до такого ступня, що зрушить основи християнства і кине все сотворіння в безладдя. Це віщувало унікальну боротьбу в людській історії, коли добро і зло стане змагатись в самотній, глобальній і титанічній боротьбі за душу модерної людини.

Світанок ХХ століття був червоний, він віщував кривавий вік, кровопролиття і насильства в такій скалі, що подібної ще не було в історії. Повне значення роботи Лютера, Вольтера та Карла Маркса почало проявлятися. Настала повна темнота. Люди вже не могли розрізнити, що було для них добре, вже не знали нащо вони сотворені на світі. Бракувало їм віри радуватися доброю новиною спасення.

Колись філософ Плутарх писав, що найбільш родюча земля, але не культивована, родить найбільш погані бур'яни. Християнська цивілізація була дійсно багатою землею, але не культивована Небесною ласкою, породила погані бур'яни нацизму і комунізму, газові комори та концентраційні табори з жорстокостями та звірствами, про які годі писати. Час минав, темнота згущувалась, війни за війнами шаліли в монотонній регулярності, а зброя ставала чимраз більше "софістикована" із збільшенням сили знищення та спустошення.

У згущену темряву прийшов ясний промінь світла, спеціальна ласка, щоб збудити заспані століття, щоб покликати і завернути християнську цивілізацію до колишньої величі. Світло прийшло і освітило ясно стежку в затемненім світі. Були небесні появи, небесні голоси, потрясаюче чудо сонця . . . і тишина.

Цілий ряд пророцтв подано про будучність людства. То був 1917 рік. Там сказано про останні години агонії і упадку християнської цивілізації.

Але в тих пророцтвах також сказано чудову вістку, що людство опісля увійде в новий християнський суспільний порядок, в час великого тріумфу Хреста. То буде перемога в цілім світі, в найдальших закутках землі буде проповідуватись Євангеліє і сповняться візії і мрії святих і містиків. Цей голос у Фатімі говорив про нову еру мира і сповнення всяких пророцтв висловлених Самим Богом, ще в земнім раю. Це мав би бути найвищий пункт історії.

ІІІ. "НЕ ЛЕГКОВАЖТЕ ПРОРОЦТВ"

Не ставтесь з призирством до пророцтв.

(І Солунян 5:20)

Як можна було сподіватись, ця велика конфронтація між добром і злом, якої ми тепер свідками, бу-

ла колись передсказана пророками і містиками Церкви. І дійсно в багатьох пророцтвах та в приватних об'явленнях є мова про такі всесвітні духові неспокої. В багатьох тих пророцтвах визирають обриси зловісної тіні загрозливої постаті Антихриста.

Ми спробуємо порівняти три видатні пророцтва, що можуть стосуватись до наших незвичайних часів, в яких тепер живемо. Кожне з них доповняє та підтримує одне одного а кожне є безпомилковим і автентичним пророцтвом. Це є: 1) пророцтво св. Павла, 2-гий розділ II послання до Солунян, 2) пророцтво св. Люї де Монтфорт і 3) пророцтво Фатіми в наших часах.

Св. Павло в другому посланню до Солунян робить пророчий натяк про знаменний час, що надійде. Це буде час антихриста, як він виразно каже. І це пророцтво є виїмково важне, тому, що воно біблійне. Св. Павло (II до Солунян) каже: “Бо спершу настане відступство й виявиться чоловік гріха, син погибелі, супротивник, який зноситься понад усе, що зветься Богом, чи святощами”. Св. Павло далі каже, прихід цього чоловіка гріха буде залежний від роботи сатани “з усякого роду силами, то брехливим обманом для тих, які гинуть, бо вони не прийняли любови Правди, щоб їм спастися”.

Та спокуса і зваблювання до беззаконня є так яскраво наявна в модернім світі надмірним захопленням сексом та тілесними насолодами, що доводить до занедбання Бога, а навіть до призириства та ненависти до Нього. Св. Павло дає нам важний ключ до розгадки часів антихриста. Він каже, що Бог покарає людей і пішле силу, яка заставить їх вірити неправді.

І тому, коли бачимо неймовірно великий успіх комуністичної пропаганди в цілім світі, то хіба можемо це пояснити, як допуст Божий. Бо рекорд кри-

вавого комуністичного режиму, вбивств і брутальності, почавши з 1917 року досі, не має собі рівні в історії. А однак люди даються обманювати і остаються вірні тій пропаганді. Пророцтво св. Павла здійснюється дослівно. Господь посилає “силу, яка заставляє людей вірити неправді”, “бо вони не прийняли в свої серця любови Правди”.

Беручи під увагу той надзвичайний час, св. Павло подає нам наступну хронологію подій: а) Поширений бунт проти Христа. б) Поява антихриста, “той супротивник, який підноситься понад усе, що зветься Богом чи святощами, він сяде сам у храмі Божім і видаватиме себе за Бога (II Сол. 2:4). в) “Але якого Господь Ісус умертвить духом уст своїх і знищить сьйвом приходу свого” (II Сол. 2:8).

Це пророцтво біблійне інспіроване надхненням Св. Духа і як прилюдне Боже об’явлення воно є важливіше як усі інші.

Не зважаючи на те, інші пророцтва святих і св.. Церквою потверджені приватні об’явлення, є також дуже важні, особливо тим, що наслідують пророцтво св. Павла і виказують з ним однозгідність. Це видно з пророцтва св. Люї де Монтфорт, яке мабуть відноситься до наших часів і дає надзвичайне наслідження їх значення. Це пророцтво написано правдоподібно в 1711 р. Св. Люї де Монтфорт у своїм трактаті “Правдива побожність до П. Д. Марії” описує таке чергування подій: а) Переслідування Церкви, поширене в його часах, буде продовжуватись, аж стане загальним і універсальним у часах антихриста. б) В найвищому пункті панування антихриста, могутча сила П. Д. Марії стане проти злочи діавола. За допомогою Св. Духа, Пр. Діва Марія зітре голову змія, а це буде актуальним сповненням старинного пророцтва з III глави Книги Буття. в) Опісля буде масове навернення, поворот до католицької

Церкви. г) Христос буде панувати в людських серцях і благословити їх ласками в періоді великого тріумфу св. Церкви. Св. Люї підкреслює, що як Ісус зійшов на землю, так і тепер Він прийде за допомогою П. Д. Марії в тому періоді Його тріумфу на землі. Св. Люї реферуєчи ті події, каже, що вони збудуться вже при кінці світу, або як він каже: “в останніх часах”. Він часто повторяє ті слова, щоби вказати, що ці всесвітні потрясаючі події будуть кульмінаційним пунктом у людській історії.

Пророцтва св. Люї де Монтфорт мають особливу вагу, тому що як стверджено, його писання “Правдива побожність до П. Д. Марії” були писані за надхненням Св. Духа. Після його канонізації головніші його пророцтва сповнилися, що свідчить, що дійсно Св. Дух говорив за його посередництвом.

Треба підкреслити, що пророцтва св. Люї де Монтфорт мають особливу вагу та вказують на все сильніші напади диявола, що дійдуть до краю в часах панування антихриста. Вони додатково вказують на багатозначний розмір цілої драми, в якій остаточний і переможний тріумф П. Д. Марії буде сповненням найстаршого пророцтва, сказаного Богоотцем до змія-диявола: “Я положу ворожнечу між тобою і жінкою і між твоїм потомством та її потомством, воно роздавить тобі голову, а ти будеш намагатися вп’ястися в її п’яту”.

Пророцтва Фатіми є в комплетній гармонії з пророцтвами св. Павла і св. Люї де Монтфорт. Вони мають спеціальну вагу, бо стосуються до сучасного сторіччя й виразно говорять про наші часи. Багато Фатімських пророцтв вже сповнилось, а інші ще мають сповнитись.

Під час другої появи П. Д. Марії у Фатімі Вона сказала дітям, що двоє з них “помруть скоро”, а найстарша Лукія буде жити, щоб поширити набож-

ність до Пресвятого й Непорочного Серця Марії. Під час 50-літнього Ювілею появ у Фатімі, Лукія, як Сестра Марія Чину Непорочного Серця стояла на почеснім місці побіч Папи. Двоє молодших очевидців померли протягом двох і пів років.

Але найбільші пророцтва були дані 13 липня 1917 р. Тоді то після доручення щоденно молитись на вервиці, щиро навернутися і посвятитися Непорочному Серцю Марії, Пречиста сказала такі пророчі слова: “Якщо сповните мої прохання, Росія повернеться й будете мати мир. Якщо ні, вона поширить свої блуди на цілий світ, викликаючи війни, переслідування Церкви і добрих людей, св. Отець страждатиме багато, згине багато народів, але при кінці затріюмфує Моє Непорочне Серце. Св. Отець посвятить мені Росію і світ матиме якийсь час мир”.

Отже знову дуже очевидна хронологічна подібність подій, передсказаних св. Павлом і св. Люї де Монтфорт. Пречиста Діва Марія у тому пророцтві не згадує про антихриста, так як це роблять св. Павло і св. Люї. Але тут є ще одна фатімська тайна, так званий “третій секрет”, захований у Ватиканських архівах і офіційно ще не проголошений, хоч люди сподівались цього проголошення ще в 1960 році. Там у тім “третьому секреті” напевно є згадка про антихриста.

Об’явлення Фатіми вказують виразно, що жажливі події здійсняться у наших часах і що всі вони мабуть відбудуться ще навіть за нашого життя.

Крім тих пророцтв є ще багато, сотки інших пророцтв, які підтримують найголовніші думки цих трьох тут поданих пророцтв. В Ля-Саллет 1846 р. Мати Божа заповіла, що антихрист панувати буде в ХХ столітті. Блаж. Анна Таїджі, містик з раннього ХІХ століття бачила велику небезпеку і тем-

ряву над Церквою, після чого настане небувалий досі її тріумф. Її біографи вказують, що ці небезпеки збудуться в другій половині ХХ століття. Отець Лямі, містик нашого століття, який мав ласку бачити багато появ Пречистої Діви, також говорив про великі нещастя, які навістять цілий світ, після чого настане велика християнська віднова. Анна Катерина Еммеріх писала, що Люципер, закований заслугами Страстей Ісуса Христа, буде розкований в часі около 50—60 років перед 2 000 роком.

Є обширна бібліографія пророчих писань, які відносяться до нашої доби, доби масового відступства від віри, апостазії і знищення у наслідку гріха. Але було б непрактично їх усіх вичислювати, на них тут покликуватися. В кожному випадку було б мабуть краще обмежитися і студіювати пророцтва більш важливі, більш авторитетні і безсумнівно автентичні.

Студіювання цих об'явлень, публічних чи приватних, які відносяться до унікального віку, в якому живемо, дає змогу перспективи і духової підготовки до всього злого, що перед нами, а також допомагає розуміти, що Божа рука завжди при кермі і що ми повинні шукати нашого щастя не в проминальних і тлінних земних речах, але в небі.

ІV. СПУЩЕНА З УВ'ЯЗІ БЕСТІЯ

В пророцтві пророка Малахії 400 років перед Христом, сказано, що колись по всьому світі буде приноситись чарівна, прегарна жертва св. Літургії всіма народами, що прийдуть зі сходу і заходу, щоб зайняти свої місця в царстві небеснім з Авраамом, Ісааком та Яковом. Цей пророк, що говорив в ім'я Боже, казав: “Від сходу сонця аж до його заходу ве-

лике Моє ім'я між народами і на кожному місці приноситься кадило і чиста жертва Моєму Імені: бо моє ім'я між народами велике, — говорить Господь сил”.

Безперервна жертва св. Літургії в різних країнах світу і в різних районах земної кулі, служена сотками тисяч священників кожного дня, якраз докладно підтверджує згадане пророцтво.

Інший пророк, що жив у сьомому віці перед Христом, пророк Даниїл, кілька разів згадує в своєму пророцтві про припинення тієї “безперервної жертви”. В тій ситуації він мабуть пише про часи антихриста і до такого висновку доходять усі пояснювачі св. Письма. Бо під час панування антихриста безперервна Жертва св. Літургії припиниться скрізь по світі. Це не значить, що вже зовсім ніякої Жертви св. Літургії не буде, але значить, що вже не буде безперервної Жертви. Цілі райони світу будуть мабуть знищені, наче пустиня, або попадуть під контроль антихриста й тому не буде можна приносити Жертву св. Літургії. Чотири рази на кожную секунду впродовж 24 годин кожного дня руками священників приноситься Безкровна Жертва, благаючи благословення і помилування грішників за їх гріхи. А того не буде в часі антихриста.

Слово антихрист, як пояснюється в Католицькому Словнику: “це головний Христовий противник, антагоніст, який попередить другий прихід Христа при кінці світу. Його діяльність буде сполучена з широкопоширеною апостазією і відступством від християнської віри. Він відзначатиме творенням великого беззаконня, самообожнюванням, великою ненавистю до християнської правди і конкурувати-ме з Христом фальшивими і вдаваними чудами”.

Крім згадки в Апокаліпсі, про антихриста згадує також і пророк Даниїл ось так: “А наприкінці

їхнього царства, коли грішники довершать міру, настане цар зухвалий, хитрий, сила його буде велика і він накоїть страшних спустошень; і що робитиме, йому поведеться, — він вигубить потужних і народ святих. На святих він спрямує свій розум і підступ у його руці буде здійснюватись; він загордіє своїм серцем і зненацька вигубить багато людей (Дан. 8:23-25).

Це дуже подібне до того, що каже св. Павло про антихриста в другім посланні до Солунян. Про припинення “безупинної Жертви” згадується чотири рази в книзі пророка Даниїла.

Страшенна потвора із сьомої глави пророка Даниїла, це без сумніву антихрист. Пророк бачив у своєму видінні чотири потвори. Знавці св. Письма утотожнюють три з них з тиранами ранніх віків. Четверта потвора це антихрист. Справді, він був страшний, пророк хотів ближче його пізнати. “Тоді я забажав докладніше пізнати четвертого звіра, що був інший від тамтих, дуже страшний, зі залізними зубами і мідяними пазурами, він жер усе і торощив, а останки топтав ногами. ...Дивився я, а той звір провадив війну зі святими і подолав їх”. Далі пророк каже, що тільки небесна інтервенція покладе кінець володінню четвертої потвори, але аж тоді, коли вона наробить скрізь величезних спустошень. Її сила і влада буде більша, як усіх тиранів. “Вона пожере всю землю і розторощить її та розтопче” (Дан. 7:23). Нема сумніву, що це відноситься до антихриста. Ніхто інший ним не може бути. Загальний опис є в цілковитій гармонії з іншими автентичними і вірогідними пророцтвами, згадуваними в попередньому розділі.

Біблійний дослідник о. Р. Г. Куллетон пише у своїй книжці п. з.: “Пророки й наші часи” (видана в 1943 р.):

“В останніх часах поширились фальшиві вчення, і зовсім природно, відступство від релігії, мало віри навіть між католиками і велика моральна дегенерація. Бунт проти Бога пошириться по світі перед пануванням антихриста, навіть католики численно покинуть правдиву віру. Рівночасно з тією загальною байдужістю до віри, а навіть з ненавистю до неї, прийде до комплетної дегенерації моралі, подібної до тієї, яка існувала колись в часах поганства, перед християнством і тією цивілізацією, яку ми знаємо.

Знаки недалекого кінця, щоправда, були і в попередніх віках. Але істотну різницю між давнішими і сучасними відступствами, провісниками кінця, можна знайти в універсальному і злобному характері відступства останніх часів.

Перед загальною апостазією настануть фальшиві вчення, вони спричинять велике замішання і темноту в умах людей, як наслідок втрати правдивої віри. Це дуже ефективно приготує дорогу для антихриста. Дехто каже, що цю підготовку досить добре виконала так звана реформація і нещастя, що з неї постали. Багато більші й гірші лиха ще прийдуть. Після народження антихриста фальшиві доктрини помножаться і поширяться до такої міри, що навіть католики будуть сумніватись в численних правдах віри, що буде результатом їх морального упадку. Це відноситься не тільки до мирян, але у великій мірі до духовенства, а навіть і до срархії. Ревність цих останніх занепаде наслідком недостачі віри.

За це відступство католики будуть суворо покарані, бо лише карою Бог може повернути людей до розуму і свідомости їхньої залежності від Нього. Тоді настануть переслідування Церкви, священників і мирян, щоб віра і любов до Бога відновились. Як

після дня надходить ніч, так і цивілізація провалиться а світ загрузне в темноті неутцтва, ненависти, в нещастях війни, — коли Бог, який є Світлом світу, вже не буде освічувати і правити людьми”.

Куллетон писав про це в 1943 р., чотири роки перед постанням Ізраїля, як самостійної держави. Поверот жидів до Палестини уважає він знаком часу, що сповнення тих знаменних пророцтв вже дуже близько.

Щоб мати уяву про ворога-противника, в обличчі якого можемо нині опинитися, погляньмо, як його описав св. Тома з Аквіну, “ангельський доктор”, (помер в 1274 р.).

“Антихрист у його часах буде спокушувати й розбещувати багатьох. ...він голова всіх злих, в ньому самому є звершене зло. ...як у Христі перебуває повнота Божества, так в антихристі є повнота зла-злоби. Щоправда, не в тому сенсі, що його людську природу опанує диявол у єдність диявола й чоловіка. ...лише диявол своїми сугестіями впливатиме в нього свою злобу рясніше, ніж на всіх інших людей. Таким чином всі злі люди, які існували раніш, були післанцями антихриста” (Сумма ІІІ).

Знавець св. Письма, вчений д-р Вернард Й. Ле Фруа, у своїх коментарях до Апокаліпси пригадує, що Церква не має чого боятись антихриста. Хто цілковито посвятиться Непорочній Діві Марії, не буде вразливий на люті атаки бестії-дракона (Об’явлення св. Івана ХІІ 1-8).

Цікаве, що загальний зміст Фатімських, як також інших модерних пророцтв говорить, що хто посвятиться Пречистій Діві Марії і віддасться під Її опіку, врятується в тих жажливих і небезпечних часах, а хто відкине цей захист-охорону, пропаде. Всі поважні коментатори св. Письма згодні в тому, що це буде

час величезної небезпеки для людських душ. Тому то католики повинні на правду докладати всіх зусиль, щоб щиро-віддано посвятитись П. Д. Марії і відмовляти вервицю. Цю справу Пречиста Діва Марія особливо підкреслила в третій фатімській появі, показуючи трьом дітям візію пекла. Вона сказала: “Ви бачили, куди йдуть душі нещасних грішників. Щоб їх рятувати, Бог хоче, щоб поширилося набоженство до Мого Непорочного Серця”. Пречиста Діва знає що душі посвячені під Її опіку, будуть забезпечені від нападів злого духа, як це святі і духовні письменники завжди твердили. Глибока трагедія і велике горе для світу в тому, що велика мудрість і послання фатімських пророцтв не сприйнялися більшістю католиків. Якраз тому багато безсмертних душ пропало й ще пропаде на віки. Саме тому безліч трагедій війн і насильств гряде на сучасний світ.

V. ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

“Посилаю вас як ягнят поміж вовків”.
(Лука 10:3)

Це не припадок, що в своїй історії Церква була постійно і немилосердно переслідувана. І не диво, що проповідування Євангелії викликає люту ворожість і палку опозицію. Церква мусить зносити і витримувати всякі ворожі дії з боку зовнішніх сил, які називаємо світом, як також від внутрішніх ворогів, так само непримиримих, які намагаються її паралізувати і впроваджувати єреси.

Згідно з пророцтвами тут згаданими, прийде час великих переслідувань Церкви, які своїми розмірами у порівнянні з давніми не матимуть рівні. Наста-

нуть переслідування, під час яких треба дуже молитись і просити Бога прощення за великі відступництва нашого віку, за мільйони абортів, за поширення небувалого сексуального розгулу і зіпсуття, за блюзнірства і святотацтва, що кричать за пімсту до неба і взивають Божу кару.

Мати Божа натякувала у Фатімі на страшні переслідування, деякі Її пророцтва вже сповнилися, з них виглядає, що стоїмо на порозі шаленого походу на все Боже. Мати Божа вказувала, що навіть Святиший Отець буде терпіти переслідування.

В пророцтві св. Павла, в Посланні до Солунян згадується, що антихрист появиться в Божій святині, наче б він був Богом. Дехто інтерпретує це пророцтво так: антихрист захопить святиню св. Петра в Римі і установить там свій трон як “намісник сатани” на землі. В пророцтві Ігумена Йоакима Чину Цистерсів є згадка, що антихрист скине Папу і узурпує його престіл.

Упродовж християнської історії, у різних пророцтвах є мова про велике переслідування Церкви в часах антихриста. Воно вже почалось, як знаємо, в комуністичних країнах жорстоко переслідується Церква вже цілі декади. Коли порівняти сучасні переслідування з переслідуваннями в перших віках християнства, то тамті бліднуть в порівнянні з теперішніми. А число сучасних мучеників перевищує всіх переслідуваних за всі віки християнства. Ця драма буде даліше розвиватись аж до кульмінаційного пункту. На цьому місці варт підсумувати писання кардинала Меннінга з його книжки: “Сучасна криза Св. Престола” виданої в 1861 р. Визначний англійський кардинал бачив виразно загальне і недалеке переслідування Церкви. Він дуже уважно читав писання Отців Церкви від найдавніших часів,

що відносилися до теми переслідування Церкви. Він пише так: “Св. Отці і пророк Даниїл, які писали на тему антихриста без огляду на те, чи вони Отці Сходу чи Заходу, — всі одноставно кажуть, що в останніх часах при кінці світу, під час панування антихриста, припиниться приношення святої Жертви Престола. Описуючи часи перед кінцем світу, св. Іполит пише: “Церкви будуть плакати і ридати, бо вже не буде приношення Жертви Св. Літургії, ні кадила, ні богослуження Богу милого, церковні будинки будуть опущені. Тіло і Кров Ісуса Христа не буде приноситися у Жертві. Св. Літургії не будуть служитися, ніхто не читатиме псалмів і не почує слів Св. Письма, всюди буде темрява, жалоба, плач і голосіння, горе, лихо, нещастя і скорбота. Церква буде розбита, розігнана, загнана в пустиню і буде як на початку, невидна, захована в катакомбах, у таємних місцях, в горах, наче б зметена з лиця землі. Таке є загальне твердження Отців Церкви з перших віків. Настануть такі переслідування, що ніхто не пожаліє свого ближнього чи сусіда, а сили світу так сильно як ніколи досі вдарять Церкву Божу, що вона потоне, знидіє, занепаде, не матиме помочі ні від королів, імператорів, князів чи законодавчої влади, ні від людей, щоб мати силу опертись ворогам, буде позбавлена всякої охорони. Буде ослаблена, поставлена у безвихідь, знеможена й скривавлена лежатиме в ногах могутніх сил світу”.

Переслідування Церкви, про яке пише кардинал Меннінг, відноситься мабуть до наших часів. Під час громадянської війни в Іспанії згинуло 13 єпископів, сім тисяч священиків і монахів замучено, але ці цифри порівняно ще невеликі. Пророки Ісаїя, Єремія і Даниїл говорять про велике переслідування при кінці світу, а пророк Даниїл згадує чотири рази про припинення безперервної Жертви. Пророк Єре-

мія спеціально говорить про знищення пастирів стада, що завжди були першою жертвою диявола.

Так говорить Господь сил: “Лихо розійдеться від народу до народу і велика буря здійметься з найдальших околиць землі. У тому часі буде багато побитих Господом, від краю землі до краю. Ніхто не плакатиме за ними, ні підбирати, ні ховати, погноєм будуть вони лежати на обличчі землі. Гукайте, пастирі, і кричіте, проводирі отари, посипте себе попелом: бо виповнилися ваші дні згуби і прогнання і ви розпадетеся як коштовні кораблі. І не буде пастирям прибіжища, ні рятунку провідникам отари. Ось голос пастирів, жалібний плач проводирів отари лине, бо Господь спустошив їхнє пасовисько. І затишні поля стоптав гнів Господній” (Єр. 25:32-38).

Пророк Єремія говорить виразно про всесвітнє переслідування. Він бачив усі часи аж до останніх віків історії. Цілий світ буде знищений і спустошений сконцентрованою і гльобальною силою воюючого атеїзму, замаскованого комунізмом.

Але поспішім додати, якщо це пророцтво є надмірно пригноблююче для деяких читачів, що Пречиста Діва Марія обіцяла відвернути той страшний удар спрямований проти Церкви і захоронити Своїм Покровом усіх, хто посвятиться Їй і Вона дасть їм ласку бути вірними до кінця та видержати в добрім аж до смерти. Вона вчинить наші часи, в яких живемо, незвичайними, бо всім стане видним, що небесна інтервенція розторощить силу бестії і дасть нам безприкладну перемогу в історії. А якщо б прийшлося вмерти, то це неважне, бо дістанемо мученицьку корону в небі.

Дійсно, ми повинні радіти, що врешті буде кінець довгої ночі комуністичної тиранії. Вже набридло добрим і праведним людям жити в світі, де половина людства поневолена, де атеїстична тиранія не до-

зволяє невинним дітям в молитві підносити очі в гору, до Бога, де філософію ненависти і насильства, кривавих революцій, знищення миру й любови поширюють всюди по світі. Вже задовго терпимо панування сатани над теперішнім світом; Світло з Кова да Ірія * прояснить цю жакливу темряву і принесе світові найславніший вік в історії людства.

Жаклива темрява навколо нас, а світло є далеко перед нами. Воно наближається чимраз ближче і підкріпить наші сили у цю жакливу ніч, що нас оточує. Гарячими молитвами і саможертвою мусимо приготувитись до тих жакливих подій нашого часу. Слова П. Д. Марії у Фатімі про війну, голод і переслідування треба розуміти як всесвітний успіх комунізму. Це є армія сатани, це є та сила, з якою мусимо боротись. Як добрі воїни нашої Небесної Цариці, мусимо узброїтись вже тепер зброєю духа, твердою вірою, гарячою надією та палкою любов'ю, якою треба обновити світ.

Хто бореться під прапорами Марії, це направду вибрані душі, вони змагаються з Нею за перемогу Хреста, за царювання Христа на землі, за розторощення змії, за перемогу, яка буде короною здобутків людства продовж усіх віків.

Це надхнення свише, щоб нас піддержати в тій темній годині. Небо посилає нам світло, мудрість, щоб ми набрали духової сили до найбільш критичного і найбільш вирішального конфлікту у всій історії. Наша Небесна Цариця висєднала для нас великий запас Божих ласк, щоб ми знали, хто є дійсним ворогом, як з ним боротись, як його побороти і як відновити християнську культуру у світі, що не має собі рівні.

* Місце поблизу Фатіми.

VI. БАГАТОЗНАЧНІСТЬ ЄРЕСІ, БРЕХНІ, НЕПРАВДИ І ОБЛУДИ

“Любіть світло правди й мудрости всі, що правите народами”.
(Мудрість Соломона)

Слово “помилка, поблудження, брехня, обмана” згадується, як ми бачили, в двох із трьох пророцтв у третім розділі цієї книжки. Св. Павло перестерігає нас, що коли сповняться часи і прийде антихрист, то “Його прихід буде відзначений усякою силою й знаками та неправдивими чудами” (II Сол. 2:9). Отже антихрист буде майстром брехні, обмани і облуди. Його завдання буде влегшене, бо люди завжди виявляють нехіль до очевидних правд, таких як існування Бога — (докази Його існування є всюди) і до безчисленних чуд, що діялися і діються в кожному сторіччі, до чудесних uzдоровлень в Люрді і Фатімі, до чуд сполучених з різними стигматиками.

Можна сказати, що модерний чоловік неблаганно відвертає своє обличчя від цих явищ і відмовляється зробити з них правильний висновок. Замість того з усіх сторін можна почути очевидне безглуздя: “Нема Бога” і такий же подібний абсурд “Бог помер”.

Св. Павло каже, що за таку категоричну впертість, розбещеність і зіпсуття, Бог покарає людей і засліпить їх на найбільш очевидну брехню. “І за це Бог пошле їм дію обмани, щоб повірили у неправду” (II Сол. 2:10).

Про брехню, неправду і обману згадувала також Пречиста Діва у Фатімі: що ця брехня, неправда і обмана з Росії поширяться по усьому світі, спричинюючи війни і переслідування християн.

Ця брехня поширилась по світі двома дорогами. Зразу просочувалась капля за каплею, як непомітна

отрута в інтелектуальні кровоносні струї західніх націй. До того кожний модерний письменник, що писав про ці справи, додавав від себе неодноразово, щоб скріпити комуністичну пропаганду. А другою дорогою, більш підступною, непомітно прихованою, комунізм зробив атаку на західню цивілізацію тим, що зумів інфільтрувати саму Церкву своїми смертельними брехнями, обманом і облудою.

Комунізм керований — як це кожний бачить — силами пекла, намагається опанувати цілий світ. І він фактично може опанувати цілий світ при допомозі гріха. Бо гріх йде слідом за брехнею і обманом, так як після дня надходить ніч.

Щоб знищити імперію гріха, Христос умер на хресті. Хрест і світло, що йде з хреста, освічують і визволяють людство. “Я світло світу. Хто йде в слід за Мною, не ходитиме в темряві, але матиме світло життя (Ів. 8:12). І це була головна й принципова відповідальність Церкви впродовж віків, зберігати те світло ясным і чистим.

Христос також сказав, що Він “Дорога, Правда і Життя” (Ів. 14:6). Отже це Світло є Світлом Правди. А йому противиться темрява неправди й гріха. Тому то найбільший ворог людської раси є гріх. Коли правда визволяє людину, то неправда-гріх її поневолює. Оскільки Христос є Правдою, настільки диявол є неправдою.

“Пізнайте правду” — казав Христос до фарисеїв — “а правда визволить вас” (Ів. 8:32). Спаситель не говорив про якусь політичну свободу, а про більш важливу свободу, духову свободу Божих дітей. Бо Він напминав фарисеїв, що всі грішники є невірниками, — невірниками гріхів.

Христос говорячи про ці справи визначував для нас найвищий життєвий рівень, однаково в тому

життю і в будучому. Бо наше особисте щастя є інтимно пов'язане з тією суттєвою свободою духа, яку Він дав нам жертвуючись за нас на Голготі.

З тієї то причини Церква завжди вважала всяке поблудження і єресь в Церкві за найбільше лихо й нещастя. Вона вважала єресі більшим горем ніж жорстокі переслідування.

Єресь, як ми це замітили, є свого роду темрявою, яка заперечує авторитетне вчення і перешкоджує християнам йти спокійно, легко й без перешкод в злуці з Христом до їх величної мети. Якщо йдемо до Христа, йдемо до Світла відвічної Мудрости. Якщо сприймемо єресь, впадемо замотавшись в диявольську пастку ілюзій і в результаті виставимо наші душі на смертельну небезпеку.

Нещастя єресі в Церкві існує від найдавніших часів. Від св. Іринія довідуємося про такий випадок, як то св. Апостол Іван зі своїм учнем св. Полікарпом зайшли до купальні і побачили там єретика Керінта, — “Втікаймо звідсіль” — сказав св. Іван, — “бо може впасти стеля на нас, бачачи, що ми є тут разом з єретиком Керінтом, ворогом правди”. Можна зауважити, що св. Іван, улюблений учень Христовий, волів перебувати з поганями, але ніколи з єретиками. Але треба зробити старанне розрізнення між єретиками — тими, що є ніби католиками, навмисне вхопились єресі і тими які вродились в єресі, як методисти, баптисти і т. п., між якими є багато щирих і побожних людей, вони живуть як велить їм жити їх віра і католики за те їх поважають.

На Шостім Єкуменічному Соборі в Константинополі в 680—81 р. “анатемізували” Папу Гонорія за те, що під час свого урядування нічого не робив і не реагував на єресь монотелізму. Але урядуючий тоді Папа Лев II не затвердив суворого присуду, але за-

мінів його на звичайну догану за те, що Гонорій занедбав засудити цю ересь тоді, коли повинен був це зробити.

Гільберт Кіт Честертон в одному з своїх есеїв зробив таке зауваження: Ересь і поблудження є більш загрозливі чим злочин, бо ересь і поблудження породжують злочини"... А це є якраз те, про що Пречиста Діва говорила у Фатімі: "Ересь і поблудження поширяться по світі і спричинять війни і переслідування..., багато народів згине з лиця землі".

В сорокових роках під час II Світової Війни світ заплатив велику ціну за гріхи поповнювані в тридцятих роках. Тепер обраховано, що в II Світовій Війні згинуло 54.000.000 людей.

Щоб врятувати світ від спустошення з боку найбільш недоречного поблудження, яким є войовничий атеїзм — сама Церква мусить бути зміцнена світлом величної правди, для швидкої віднови в Ласці Божій. Таке світло було дане у Фатімі.

VII. НЕПЕВНА МАЙБУТНІСТЬ

Недавнє рішення ОН виключити Національний Уряд Китаю як легальний Уряд, а прийняти замість нього комуністичний, в дійсності встановило чисту перемогу зла. Це є добре відоме, що ОН постійно ламають постанови свого статуту, приймаючи комуністичні держави на своїх членів. Ці комуністичні держави, придушуючи основні права своїх народів, не відповідають принципам, що були встановлені в статуті ОН, а саме:

"Для досягнення міжнародної кооперації в розв'язуванні міжнародних проблем економічного, соціального, культурного чи гуманного характеру, спри-

яти і заохочувати до респектування людських прав, основних прав людини для всіх, без огляду на расу, стать, мову чи релігію”.

Але політики тепер говорять нам, що треба забути про ці принципи, а примиритися з фактами (“реалітетами”), бо комуністи мають атомову бомбу і тому мусимо з ними переговорювати, так якби вони були чесні і гідні партнери.

Ця політика дала комуністичним державам велику силу і великий вплив на цілий світ. Вони тепер можуть казати, що цілий світ до них належить, а вільні держави вже навіть не сміють їм опиратись і що це є лише справа часу, коли помалу, безжалісним натиском, а вони знають дуже добре, як такий натиск робити, коли прийде до загальної катастрофи.

Є багато доказів з певних джерел, що СРСР Росія приготує спеціальні плани для загарбання решти світу. Можемо це назвати “Плян А”. Якщо б не вдалося його здійснити, москалі негайно застосують “Плян Б”.

Плян “А” вимагає, щоб здобувати світ без війни на велику скалю, обманом, хитрощами і облудою, інтригами, шантажем, погрозами і т. п. А якби постав десь правдивий опір, протидія, тоді застосується “Плян Б”. Тобто докладно розроблений несподіваний напад нуклеарною зброєю, загальною війною. На це є багато доказів і свідчень високої ранги советських агентів, перебіжчиків на Захід, напр., Артомонова, Пенковського і інших. Крім того досить часто газети б'ють у дзвін на тривогу алярмуючими доказами, що совети розбудовують атомову зброю і вся вона скерована на Америку.

Поважні і наче б то розумні обсерватори постійно твердять, що Росія не піде війною, що вона хоче миру, бо це є в її інтересі.

Таке міркування може бути приємне, але воно не оправдане в світлі історії. Так потішали себе політики в 1938—39 рр., мовляв, мир є в інтересі Німеччини. Але Гітлер попровадив Німеччину до війни і агресії. В інтересі комуністичних партизанів у В'єтнамі було повернутись домів працювати над збором рижу і зберігати мир, але вони цього не зробили.

У світлі Фатіми знаємо, що коли Третя Світова війна стане гіркою дійсністю, то буде це в наслідок гріхів нашого віку. З Фатімських повідомлень і пересторог тільки такий мусимо зробити висновок, що кожний навмисний гріх, кожне відкинення Божих Заповідей, чи природних законів, написаних в наших серцях, зближає нас до війни, неминуче родить небезпеку заволодіння спокою і благовоління між людьми на землі.

Правда, Церква завжди так навчала. Але тепер, коли людство затратило почуття гріха й різниці між добром і злом, коли корупція і загальне зіпсуття та деморалізація вже стали “нормальним”, так званим “життєвим стилем”, Мати Божа підкреслює ці справи дуже драматично у своїх тривожних повідомленнях.

Комунізм перш усього це загроза для наших безсмертних душ. Сатана не є заінтересований в знищенні наших міст, бо в тому нема для нього користи. Він цікавиться знищенням наших безсмертних душ, і комунізм, розуміється, треба бачити в тому світлі. Але це дуже трудно зрозуміти сучасним політикам. Вони радше кажуть “краще бути червоним як мерцем”. То значить, — коли б комунізм запанував у цілому світі без Третьої Світової Війни, то сучасні політики радо б на це погодились.

Уся советська атомово зброя використовується в цілі шантажу. Більш хитрі і підступні як колись Нерон чи Діоклетіян, советські лідери йдуть вперто

до своєї мети і тепер вони вже є в тій позиції, що можуть нам дарувати життя в заміну за наші душі. Цей факт, що матеріялістичний світ не може цього зрозуміти, не зменшує правдивості того твердження. На всі хитрі советські маневрування і шантажі, — американські лідери запобігають, щоб винайти якусь нову зброю або якісь інші військові чи політичні штучки. Діється це все тоді, коли мораль американського народу нидіє на очах. А недавнє рішення Найвищого Суду легалізувати “аборти на домагання” запровадило Америку на роздоріжжя історії. Загальна більшість народу за тим голосувала. Це отже символізує офіційне відступство, апостазію від християнської традиції. А рівночасно з тим існує загальний занепад моралі, небувалий в історії сексуальний розгул, збільшення злочинности та наркоманія. Яка користь розбудовувати чисто мілітарну оборону проти комуністичної загрози, яка, як бачимо, — скерована в першу чергу на моральний розклад американського народу.

В кожному випадку, яка була б користь у відплату за успішну советську атаку, знищувати міста по тамтому боці? Знищимо лише людей, які в дев'ятдесяти відсотках є антикомуністами згідно з повідомленнями з певних джерел — і які є нашими духовними союзниками. Комуністична загроза є очевидна і безсумнівна на ідеологічній площині, чого наші політики і державні мужі не хочуть бачити.

Якраз з тієї причини наші лідери Джансон, Ніксон, Форд чи Картер, які б талановиті вони не були, мусять зазнати невдачі. Їх політика і військова сила є невиспачальні. Необхідна для оборони є якась вища сила.

Дивлячись людськими очима виглядає, що немає ніякої надії в теперішній ситуації. Це явний і неприкращений факт, що ті психопати і масові вбивці є

в посіданні арсеналів нищівної зброї, якою фактично можуть знищити увесь цивілізований світ. Та часом дехто наївний каже: “Але вони того не зроблять?!?”

Чи насправду не зроблять?

Комуністи розробили досконалий плян тотального марксистського світу. Вони це завжди кажуть і це звучить як рефрен у їхній пропаганді. А це дійсно значить, що вони хочуть цілковито знищити віру в Бога, знищити всю організовану релігію на землі. Вони хотіли б це досягнути без Третьої Світової Війни. Коли б їм це вдалось, вони не вживали б зброї масового знищення. Та якщо війна буде коначна, вони не заважаються вжити атомову зброю для ефективного “першого удару” масового знищення.

Але вони не можуть знищити Христову Церкву, бо Христос обіцяв, що Церква існуватиме “аж до кінця часу” і тому колізія духових сил є неминуча і про це якраз є мова у всіх пророцтвах.

В якій формі буде та колізія? Треба припускати, що то буде якась містерія. Безсумніву Божа сила проявиться в моменті якоїсь кризи. Хто бере під увагу тривожні Фатімські пророцтва, повинен перекопати своїх братів співкатоликів, що в тому критичному часі необхідною для нас усіх буде духовна віднова. Навіть світські люди, що не вірують в Бога, відчують, що ми находимося в обличчі великої конфронтації зі світовим комунізмом.

Але світ ніколи не зможе зрозуміти тієї проблеми так, як ми католики її розуміємо. Лише католицька Церква може вивести світ з того багна-болота. Ніхто і ніщо не зможе. Ми маємо ключ до тієї ситуації, ми знаємо докладно, що є зле на світі, ми зна-

ємо докладно, що треба зробити, щоб дати націям перемогу над їх давнім ворогом і дати світові величну культуру, найкращу з усіх. Всі засоби для перемоги над силами сатани є в наших руках, а схема нового соціального ладу вже готова.

Що ж стримує ту благословенну годину, на яку чекає конаючий світ? На це ледве чи треба відповіді. Плян для миру і духової обнови християн провіщено у Фатімі в 1917 році. Ці пророцтва признала Церква, благословили їх Папи, а події потвердили їйню правдивість.

Послання Фатімське є знаряддям, яким можна знищити голову давнього вужа, сатани і привести світ до прослави нашого Господа Ісуса Христа.

Немає сумніву, що сили пекла будуть противитися тому сконцентрованим обманом, облудою і хитрощами. Диявол жажливо боїться Фатімського послання і тому воно було заховане, трактоване із зневагою та призи́рством, відкинене навіть Богом вибраними людьми, як був відкинений і Сам Месія, Ісус Христос, вибраним жидівським народом.

Але Пречиста Діва Сама провістила Своє послання і запевнила йому успіх. Воно буде прийняте більшістю християн і багатьма некаталиками в якімсь часі історії. І це приведе до прослави Непорочного Серця Пречистої Діви Марії і до ери правдивого миру, що колись прийде.

VIII. ПОСЛАННЯ І СВ. ПИСЬМО

В історії згадується Плач Єремії, великого жидівського пророка, а слово “єреміяда”, загально знане в літературі, означає жалібний, похоронний плач того пророка між руїнами Єрусалиму в той час, коли жидівський нарі́д страждав у вавилонській неволі.

Велика трагедія, що трапилась Ізраїльтянам і пророчи слова Єремії, мають значення і для нас в наших часах. Існує багато різючих аналогій між появами великих Пророків, що приходили остерігати жидів і появою Цариці всіх Пророків, що прийшла до Фатіми з тривожними острогами для “вбраного народу” наших часів.

Єремія з’явився з тривожними пророцтвами і острогами раніш поки сталася ця трагедія, але його — як і інших пророків — жиди цілковито зігнорували. Сам Бог керував Єремію такими поважними і урочистими словами:

“Візьми сувій та запиши у ньому всі слова, що я тобі сказав про Ізраїль, про Юдею і про всі народи. Може дім Юди почувши про всі нещастя, що я мав на них наслати, відверне кожну людину від її лихої дороги, тоді я прощу їхні провини та їхні гріхи”.

Страшна річ не слухати Господа Бога й легковажити слова остроги, які Він передає великими пророками і потверджує чудами. “Я переслідуватиму їх мечем” — сказав Бог до Єремії — “голодом, заразою і наплю на них горе і страждання..., тому, що вони не слухали моїх слів, які я до них посилав через моїх слуг, пророків”.

Що сталось з тим урочистим посланням, що слово в слово продиктував Господь Бог Єремії?

Св. Письмо каже, що князі почувши упізнання Єремії, були здивовані і сказали: “Мусимо передати Цареві всі ці слова”.

Тоді була зима й цар перебував у своїм зимовім палаці, перед ним горів вогонь у ватрані. Цар слухав три або чотири рядки пророцтв, відрізував їх ножиком і кидав у вогонь аж покіль увесь сувій не згорів. Ні цар, ні його слуги не стривожились, ні не роздерли на собі одежі, слухавши ці слова. Своєю

поведінкою вони доказували, що повністю годяться з презирливою дією царя (Книга Єремії 36).

Після тієї останньої формальної остороги, доля вибраного Народу була припечатана. Бож Єремія ясно і детально сказав королеві, що вавилонський цар прийде скоро і знищить його і його нарід.

Заатаковані жорстоким Навуходоносором, люди замкнулися в Єрусалимі і з-поза мурів боронилися через вісімнадцять місяців. Аж вибухла зараза чуми і вчинила жакливе спустошення.

Вкінці вавилонці вдерлися до міста й пограбували, попалили та знищили усе до краю. Навуходоносор власноручно вибрав очі королеві в той час, як його військо спалило чудову святиню, побудовану Соломоном та знищило Ковчег Завіту. Цар забрав як закладників усіх багатих і вчених жидів до Вавилону.

Це жакливе нещастя, розмір якого важко собі уявити, сталося 586 років перед Христом. Шукаючи паралелі можемо хіба уявити собі здобуття і спалення комуністами Ватикану й базиліки св. Петра та депортування Папи і всіх кардиналів на Сибір...

Зруйнування Соломонової святині Ковчега Заповіту видавалось жидам останчим нещастям, наче б Бог зовсім залишив їх напризволяще, на поталу. Але так не було. Коли жиди терпіли важкі невдачі, коли їх гонили в неволю під пекучим сонцем Сирії, шмагали нагайками Навуходоносорового війська, трактували їх князів жорстоко, засилуючи їх вука залізними кільцями, як тепер засилуємо бикам і тягнули мотузами, прив'язаними до сидел вавилонських верхівців. Якраз тоді почався процес їх духового відродження.

Жиди побачили ясно свої провини: відвернення від Бога, боготворення матеріальних речей, легковаження упімнень Богом посланих пророків. Докори

сумління і покута за гріхи повернулися до них і вони величними словами виявляють своє покайня-жаль.

Письменник Д. Ропс пише про це і наводить слова псалмів: “У цей день співаємо величний гімн, болюче душевне страждання і надію Ізраїля в його дорозі в неволю, на вигнання”. “Із глибини взиваю Тебе Господи, Господи вислухай мій голос”.

Ізраїль пригадує собі великі обіцянки, дані йому Богом і наvertsється в цій тяжкій годині з надією до правдивого Бога. “Моя душа покладається на Його Слово: моя душа надіється на Господа. Бо в Господа є милосердя, і в ньому є багато спасення”.

І Господь, добрий Батько чує плачі й жалі своїх заблудших дітей. Він посилає до них пророка Єзекиїла з посланням: якщо покаєтесь із своїх гріхів, Бог вам простить, дозволить повернутись до Палестини і відновити давню славу Ізраїля. В терпінні і стражданні вигнання, вони слухають пророка в покорі. Сімдесять років жиди карались у вавилонській неволі, поки Бог дозволив вернутись вільними до обіцяної Землі.

У світлі подій, що стались зі жидами, виразно видно, що матеріалізм, зневага Бога, неморальність, гордість і неготовість простити іншому, це не лише великі гріхи проти Бога, але також спричинники суспільного нещастя, що тягнуть у пропасть комуністичного поневолення.

Тепер Господь посилає найбільшого з усіх післанців, Царицю Пророків, щоб Вона нас остерегла і напімнула перед небезпекою. І Він напевно не стерпить того, щоб Його слова були злегковажені.

Ніщо так не ображує Бога, як зневажування і погорджування Його вибранцями, на яких Він розсилав щедро свої спеціальні ласки.

“Господь відкинув свій жертовник” — плакав Єремія — “прокляв свою святиню” (Плач Єремії 2:7).

Направду жажлива пересторога для християн, вони ж сьогодні спеціально грішать трактуючи байдуже й зневажливо всі надзвичайні Божі Ласки.

Історія Єремії вказує, як Бог поступає з вибраним народом. Звичайно докоряє їм устами пророків і вибраних за його гріхи, остерігає, що гріхами і недостачею покути він стягне на себе велике нещастя. Переглядаючи Святе Письмо Старого Заповіту читаємо про напимнення Ноя, Авраама, Мойсея, Даниїла, Йони а також інших пророків і патріархів та бачимо, що історія Фатіми стоїть з ними в тісному зв'язку. Так Господь поступав впродовж віків і далі так поступає з вибраним народом.

Слова Пророка Самуїла до Ізраїльтян, це майже ті самі слова, що Пречиста Діва Марія сказала у Фатімі. Самуїл зібрав своїх людей після того як филистинці їх перемогли у великій битві і сказав: “Коли справді від усього серця повернетесь до Господа, усунете з-посеред себе чужих богів, спрямуєте ваші серця до Господа і послужите лише Йому одному, Він визволить вас з рук ворогів (І Самуїл, 7:3).

Це ж давня пропозиція дана синам Ізраїля: перестаньте грішити, поверніться покірним і сокрушеним серцем до Бога а тоді все знову буде добре. Але якщо далі визнаватимете ідолопоклонство, свої пристрасті, будете вперті в своїм зіпсуттю, то чекають вас великі нещастя, “Горе грішному народові, придуленому беззаконням, кублові лиходіїв, розбещеним синам! Покинули Господа, занедбали Ізраїлевого святого” — плакав Ісаїя — “Як будете служняними, то їстимете усі блага країни. А як будете бунтуватись, то меч пожере вас, бо уста Господні так говорять (Ісаїя 1:4, 19-20).

Чи тепер комунізм не є Божим бичем, щоб терпіннями очистити і поправити Церкву? Тепер Господь посилав не пророка, але Царицю пророків, щоби Вона повторила давню як світ пересторогу: “Верніться до Бога а будете спасені!” Не виявите Богові належної пошани, — великі нещастя впадуть на вас неухильно.

Немає сумніву, що Фатіма це правдива й автентично проявлена Богом острого, подібна до напимень згадуваних у Святому Письмі, Вона тільки більш змодернізована, закликає до молитви на вервиці і до покути.

Крім того у Фатімі діялися чуда, як це звичайно бувало у Старому Заповіті, щоб люди, Божі сотворіння, знали що Бог далі діє.

Коли жида сперечалися з Ісусом, Він їм дав таку розторощуючу відповідь: “Не вірте мені, якщо не роблю діл Отця мого! Коли ж роблю, то мені не віривши, ділам бодай вірте, щоб спізнали ви й увірували, що Отець в мені і я в Отці”.

Також у Фатімі маємо подвійні свідчення: Пречистої Діви і Бога Отця, що божественною всемогутністю вчинив небувале чудо сонця, щоб потвердити Її слова. У Святому Письмі є подібна історія. В Євангелію св. Івана, в 9 главі, є мова, як Ісус уздоровив сліпородженого, що потім мусів відповідати фарисеям на їх скептичні питання, якими вони глузливо намагались відкинути те чудо. Вони казали: “Ми знаємо що Бог говорив з Мойсеєм, але щодо того чоловіка, ми не знаємо, хто він?” Тоді чоловік, що був сліпим, висловив цей відомий докір-догану, — яка й тепер повинна звеніти в умах тих, які легко-важать Фатіму й напимнення Пречистої Діви: “Ось воно власне й дивно, що не знаєте звідкіля він, а якраз він відкрив мені очі! Нечувано ж од віку, щоб хтонебудь відкрив очі сліпородженому!” (Ів. 9:30).

Небувале чудо не переконало жидів, нечуване чудо у Фатімі також не зробило великого вражіння на багатьох католиків у нашому часі великих криз. Тим часом повідомлення-пересторога Фатіми є дійсно певним і автентичним продовженням Святого Письма: “Єрусалиме, Єрусалиме” — плакав наш Спаситель — “що вбиваєш пророків і каменуєш посланних до тебе. Скільки разів хотів я зібрати дітей твоїх, як квочка збирає курчат своїх під крила, — але ти не хотів!”

Мати Божа повторила цю жалісну скаргу у Фатімі. Вона намагалась захоронити людство від комуністичного спустошення і війни, але люди не послушали Її голосу.

Усі перехвалені пляни, ідеї і мрії, що їх пропагують світові лідери в ім'я свободи не здійсняться, поки люди не повернуться до Бога, поки не послухають небесного напіннення, яке принесла Пречиста Діва Марія разом з чудесними знаками та незмінними обіцянками Матері Христа, що не може говорити неправди. Якщо люди житимуть по Божому — буде мир і свобода. Якщо ні — настануть переслідування, війни, нещастя і тиранія без кінця.

Отже існує одна умова для перемоги над комунізмом: повернутися до Бога. Тоді настане світлий і великий соціальний порядок у світі, найсвітліший в історії. “Господь — це Дух, а де Господній Дух, там воля!” — пише св. Павло (II Кор. 3:17).

ІХ. ЧЕРВОНИЙ ЗМІЙ

“І з'явилась на небі велика ознака: Жінка, зодягнена в сонце, а під ногами її місяць, а на голові вінок з дванадцяти зір...” — пише св. Іван у своїм

Об'явленню — "...І я почув голос на небі, який говорив: "Тепер настало спасіння і сила й царство нашого Бога і влада Його Христа".

Більшість пояснювачів Письма згідна в тому, що цей знак на небі має подвійне значення. Він відноситься до Марії, Матері Божої і до Церкви. Поява в в розкішній пишноті, в сліпучій яскравості Непорочно Зачатої Марії є знаком Христового тріумфу в недалекому Його Царстві.

Цей уривок з Об'явлення св. Івана є цікавий з огляду на заяви деяких святих і містиків, що розвиток і збільшення побожності до Пречистої Діви попередить прихід Христового Царства на землі.

Христос царюватиме на землі у часі великого тріумфу. Св. Люї де Монтфорт запевнює нас про це в його надхненій праці про правдиву побожність. Це саме провіщено у Фатімі про надходячий тріумф Непорочного Серця Марії.

З уваги на те можна собі уявити, яка згубна, жакливо-трагічна помилка була б затримувати і забороняти розвиток і поширення побожності до Пречистої Діви Марії під претекстом, що це було б перешкодою до досягнення християнської єдності. Але якраз збільшення цієї побожності принесло б нам християнську єдність. Повний розвиток Марійської доктрини є необхідною передумовою до з'єднання християнства.

Сучасні чуда в Люрді та у Фатімі вказують, в якому напрямі повинна йти теологія. "І пішли вони і скрізь проповідували. А Господь помагав їм і стверджував слово знаками, що Його супроводили (Мар. 16:20). Чуда у Святому Письмі, їх називають знаками, — звичайно потверджували Божу науку. Чуда в Люрді також потверджують доктрину про Непорочне Зачаття, яку проголосив Папа Пій IX.

Коли Бернадета запитала Появу, хто вона є? У відповідь пролунали знаменні слова: — “Я Непорочне Зачаття!”

Велике й прилюдне чудо у Фатімі, знаки на небі, були потвердженням повідомлення, яке Мати Божа передала трьом малим дітям, і ми повинні взяти під увагу, як дуже важливим мусить бути це повідомлення, коли таке нечуване в анналах релігійної історії чудо сталося.

Уривок цитати, поданий на початку цього розділу, взятий з Богослужби в честь Пречистої Діви в Люрді на день 11 лютого (Мати Божа появилась в Люрді 11 лютого 1858 р.). Хто схоче подивитись до Святого Письма, до 12 глави Об’явлення св. Івана, то знайде там, що літургісти, які укладали цю Богослужбу, — опустили стихи, що відносяться до переслідування Жінки і Її Дитятка великим червоним драконом. Цього дракона перемогла кров Агнця. А гучний голос з неба проголосив: “Тепер настало спасіння, і сила, і слава, і Царство нашого Бога і влада Його Христа”.

Величава картина появилась також на небі дня 13 жовтня 1917 у Фатімі: Діти побачили Пречисту Діву Марію і Йосифа з Божественним Дитятком на руках і сонцем поміж ними. Немовлятко Ісус благословило світ, а увесь цей образ — як Лукія зауважує: — був ясніший від сонця.

Це мальовниче зображення сповіщало про початок останньої і кінцевої боротьби з дияволом. Це було 13 жовтня 1917 р. Саме тоді в Москві Ленін і Троцький робили останні приготування до перевороту, що припадав на день 7 листопада 1917 р. і започаткував нову і страшну епоху в сучасному світі.

Містична згадка св. Івана про сутичку між Жінкою, Її Дитятком та червоно-огняним драконом-

змієм здається дійсно зображує жакливу боротьбу, що шаліє довкруги нас сьогодні.

“І скинений був змії великий, вуж стародавній, що зветься дияволом і сатаною, і зводить усесвіт, а кинений був він до долу, а з ним і його ангели” (об’явл. 12:9).

Жінка зодягнена в сонце перемогла а Жінка, що стояла побіч сонця на небі у Фатімі давала світові, якраз в часі першого комуністичного заговору в Росії, — великий знак, вже тоді Вона заповіла перемогу над червоним драконом двадцятого віку, словами: “Але в кінці Моє Непорочне Серце затріюмфує... Росія навернеться і тоді настане мир”.

Х. ЕЛІТАРНА ГРУПА

Сьогодні найбільшою проблемою Церкви є знайти таку елітарну групу чоловіків і жінок, які взяли б Євангеліє дослівно і стали жити досконало за його порадою. Впродовж століть християнства цю роллю сповняли великі монаші чини. Їх обітниці вбогости, чистоти і послуху, ретельно сповнювані, чинили їх на правду “сіллю землі”. Із їх рядів виходили великі генії, які своїм духом просвітили Європу.

Жив недавно у Ліверпулі Архиспископ Давні, в одній із своїх жартівливих промов він сказав, що кожний монаший чин повинен добровільно самоліквідуватися 50 років після смерти свого засновника. Бо в тому приблизно часі — сказав він — кожний чин втрачає свого духа... Архиспископ, звичайно, жартував і переборщив, бо в дійсності в багатьох випадках монаші чини успішно сповняли свою місію кілька віків після смерти своїх засновників. Але та жартівлива заввага провокує нас до застанови. Вона нагадує нам, що навіть великим монашим чи-

нам не легко затримати духа інтенсивної посвяти. З цього виходить, як дуже Церква залежна від таких “ударних груп”, відданих Христові побожних чоловіків і жінок, які посвятили усе для Нього.

“Але коли сіль звітріє, як зробити її солonoю? Нінащо не придатна вона, хіба викинути геть, щоб потоптали люди” (Мат. 8:13).

Невидимі, але страшні переживання діються в душі монаха, що з якоїбудь причини покинув Христа. В Євангелію Спаситель дає нам приклад дому, з якого вигнано диявола. Але диявол повертається і бачить, що дім, з якого його прогнано, порожній і готовий до зайняття. Він повертається і приводить зі собою ще сім дияволів, гірше злих ніж він сам”, і тоді стан того чоловіка — каже Спаситель — гірший першого”.

“Корупцію оптимі пессіма” — каже стара латинська приповідка: “Найліпші на дорозі гріха, стаються найгіршими!”...

Чому монахи втрачають духа посвяти? На це одноголосно відповідають святі і духовні письменники, що монахи втрачають духа занедбуванням старань бути святими. Теологи часто говорять про монахів як про “стан святости”. Монах, це немов духовний спортсмен, атлет, якого спеціальним завданням є бути святим. Всі теологи згодні в тому, що монахи зобов'язані змагатись до святости. Це зобов'язання таке важливе, що св. Альфонс не вагається сказати: “Якщо монах не змагає до святости, він поповнює смертельний гріх”. Сьогодні ми є свідками, що діється в практиці, коли монахи втрачають своє покликання і покидають монастирі.

Розглядаючи ці справи, Папа Павло VI в своїй промові до монахів, сказав: “Добре було б нагадати неоцінену важливість і потрібне завдання монашого життя: непохитний стиль життя, що одержує свій

правдивий характер сповнюванням євангельських обітниць, святим життям на взір Христа і Його науки. Це є такий стан життя, якого ціллю є постійно зростати в чеснотах, що провадять до повної святости”.

В 1955 р. Конгрегація для Монаших Чинів видала МОНІТУМ, poradник, для тих монаших чинів, які приневолені обставинами жити поза монастирями. В цьому МОНІТУМ Конгрегація дає деякі інструкції щодо особливих проблем сучасного життя монастирів. Монітум у закінченні наповідає: “Будьте вірними в дотримуватті монаших обітниць і продовжуйте постійно офірувати себе як жертву для Бога. Таке освячене життя, що ніколи не подається тимчасовим перешкодам, це принциповий елемент нашого стану. Він здобуває Вселенській Церкві безмірні скарби небесних ласк”.

При кінці останньої сесії Вселенського Собору, Папа Павло VI зробив підсумки чотирорічних нарад одним словом “відновлення”. Пізніше він вияснив, що не говорив про зовнішню віднову вживаючи грецьке слово “метаноя”, але про віднову людської душі. Св. Павло називає це “одягнутись в Христа”, стримати наші тілесні недисципліновані бажання, підпорядкувати себе розумові і тим прийняти життя ласки.

З цього виходить, що всі Фатімські об’явлення можна також підсумувати одним словом “відновлення”. Мати Ісуса Христа закликувала багато разів до такого відновлення й переміни духа, до відкинення сатани й всіх діл його, всієї гордості і пишноти, до зміни серця у службі Христовій так, як християни зобов’язуються в обітниці зроблених у св. Хрищенні.

Завжди вважалося, що фатімські об’явлення без сумніву були звернені до християн католиків, а до

православних і протестантів лише релятивно. Тим часом православні і протестанти в Третій Світовій Війні будуть однаково терпіти з католиками, бо атомові бомби не звертають уваги на одних більше а на других менше. Але ці об'явлення були в першу чергу звернені до католиків, бо діти були католиками і вимоги Св. Служб Божих і Св. Причастя в наміренню Св. Отця не практикуються в інших християнських віровизнаннях. Але це не значить, що Бог не хоче, щоб православні і протестанти не молились на вервиці і щоб не посвячували себе Непорочному Серцю Марії.

Коли ж те об'явлення було звернене в першу чергу до християн-католиків, то мусимо вважати, що воно було звернене передусім до наших єпископів, монаших чинів і до священників. В Кова да Ірія прогомніло напіннення до монаших чинів, щоб вони у своїх обов'язках постійно намагались бути святими. Небо також глядить за новими, елітарними людьми, духовними "ударними гуртками", яких Церква тепер так дуже потребує.

Непорочне Серце Марії з важким болем бачить, що деякі монаші чини відкинули Її важливе послання, навіть без поверховного прочитання. Але якраз з монаших рядів треба знайти десять праведників, щоб спасти міста: — Содому і Гомору (Буття 18:32).

Пречиста Діва закликає нас до глибокої єдності з Христом. Це важко здійснити для ледачої людської природи, але водночас це найбільший привілей, який людина може досягнути. Християни є світлом для усього світу, в тім нема жадного сумніву. Без того світла світ потоне в темряві.

Гарно це висловлено в "Листі до Діогнета", який Д. Ропс вважає шедевром раннього християнства, поруч Св. Письма. Лист походить з початку другого сторіччя і містить в собі такі чудові, ясновидні слова:

“Християни для світу є як душа для тіла. І як тіло ненавидить душу і завжди веде війну з нею, так само і християни є в постійнім конфлікті зі світом. Як поневолена душа зберігає тіло, якого вона є невільником, так і християни зберігають світ”.

ХІ. НЕДАВНЯ ІСТОРІЯ

Головною тезою цієї книжки є твердження, що мир є нагородою за братерську любов, війна ж плодом ненависти й несправедливости.

Варто торкнутись недавньої історії, щоб побачити як ця теорія виглядає у практиці. Живемо в прагматичному часі і люди не приймуть християнських теорій для уліпшення світу, якщо не подамо якийсь солідний доказ, що наша теорія справджується.

Ми мабуть повинні почати від Мирової Конференції в 1919 р., щоб розплутати заплутаний клубок конфліктів, що обмотали світ в нашому сторіччі. Більшість модерних істориків згідна в тому, що Версальський Договір, а особливо брутальний примус постачання для окупаційних армій в Німеччині, дав Гітлерові золоту нагоду розбурхати ненависть до окупантів-гнобителів. Клемансо, французький прем'єр і атеїст, був рішений придушити й знищити Німеччину без милосердя. Його невблаганний визов — “Горе переможеним” гомонів скрізь у славній Залі Дзеркал у Версалі.

Під час I Світової Війни відсталий і февдальний Китай розпачливо бажаючи наздогнати XX сторіччя, воював проти кайзерівської Німеччини. Йому обіцяли волю від несправедливих договорів, накинених різними європейськими державами в нагороду за поміч у війні проти Німеччини і Австрії.

Війна скінчилась, але всі обіцянки були безсердечно і холоднокривно забуті. Китай був зраджений Заходом. Китайський заслужений міністер закордонних справ, Лоу-Тценг-Цяннг, практикуючий католик, відмовивсь підписати Версальський Договір в протесті за цю зраду. Пізніше він цілком залишив світ, став священиком, а потім першим китайським Ігуменом ОО. Бенедиктинців.

Китайські студенти університетів, майбутні провідники відсталого Китаю, не забули тієї зради, а їх палка ненависть до Заходу допомогла Мао-Це-Тунгові знайти запальну іскру, потрібну для переведення революції. Студентську організацію Імени 4 Травня 1919 р. сформовано на пам'ятку Версальської зради Китаю.

Комуністи відносно легко використали цю ситуацію. Емісари з Росії прибули до Китаю дослідити революційні можливості а в 1920 р. сім осіб, що називали себе комуністами, згуртовані навколо проф. Чен-Тугсю, почали видавати пролетарський часопис, який закликав до формування робітничих юній. Важко тепер повірити, що такий колос, яким є Червоний Китай, загроза мирові в теперішньому світі, виріс з такого малого ядра сімох динамічних людей. Але це також є для нас потіхою, що навіть мала група фатімських хрестоносців могла б розростися у величезну силу, якщо б її члени були віддані справі.

Незабаром, бо лише рік пізніше, в липні 1921 р., відбувся Перший Конгрес Китайських Марксистів. В жовтні 1921 р. Мао-Це-тунг вступив у партію.

Хто був тоді цей Мао-Це-Тунг? Фр. Реймон де Егер, добре знаний експерт далеко-східніх справ, який вчився в Державнім Пекінському Університеті, розказує, що визначний китайський інтелектуаліст професор д-р Гу-Шіг пам'ятає Мао-Це-Тунга, повно-

го сили і енергії, кмітливого, дуже здібного і агресивного молодого чоловіка, який, здавалось, був відданий справі прогресу і палкого патріотизму.

Жорстоке і бездушне трактування китайського народу західними державами було причиною, що комунізм в тому нещасному краю знайшов рушійну силу.

З другого боку візьмім гуманну і великодушну політику американців в Японії по II Світовій Війні. Американці вклали більш як три більйони доларів в розхитану японську економіку, — нечуваний жест переможця над переможеним у війні. Та християнська політика генерала Мек-Артура принесла велику дивіденду, бо японці нині є сильним і надійним аліантом Америки і важним стабільним чинником миру в Азії.

Як помер генерал Мек-Артур, не у всіх його біографіях була згадка про промову, що він сказав на воєнній кораблі “Міссурі”, в часі японської капітуляції. Частину тієї промови подаємо:

“Люди від початків світу завжди шукали миру. Пробували і примінювали впродовж віків різні способи, щоб замирити й заспокоїти спори поміж націями. Від самих початків всякі намагання зазнавали невдачі, залишаючи війну як єдину можливість. Але повне знищення, яке вона несе, виключає цю альтернативу. Перед нами останній вибір, остання можливість. Якщо не застосуємо ліпшої і більш справедливої методи, то Армаггедон буде нашою долею. Проблема в основному є теологічна і включає вимогу духового відродження, поліпшення та удосконалення людського характеру, що синхронізувало б з нашим, майже неперевершеним поступом в науці, мистецтві, літературі та матеріальним і культурним розвитком за останніх 2 000 років. Отже спасти тіло зможе тільки духова сила”.

При іншій нагоді він так описав сучасну кризу і молився за наше збереження: “Є також такі, що намагаються повернути нас на соціалізм, що веде до комуністичної неволі. Противагою тих сил є глибока віра в серцях наших людей, здатна збудити і керувати публічною опінією. Вона насправді є великою гарантією безпеки і багатства Америки. Як довго вона існує, ми безпечні, бо йдемо шляхом розуму і розсудливості. Вона є надійним нагадувачем, що наша надія спирається на два могутні символи: на хрест і на наш прапор. Перший спирається на незмінних вченнях, які дають духову силу йти дорогою правди і справедливості а другий на непереможній силі волі, що людська свобода не згине з лиця землі. Це є могутні твердині проти наступу атеїстичних і хижацьких сил, які намагаються знищити духовість людського ума, щоб поневолити тіло. Молімся за духову силу і природний розум, щоб зберегти нашу Націю на дорозі свободи яку колись наші батьки здобули щоб берегти її як могутній засіб для вдержання універсального порядку там, де існує хаос, щоб відбудувати свободу там, де вона загинула, щоб відновити людську гідність і достоїнство, де гідність людини пригнічена”.

Моральна сила характеру ген. Мек Артура спеціально виявилась, коли приймаючи відзнаку, як видатна людини 1942 року, він сказав: “Маю надію, що по моїй смерті мій син буде мене пам’ятати не із поля битви, але з нашого дому, як ми з ним повторяли звичайну, щоденну молитву: “Отче наш, Ти що єси на небесах”...

* * *

“Ви пізнасте їх за плодами їхніми; хіба збирають виноград з тернини, або смокви з будяків? Так кожне добре дерево родить гарні плоди, а лихе дерево

— плоди погані” — сказав Господь Ісус Христос (Мат. 7:16).

Плоди християнської науки є любов і мир. Плоди атеїстичної доктрини — ненависть, війни.

ХІІ. ЗНАЧЕННЯ СОТВОРІННЯ

Господь Бог сотворив людину, щоби вона брала участь в Його Божій природі.

Перші люди, сотворення яких занотовано в книзі “Буття”, були в стані ласки, тобто в приязні з Богом. Вони мали також свободну волю і, згідно з Божою справедливістю, могли свободно вибирати службу Богові або відкинення Його авторитету.

Цей факт став притокою наймогутнішої драми в усій людській історії, він став безпосередньою причиною Воплочення і смерті Богочоловіка на Голготі.

Простим історичним фактом був бунт перших людей проти Бога. Бунт цей мав жакливі і катастрофічні наслідки.

Первісний бунт Адама і Єви викликав ланцюгову реакцію чергових бунтів. Зразу завмерла Божа любов у серці людини, згодом його змислова природа почала бунтуватись проти розуму. Далі вся природа збунтувалась проти людини, що досі була її паном. Божа любов об'єднувала всі сотворіння. Вона також зберігала лад у душі людини. Вона в'язала її з іншими і єднала її з Богом.

З хвилиною, як не стало Божої любови, гармонія також пропала. Людина тепер перемінилася у природного бунтівника проти всякого авторитету. Всі сотворіння постали війною одно проти другого. А людина тепер спротивилась розумові і почала “муд-

руватися". Виконувала всі забаги своїх інстинктів не зважаючи на своє здоров'я.

У стані Божої ласки радість життям обіймала всі людські сили. Раптом вона закінчилася гріховним упадком. Тепер змисли надармо кликали розум, щоб їх просвітив.

З хвилиною бунту змислів проти розуму, важкі хмари незнання почали збиратись на спокійному до-сі небі людської душі. Тепер людині було важко роздумувати над правдами, що були в незгоді з її зіпсутою вдачею. Так то постав пригожий ґрунт для блуду. Вслід за ним появились розбій і насилля, жорстокість і поневолення, якими є переповнена історія людського роду.

Впарі з упадком людини йшла кара. Першою була смерть. Чоловік постав з порогу і повертався у смерті до своєї праматері-землі. Другою була праця. "В поті чола їстимеш свій хліб" (Буття 3:16). Церква навчає, що всі люди у проводі з Адамом, з виїмком Матері Христа попали в неласку.

Дехто каже: це несправедливо, що наслідки Адамового гріха, втрата безсмертності, виїмкового знання, характеру перейшли на його потомків.

Чому, питає сучасна людина, я маю терпіти за несповнені гріхи?

Але Господь у своїй всевидючості щедро вирівняв цю начебто несправедливість.

Гріх Адама був серйозною образою безконечної величі Божого Маєстату. Ніхто з людей не мав змоги направити це зло, а треба пам'ятати, що Бог є також справедливий.

Вимоги Божої справедливості були такі важкі, що Друга Особа Пресв. Трійці сталася людиною, щоб безконечно посвятити себе і направити безконечну образу.

Чудо вочоловічення

Теологія спасення є в повній згоді з вимогами розуму, як це potwierджують усі богослови, почавши від Юстина, Іринія і Тертуліяна.

Як Адам передає свій гріх зіпсутій людській природі, так Христос Спаситель передає свої Божі ласки, щоб цю природу відновити, піднести на вищий щабель в порівнянні з природним щастям в раю. Зразу в хрищенні грішна людина перемінюється під впливом життя Христа. Пізніше ця зміна стає ще основніша під діянням християнської дисципліни і освячуючої ласки. Діється це виявленням зусиль людської свободної волі, скріпленої Божим благословенням. Але суцільна моральна досконалість є неможлива. Та й смерть і праця залишаються незмінні.

Цікаве, що всі ми одержуємо в спадку наслідки Адамового гріха, але в основі нашої природи, ми вільні від гріхів інших людей.

Подібно, якщо хочемо, ми можемо статися співучасниками Божих заслуг Христа, але заслуги інших людей є нам недоступні. (Хоч вони мають вартість своїм прикладом.)

Христос стався новим Адамом, головою людського роду. Марія співпрацює з Христом у віднові співжиття людей з Богом. Послух Марії вирівнює непослух Єви. Послух Христа змиває бунт Адама. Але як послух Марії ніколи не вирятував би людей без Христа, так і непослух Єви не довів би їх до нещастя без Адама. Це ж його гріх а не Єви, став причиною горя.

Христос наш Брат

Уся богословська структура спирається на тій основі, що Христос як єдиний Представник і правди-

вий Брат людської родини, має змогу заступати нас перед престолом всемогучого Бога. Він чинить це маючи людську природу, яку одержав від Пр. Діви, коли Вона погодилась на пропозицію Архангела. Христос мусів статися людиною, щоб мати змогу передати людям, своїм братам, свої Божі заслуги.

Ось таким чином люди з'являються перед Господом одягнені в заслуги Христа — і в цьому якраз є основа спасення.

Симетрія збережена повністю. Христос і Адам. Марія і Єва. Гріх Адама кидає тінь на всіх людей і показує, чому родимося з нахилом до самолюбства, гордості і зіпсуття.

Заслуги Христа, коли не інакше то хоч потенційно діють в кожній людині. Наче блискуча струя води, що прочищує всю нечисть, підносить людську гідність і ставить її у славі Божої приявности.

Французький святий Люї де Монтфорт йде ще далі в цьому гарному порівнянні. Він каже, що Христос передає людям свої заслуги, так як Адам свої гріхи. У висліді людство пропадає в Адамі і спасається у Христі.

Яка роля припала Єві? Вона перша була спричинницею трагедії упадку. Дивним способом її гріх разом з Адамовим передається всім людям. Жінки продовж всіх віків двигаютъ вантаж Євиного гріха.

Тут св. Люї перевершує себе. Він каже, що Пр. Діва передає своїм дітям свої заслуги і чесноти записані їм у Заповіті. Таким чином, на його думку, подвижники Пр. Діви являються перед Отцем у небі в подвійному одязі (Прип. 31:21) в заслугах Христа і Марії. Аналогія з упадком Адама і Єви є закінчена. А думка св. Люї дуже доречна.

Усі дарування Пр. Діви походять від Бога і всі похвали в її честь аж ніяк не поменшують Божої величі.

Братерство між людьми

Нема сумніву, що всі люди є справжніми братами і що правдиві християни відносяться до всіх людей як до Божих дітей, з пошаною.

Ісус Христос є правдивим Братом усіх людей і згідно з тим Він страждає з ними, ушляхетнює їх і спасає. Ця єдність, сильна радія для любови ближнього, є сьогодні, в часах расових непорозумінь, ненависти й непошановання людської гідности, особливо важна.

Христос підкреслює цю справу в Євангелії св. Маттея, коли говорить про суд над світом.

“Кажу вам, що вчините одному з моїх малих братів, вчините мені (Мат. 25:40).

Важна нотатка

Дехто з читачів може мати застереження до слова **Сотворення**, схиляючись радше до теорії еволюції.

Ніхто з відомих вчених не заперечить, що еволюція є нічим іншим, як тільки теорією. Крім того щораз більше популярним стає погляд, що це псевдонаукова теорія.

Минає 115 років з того часу, як К. Дарвін опублікував книжку про “Походження різновидности тварин”. Книжку цю хвалили як “механістичну” розв’язку про походження людини. В тому часі біологи і палеонтологи наперегони шукали за скаменілими останками, або за слідами людини з давніх часів. Усі ці пошукання виявилися суцільною невдачею. **Не знайдено ні одного важного сліду.** Всі знахідки: Людина з Пилтдовн, Яви, Пекінгу показалися неправдивими.

Лямарк, Дарвін, Де Вріс й інші збудували чимало теорій про еволюцію. Але всі ці теорії занехано, бо показалися непрактичними. Колишні славні теоре-

тики еволюції Бунур і Ростан назвали їх просто "байками не для дітей".

Інший французький вчений, д-р М. Верне, автор книжки: *La Vie dans L'Energie Universelle* ("Шляхи Універсальної Енергії", Париж 1966) каже без обиняків, що біологія не має глузду, якщо не прийняти Бога, Сотворителя життя. А д-р В. Тинкл (генетик, вписаний в книгу Американських Учених) каже у своїй недавно виданій книжці "*Heredity: A Study in Science and the Bible*" ("Спадковість, студії про науку і Св. Письмо"), що він може подати більше як 300 вчених, які відкидають еволюцію.

Досліди о. П. О'Конел-а, зібрані в його книжці: *Science of Today and The Problems of Genesis* ("Сучасна Наука і Книга Буття") вказують, що солідні наукові здобутки цього сторіччя підтримують традиційне вчення Церкви про те, що Бог сотворив Адама і Єву і що послідовно всі люди є братами, дітьми одного Бога.

Коли ж теорія еволюції є ошуканством, як відомі вчені могли її пропагувати, як дійсність а не лише як гіпотезу?

Коротко кажучи, сили темноти віддавна змовлялися, щоб осмішити християнство і Св. Письмо при допомозі цієї ненаукової і недоказаної теорії. Але правда є велика і непереможна. Довга ніч кінчиться.

Хто цікавиться сучасними науковими дослідями в справі фальшивої теорії еволюції, нехай напише до: Henry M. Morris, Ph.D., Director of Creation Science Research Center of Christian Heritage College, 2716 Madison Ave., San Diego, Cal. 92116.

ХІІІ. У ПОШУКАХ ЗА ЩАСТЯМ

Перша реакція багатьох, — хто читав попередні розділи цієї книжки, — може бути відрaza, антипа-

тія і неохота до ідеї молитви та покути. Дехто може прийти до поверховного висновку, що коли б сприйняв життя молитви і саможертви, то напевно буде почуватися нещасливим.

Але правда є якраз на протилежному боці. Ніщо не запевнює глибокого й тривкого щастя, як звичайна підпорядкованість Божим Заповідям. Написано в Євангелії, що хто посвячується для Божого Царства, отримує стократно вже в тому світі, а по смерті щасливе й вічне життя (Мар. 10:30).

Посвята Непорочному Серцю Марії, до якої Вона нас взиває у Фатімі, заведе до найбільш доступного нам щастя на цій долині сліз. Життєвий досвід і знання багатьох святих достатньо нам це показує. Найбільшим добром цілковитого посвячення себе Пречистій Діві Марії є те, що воно дає змогу християнинові жити повним життям і досягнути “Суммум бонум” (Найбільше добро). Греки називали таке життя вершком природного щастя. Але для християн воно має далеко глибше значення, ніж досягнення природного щастя.

Якщо наслідування Христа дає стократну нагороду вже за нашого життя на землі, то звершене посвячення себе Пречистій Діві Марії, отже й звершене посвячення Христові, мусить бути вінцем слави теології і філософії продовж віків.

Природне і надприродне щастя йдуть разом, ми не завжди собі це усвідомлюємо. “Самим намаганням жити надприродним життям — пише о. Ліі — людина вчиться жити природним життям. Божа ласка удосконалюючи природу чоловіка, вказує їй, якою вона повинна бути”. А інший письменник о. Боло каже, що душа чоловіка, посідаючи ласку Св. Духа, має найбільшу квінтесенцію щастя, бо надхнення спрямовує її дію до центра душі і доторкається головної пружини усього щастя.

Є дві основні помилки, які спантеличують людей в пошуках за щастям. Перша, добре znana помилка, коли людям здається, що мали б щастя напевно якби не переживали якогось важкого випробування. Наприклад: хворий собі уявляє, що він напевно був би щасливий, якби здобув назад своє здоров'я, а бідний собі думає, що знайшов би щастя, якби став багатим. Старий чоловік, зі сивою чи лисою головою зідхає за втраченою молодістю і, як Фавст, заміняв би свою душу за втрачене щастя. Але це все ілюзії. Багато є доказів на те, вистачить поглянути на сторінки щоденних газет, щоб переконатись, що найбільш багаті, фізично здорові і повні молодости є між безнадійно нещасливими й тими, що поповнюють самогубства.

Друга основна помилка в тому, наче б то відмовляючи собі якоїсь приємности, люди стаються нещасливими. Цей помилковий погляд, що покута є синонімом нещасливости, є фатальною ілюзією наших часів. Вона зразу відвертає багато мільйонів душ від золотої стежки, якою люди могли б досягнути єдності з Богом і всі Божі благодаті. Хто пошукує за розвагами “бон віван” (догоджувач собі) — навіть коли його розваги є дозволені, хоч і знаходить хвиливу втечу від дійсности, — ні на один крок не наближається до “золотого життя”, до такого піднесеного життя душі, яке можна досягнути відреченням від матеріяльних, сотворених речей. Кінцева доля такого пошукувача щастя є неминучі нудьга, безнадійність і апатія.

За поганських часів жив Клеантес, один з великих мудреців старовинного світу, він покинув вигідне життя і пішов помагати атенським робітникам на полі. Цікаво б почути, що сказав би сучасний сноб — що шукає тільки задоволення і ходить в неділю грати гольфа на твердження Сенеки, що “щасли-

вими є невинні й чесні, а виключне шукання розваг, втіх, насолод і задоволення “це є низько-рабська, слаба, ганебна й скороприминальна річ”.

Цей другий помилковий погляд є головною перешкодою до загальної посвяти Ісусові при допомозі Пречистої Діви Марії, посвяти, яку здійснював Люї де Монтфорт. А він виразно каже, що не можемо віддатись Ісусові, якщо не відречемось бодай трохи, поступово, від нашого природного прив'язання до земських речей.

Перша передумова посвяти Ісусові є відречення від своєї волі і підчинення Божій волі. При чому мусимо пам'ятати, що Божа воля є, щоб ми були як-найбільш щасливі тут на землі, а пізніше всю вічність у небі.

Людська воля спонукує чоловіка шукати приємностей, люксусів і всякого роду матеріяльного уживання, тому то зараз постає криза в тих, що починають практикувати побожність до Пречистої Діви Марії. Св. Люї каже, що багато людей обмежується до зовнішньої побожності і не йде дальше і глибше. Як же ж можемо дати світові могутній “секрет ласки”? Шлях до щасливості є шляхом покути. Але модерний чоловік, що стоїть над берегом дикої пустині, до якого допровадив його матеріалізм і його пристрасті, — чи слухає тієї давно занедбаної мудрости минулих віків?

Це є радикально нове вчення варте нашої уваги, що покута справді приносить щастя не лише одиницям, але своїм проникливим впливом також родинам, суспільствам, націям і цілому світові. Це об'явлено впродовж віків пророками, патріярхами, життям Ісуса Христа і Його Матері, появами в Люрді і у Фатімі, постійною практикою святих і євангелістів.

Прийняття цього вчення модерним світом відчинить широко двері до пізнання і практики світлого теологічного експерименту св. Люї де Монтфорта а далі до найвеличнішого віку віри в історії світу.

XIV. АПОСТАЗІЯ В ПОЛІТИЦІ

“Коли ж сліпий веде сліпого, обидва впадуть в яму”
(Мат. 15:14)

Якщо світ знайшовся тепер у такій темряві, що грозить упадком цивілізації з одного боку, а атомним знищенням з другого, — то треба знайти причину цього лиха. Доки розумно не проаналізуємо сучасної світової ситуації, доти не буде надії на поправу. Ми щойно зробили діагнозу серйозної і широкопоширеної духової атрофії, головної причини кризи. Простудіюймо тепер, який вона має вплив на політичний світ.

Політична сліпота світських держав на світовій арені є посередньою причиною смерті мільйонів невинних людських істот. Як вже вище стверджено, сліпота в політичній житті коріниться в духовому занепаді людських душ.

Римські Папи дали у своїх енцикліках, писаних під надхненням Св. Духа — добрі поучення у справах начебто політичних, але на ділі вони мають глибоке духове значення.

Відомо, що Папи почавши від Пія IX до сучасних гостро засудили марксистський комунізм. Але не зважаючи на всі поради, остороги і запобігливі натиски Папів, — провідники християнських держав, одні за другими визнавали комуністичні “уряди”, признавали їм гідности, яких вони не гідні, авторитет влади, якої вони не повинні мати, та привілеї,

якими вони злочинно користуються, щоб знищити цивілізоване життя в цілім світі.

Навіть самі комуністи признались, що Сталін був тираном, диктатором, гнобителем і ворогом народів СССР. Проте християнська Європа визнала його легальним керівником СССР, — хоч було відомо, бо комуністи під його проводом голосили, що мають намір знищити всяку релігію в СССР та в цілому світі.

Вже в 1924 р. більшість європейських держав визнала комуністичний уряд. Рішали вимоги торгівлі. Тоді ж визнано Сталіна легальним керівником СССР. В 1933 р. Америка та Австралія визнали СССР, якраз тоді коли розкулачували селян, заводи насильно колгоспи, а люди гинули з голоду мільйонами. В самій Україні згинуло сім мільйонів людей. Кравченко, довірений свідок тих подій каже, що тоді згинуло около 20.000.000 людей. Цей погром Сталін добре і холоднокровно запланував.

“Легальні визнання” були дуже важні для Сталіна, вони піднесли злочинну змову до статусу державного уряду, даючи йому величезну поміч, дипломатичні привілеї, а марксистському вірусові змогу інфільтрувати і заражувати всі нації і держави в світі. Передусім це була зрада Бога і якраз це було найгіршим злом.

Можна доказати, що великі політичні проблеми і неспокої модерного світу почалися від того акту зради, що в деякому сенсі був першим кроком до сучасної політичної апостазії. І хоч світ вже так багато витерпів і далі терпить з приводу цієї політичної сліпоти, хоч багато мільйонів людей згинуло від комунізму, — та сліпота далі вперто тримається і буде триматись поки люди знову не почнуть молитись.

У багатьох зверненнях та енцикліках Папи давали державам вказівки, як поступати з комунізмом. Ця нова ідеологія була гостро засуджена ще Левом XIII в 1892 р. (“Вірність Республіці” і “Християнська Конституція Держави”). А Папа Пій XI сказав у 1937 р., що “комунізм є істотним злом і ніхто, кому залежить на християнським суспільстві, не повинен під яким-будь видом співпрацювати з ним (Енцикліка про “Безбожний Комунізм”.

Папа Лев XIII написав Енцикліку “Вірність Республіці” в 1892 р. Цей великий Папа був свідомий, що безбожники намагаються захопити політичну владу, щоб потім переслідувати релігію. Яку законну владу, авторитет будуть вони мати? Яку законну владу, авторитет мають комуністичні держави тепер?

Папа Лев XIII почав від дефініції права. “Право, це є установа, постала згідно з розумом і проголошена для добра спільноти”. Але зараз же додав таке доповнення: “Право вороже Богові і релігії — ніколи не повинно бути схвалене, навпаки — є обов’язком відкинути його. Якщо держава відмовляється дати Богові, що Йому належить, незабаром відмовиться дати своїм громадянам те, що їм належить”.

Цей великий Папа ясно передбачав небезпеку, яка загрожувала двадцятому сторіччю. Він далі каже: “Отже виявляється, що держава, яка заперечує свій основний принцип відкидаючи Бога, стається фальшивою для себе самої і тратить рацію свого існування. Усі громадяни повинні в потребі об’єднано стати в обороні релігії, коли б показалось, що всупереч фактам природи і історії безбожники хотіли б прогнати Бога зі свідомости людей і скасувати моральний закон з людського сумління”.

Пізніше в Енцикліці “Християнська Державна Конституція” він проголосив: “Це явний злочин діяти так, якби не було Бога!” “Природа і розум людини велять їй віддано славити Бога, бож до Нього належимо і мусимо вернутись до Нього. Цей самий закон зобов’язує також спільноту”.

Питання цього невід’ємного людського права є надзвичайно важне. Його ніхто, ніяка сила на землі не має права відібрати. Це право притаманне людській природі, воно є Богом дане людині. Знаємо, що також Проголошення Американської Незалежності з 4 липня 1776 зачинається від таких шляхетних слів:

“Визнаємо очевидні правди, що всі люди однаково сотворені, всі однаково наділені своїм Сотворителем невід’ємними правами такими як, право до життя, свободи й прямування до щастя. Для забезпечення цих прав установлено між людьми державні уряди, які свою силу одержують від народу. У випадку, коли б державний уряд не шанував цих прав, нарід має право змінити уряд або його скинути”.

Тому то Америка визнаючи комуністичну конспірацію як легальний уряд Росії — допомогла комуністичній змові утвердитися в силі, а тим самим допомогла цій злочинній конспірації відібрати поневоленням народам Росії право на самоозначення і невід’ємні людські права. Совети ніколи не визнавали людських прав, не визнають вони їх і тепер. Насправді комунізм не існував би, якби не відбирав людських прав, а найголовніше право прославляти Бога в справедливості, правді і святості.

Усім відомо, що большевицька система спирається на взаємошпигуванні всюдисущої поліції, так що неможливо поневоленням людям протидіяти, бунтуватися.

Визнаючи цю злочинну змову законним урядом і даючи їй необхідну поміч дипломатичними привілеями і недоторкальністю — чи ми не є з нею співниками у її злочинах проти поневолених народів? Це є очевидне, що коли американські і європейські держави визнали войовничо-атеїстичний диктаторський режим Сталіна у двадцятих і тридцятих роках, тим вони вчинили величезну несправедливість поневоленим народам. А який це поважний злочин і яка велика несправедливість, про це свідчать гори трупів і ріки крові, що пили в наступних декадах в СРСР. Немає сумніву, що дипломатичне визнання і поміч із заходу скріпила в силі кровожадного убивцю Сталіна. Комуністична конспірація розпустила свою смертельну отруту по всіх країнах світу за допомогою цінної дипломатичної недоторкальності, дарованої сліпими політиками у вільному світі.

Варто прочитати статті Анатолія Кузнєцова, що були поміщені в “Дейлі Телеграф” в серпні 1969 р., щоб уявити собі — кого репрезентують різні советські амбасади і установи в усіх країнах світу. Одно є певне — вони не репрезентують народів СРСР.

“Демократія існуватиме — писав колись великий грецький мудрець Солон 600 років перед Христом — коли непоранений є обурений і уболіває так само, як той, що є поранений”.

Але тепер уже ніхто не обурюється за мільйони помордованих невинних людей комуністами в Росії, Китаю і у В'єтнамі. Всі ті жертви тихо-скрито поховано, без почестей і співів. Але ми стрінемося з ними на Страшному Суді, коли всі рахунки будуть упорядковані справедливим Богом.

Ці всі справи видвигнено тепер, так сказати б — у передсмертній годині історії, в годині, коли гнобителі СРСР мають до своєї розпорядимості досить

жахливої зброї, щоб знищити цивілізований світ, як також і народи ССРСР.

Хто має відповідь на ту жахливу проблему?

Йти на змагання зі советами в гльобальній війні, може бути актом божевілья. Залишається тільки звернутися до Бога!

З певних повідомлень виходить, що комуністичний режим в ССРСР може бути повалений внутрішніми заворушеннями і в тому напрямі ми повинні діяти і молитися. Господь Бог усе може, Він зможе захоронити нас від більшовицького нападу, як тільки будемо молитися.

Але пам'ятаймо, що це політики а не Папи нас до того допровадили. Їх сліпота і брак розуму довели до того, що потвора Франкенштайна нам тепер загрожує.

Мудрість папів і розум великого Папи Лева ХІІІ з Енцикліки "Люмен ет Чело" були б спасли світ від нещасть нашого сторіччя, коли б політики пішли за її порадами.

ХV. ПРОБЛЕМИ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ МОЛОДІ

Нова генерація молоді краще освічена в технічному і технологічному сенсі, премудра у життєвих справах і до деякої міри зіпсута безприкладним багатством, є неминуче занепокоєна й стурбована сучасним світом. Її життю і щастю загрожує непевна майбутність з постійними і для неї незрозумілими війнами. Тут в західній цивілізації передусім вона не має, або має дуже мало якогось морального чи духового ґрунту, якого їм не передали їх безвірні предки. У важливій ділянці філософії, молоді люди як сироти і здають собі з цього справу. Збентежені і

спантеличені, вони стаються жертвою для хитрих демагогів, безсовісних агітаторів та фарисейських політиків. Шалені диктатори та різні демагоги викрикують принадні кличі і ідеології лише на те, щоб попровадити їх до ями, до якої сліпий неодмінно провадить сліпого.

Неспокій сучасної молоді є зрозумілий і його в більшості випадків можна вибачити. Студенти університетів, як інтелектуальна еліта сучасної молоді і її вимовні лідери, здобувають сенсаційні наголовки в газетах своїми бунтами та заворушеннями по університетах, вандалізмом та насиллям. Тепер, коли набір до армії на війну у В'єтнамі скінчився, бунти та заворушення по університетах трохи притихли, та все таки неспокій і безнадія залишаються в душах модерної молоді. Багато наших талановитих студентів збагнули, що вся едукція, яку вони отримують, нічого не варта. Тому втративши надію, вони нерозважно кинулись шукати змислового задоволення, наркотиків, а у гірших випадках кінчають самогубством.

Хто є відповідальний за провал в едукції?

Це є відомий факт, що тепер в більшості університетів дуже мало дбають, щоб педагогічний персонал був моральний і мав добру філософську освіту. Навпаки вважається неліберально відмовляти працю комуністові, атеїстові, чи гомосексуалістові. Алеж від професора, чи викладача в університеті треба безумовно вимагати його посвяти правді.

Колись греки вважали, що хто вчить молодь, той займає найбільш почесну і відповідальну позицію в державі. Але якщо університетський професор сам є в блуді у великих і важних питаннях існування, питаннях, що відносяться до значення людського життя, до метафізики і т. п. то тоді не є мудро ставити

його на місце, що виховує молодь, без огляду на те, які він має кваліфікації. Християни знають це дуже добре, що такий чоловік може статись засобом в руках темних сил пекла.

Очевидно, що було б наївним ставити такі питання чи вимоги в розгубленім суспільстві, яке не бачить шкоди від атеїзму, морального зіпсуття і неприродного зла-порока. Але питання ставиться на те, щоб підкріпити факт, що згода назначити таку людину на відповідальне місце, є однозначне з тим, чого наші предки ніколи не робили а що виявляється крайно нерозумним, якщо судити по овочах.

Греки були дуже правильні! Треба вимагати високих моральних кваліфікацій від чоловіка, який має вчити молодь. Університети традиційно були центрами, які давали студентам всебічну і вичерпну едукацію. Найперш дуже важливе, щоб університет рішився, чи існує Бог. Бож вся едукація одержує свій характер і орієнтацію від питання існування Бога. Іншими словами — теологія має бути одним з перших, обов'язкових і необхідних предметів, якщо університет хоче здобути для себе респект своїх студентів.

Ціле значення і глузд життя зосереджується навколо сотворення. Якщо ми були сотворені, ми, звичайно, мусимо знати, хто нас сотворив і на що? Ми повинні також знати, чи існує життя по смерті? Тому-то навіть найбільш примітивний розум повинен бачити, як відносно мале значення має технологія в порівнянні до того, який глузд має людське життя.

Сучасні християнські батьки є розчаровані вислідом університетського навчання їх синів і дочок. Дуже часто університети бувають заражені агностицизмом та світським гуманізмом. В такому духовому кліматі віра вивітрює, мораль псується, життя руйнується, а душі пропадають назавжди.

Ми дійшли мабуть до найвищої кризи в університетській едукації. Правда, маємо всюди дуже коштовні університетські будинки, але вони нічого не варті, якщо впарі з тим нема освічених професорів і викладачів. Будівлі і професори з кваліфікаціями нічого не говорять до душі людини. Модерні технології чи техніки не завжди є освічені і вчені в старім сенсі того слова. Вони, буває, мало мають споріднення, наприклад із філософами старої Греції, які проходились по гаях Академії а ще менше із надхненними письменниками і блискучими мислителями, які пояснили нам Христове Євангеліє і дали світові найбільшу досі знану цивілізацію.

Слово виховати “едукаре” в старім сенсі значить — провадити вперед. І в часах Карла Великого це насправду значило провадити, випроваджувати з темноти поганства до світла Євангелії. Як же ж може професор атеїст правдиво провадити своїх учнів? Він, правда, може їх вивчити різних точних наук, дати їм можливість заробляти потім 20.000 дол. на рік в деяких великих корпораціях. Але ніхто з мудреців минулих віків, таких як Платон, Арістотель, Сенека, Конфуцій чи Будда, не уважав би цього за едукацію-освіту, яка перш усього є на те, щоб пізнати себе і шукати за щастям.

Люди від початків буття на землі все ставили такі фундаментальні питання: Хто я є? Як я постав? Що я тут роблю? Чи є позагробове життя? Як я можу здобути мир душі, щасливість, правдиву любов?

Здобуток астронавтів привертає нашу увагу на факт, що ми є лише тимчасові подорожні на космічнім кораблі, званім землею, що ми постійно кружляємо довкола сонця в безмежних просторах космосу. Що ми безупину кружляємо довкола сонця по бездоріжжях всесвіту.

Яке це все дивне і незвичайне! Хто з людей не подивляв би людської мандрівки по просторах всесенної! Яка сила кинула землю у космос, хто наповнив її усім добром, необхідним до життя, хто безупину керує її по вузькій еліптичній орбіті, з якої вона не може зійти, якщо ми маємо жити.

Звідкіля ми прийшли? Куди ми йдемо?

Сучасна людина мусить мати відповідь на ці питання, бож атомний "меч Дамокля" висить над її головою.

Цікаво, що майбутні історики, скажуть про нашу добу? Що скажуть про її молодь?

Неможливо під цю пору дати відповідь на ці питання, бож велика драма ще не дійшла до свого краю, що острахом наповнить людські душі. В апокаліптичних вимірах духової кризи побачимо, якою є наша молодь.

Її невдоволення, гнів і відчуження пустки на вид матеріялістичного світогляду батьків, є гідні похвали. Але тільки тоді, коли молодь матиме силу характеру визвати і спинити "біг людської історії", пізнавши її при Божій допомозі. Бож молодь не буде завжди без проводу, без просвічення, що вказує шлях у краще майбутнє. Чи сучасна молодь має відвагу, розум і ідеалізм іти за світлом навіть за рахунок великих жертв, навіть коштом смерті? Багато знаків вказує, що має.

XVI. ВЕЛИКИЙ ІДЕАЛ

Не є перебільшенням казати, що якби більшість людей на землі жила дійсно по християнськи, християнство уможливило б людству досягнути максимум щастя, що можливе на тій долині сліз.

Насправді духовні письменники загально припускають, що рай, царство небесне починається вже

тут на землі в хвилині, коли ласка освячуюча входить в душу в святій Тайні Хрищення. Святе, божественне життя, яке, як каже св. Іван, є самою любов'ю, промінює і передається як світло довкруги на інших людей і дає слабкий натяк на те, яким буде колись велике щастя в раю. Бож святу ласку, як ми вже натякували, називають славою на вигнанні.

І дивно, що екзистенціаліст Ж. Сартр, коли його запитали, чи він вірить у пекло, відповів: Пекло, то інші люди!"

Сартр на жаль не має дару св. віри. Для християн, ближні творять рай, царство небесне. Бо християн зобов'язує виразне вчення Церкви, а особливо послання св. Павла, який велить бачити Христа і шанувати Його в наших ближніх.

Гляньмо на історію людства на землі. Мусимо признати, що ця історія, то сумний реєстр жорстокостей, гніту й поневолення. Людська жорстокість, — пише Р. Бирнс — є причиною жалоби безчисленних мільйонів людей, що плачуть за своїми близькими. Як переконати людину, що стрічаючи якого-будь ближнього, вона до певної міри стрічається з безмежним Богом.

Знаємо з численних приватних об'явлень, що ангели появляючись людям, є надприродно гарні. Знаємо, що їх ангельський інтелект є такий надзвичайний, що коли порівняти найбільш обдарованих людей до найменших ангелів, то ці люди є невисказано й безмірно обмежені. Сам Господь сказав, що праведники, які вмирають в ласці освячуючій, є як ангели в небі, обдаровані вічним щастям і блаженством, яких не може висловити людська мова.

Кожну людину сотворену на Божу подобу, чоловіка чи жінку, яких денебудь зустрічаємо, мусимо вважати як душу, що знаходиться в дорозі до вічності. І тому ми зобов'язані один одному віддавати по-

шану і любов і це відноситься до всіх людей на землі, до всіх націй і всіх суспільних клас, бо для того, щоб ми мали таку невисказану й незбагненну гідність, треба бути людиною відкупленою цінною Кров'ю нашого Брата, Ісуса Христа і покликаною Богом, зайняти в небі перші місця, залишені ангелами, що впали через свою гордість. Це передумова, на якій будуємо християнський ідеал любови.

Це є найбільший ідеал, що може заспокоїти непевний себе і схвилюваний ум людини. Якщо він присвоїть цей ідеал, усвідомить собі його повноцінну вартість, його правду, його дійсність і обґрунтованість і поступає в згоді з ним — тоді він поводить себе як князь в тому житті і залишиться таким в будучому. Важкі переживання, випробування і мінливість долі, які він мусить пережити тут на землі, — не тільки не заважають внутрішнього спокою і щасливості його душі, але в дійсності вони ще збагачують її духові вартості. Якраз тому Бог дозволяє своїм вибранцям терпіти тут на землі, щоб більші заслуги здобути собі в небі.

Не треба ні на один момент забувати про великі труднощі і перешкоди в дорозі до звершеного духового життя. Кожний дозрілий чоловік знає, що Христос кличе нас, щоб ми брали наші щоденні хрести і йшли слідом за Ним. Це не легко здійснити, перешкодою є змислова природа, розладнана й розстроєна первородним гріхом. Але треба постійно на це наполягати, пам'ятаючи, що наш Спаситель є вірний своїй урочистій обітниці, що його послідовники будуть сторазів щасливіші навіть тут на землі, ніж ті, що шукають задоволення своїх змислових нахилів. Це можна навіть доказати статистикою, що в тих країнах, які морально zdeгенерувались, є найбільший відсоток самогубств та нервово-психічних недуг. Усіх людей єднає те, що всі шукають щастя.

Навіть грабіжник, що грабує банк, робить це в патетичній вірі, що це дасть йому змогу бути щасливим. Грабіжник банку як і всі злочинці є психічно вбогі в своїй філософії.

Можна сказати, що нема народу розумнішого від його філософії, бож мудрість є тією силою, що підносить людину понад тварину.

Мудрість це правильне уживання знання. Мудрість — це бачити підпис Бога у всесвіті, величати Його і сповняти Його заповіді. Святі називають Ісуса Христа воплощеною Мудрістю і утотожнюють Його з красою природи, як каже один ірландський поет: “Я бачу кров Його на квітках троянди, а в зірках небесних красу Його очей”...

Отже Христос репрезентує ідеал, головним чином для людської раси, як необхідне Сонце Правди, Сонце Справедливості, якого промені осяють усіх людей, жаріюче горнило Любови, якою ми всі об'єднані.

Навіть найменша річ зроблена для Христа, дістає безмежну нагороду в природному чи надприродному світі. Дійсно Він міг сказати про свою божественну місію: “Я прийшов, щоб вони мали життя і мали його багато”. Чи може історія заперечує нашу віру й надію, що величний ідеал християнства може дійсно змінити людей, піднести їх думки понад самолюбство і змінити їх дотеперішнє грішне життя? Хіба цинік може насміхатися з того, що є зображене на сторінках історії, як ця велична ідея радикально змінювала людей.

Згаданий на початку цієї книжки й заповіджений в пророцтвах великий вік християнського ідеалу. Пречиста Діва Марія це виразно сказала в своїх пам'ятних словах: “Вкінці радітиме Моє Непорочне серце, Росія навернеться а світ житиме в мирі”.

Яким же буде цей новий християнський світ, провіщений у стільки пророцтвах?

Перш за все люди під впливом братської любови будуть більш людяні. У своєму ближньому, не зважаючи на його вбожество, неграмотність, расове чи національне походження бачитимуть Христа, який завжди їм може пригадати догану, дану Савлові: **“Я є Христос, якого ти переслідуєш”** (Діян. 9:5).

Буде це доба, як провістив св. Люї, масових навернень до християнства. Не треба й казати, що тоді не буде ні голоду, ні холоду, хоч Церква залюбки проповідуватиме вартості євангельського вбожества. На гроші люди глядітимуть, за св. Петром і Павлом, як на “нечисту справу”, негідну християн, що змагають до висот вічного життя.

Спинення перегонів озброєння, зник злочинності і зріст продукції у висліді християнської совісти, всі ті чинники стануть причиною помітного обниження податків.

Наука, згідно з Божими намірами, справді служитиме людям. Понехавши продукцію засобів нищення, нова доба буде відзначатися небувалим досі технологічним і науковим поступом. Під впливом людського генія оживуть пустині й помножаться двократно жнива.

Розум також підказує, що це будуть незвичайні часи розвитку в ділянці мистецтва, літератури, архітектури, музики й всього, що ушляхетнює і підбадьорує людину.

Чи це все є однозначне, що не буде на світі страждань, що новий християнський лад буде раєм на землі?

Ні, раю на землі не буде, бож першим завданням існування є випробування людини, як пробується золото у вогні.

Зіпсута людська природа далі буде існувати, люди далі будуть наражені на тяжкі покуси. Людська воля підноситиме бунт проти волі Божої а самозаперечення, підказуване розумом і вірою, не буде легкою справою.

Найважнішим буде те, що в цьому золотому часі Марії, люди легше й більш заслужено двигатимуть свої хрести.

Модерна просвічена людина йтиме найкоротшою, найлегшою і найкращою дорогою до Христа, без затримки, шляхом просвіченим ласкою, незнаною тим, що шукають досконалости іншими способами.

Отож так виглядатиме Нове Місто, положене поза овидом, мабуть поза межами чорного царства сатани. До нього наближаємося тим швидше, чим краще посвячуємо наші душі Серцю Непорочної Діви Марії і молимося, і чинимо покуту, згідно з Її закликом у Фатімі.

XVII. ІСНУВАННЯ БОГА

Впродовж віків люди посилались на св. Тому з Акви́ну, цитували його п'ять доказів існування Бога й згадували чуда, численні в кожному часі, також і в нашому сторіччі, на підтвердження християнського об'явлення. Небо постійно виявляє славу Божу, небозвід проголошує діло рук Його. А все таки чусмо недоречний абсурд, що "нема Бога!"

Об'єктивно говорячи, можна сказати, що найбільш очевидною річчю в цілому світі є існування Найвищого Єства, Творця всесвіту. Все таки є люди нібито вчені, які твердять, що "Бога нема!"

Цікаве, що існує ще один доказ на існування Бога. Бо в загальному віруючі моляться, а невіруючі — не моляться. Тому то Бог карає горді вперті душі, які не хочуть молитись — відмовляючи їм свої бо-

жественної присутності. І вони залишені справедливим Богом у темряві, не всилі бачити, як бачить дитина, що існує Бог.

Але Бог не залишає у сумнівах людину, що настирливо молиться. Бог об'являє Себе релігійним душам, потішає їх своїми ласками, показує їм усі тайни життя, всі досвіди і терпіння у найбільш шляхетнім розумінні страждання на Голготі. Чудовий плян сотворення і відкуплення Він передає розумові людини, що молиться до Бога через Ісуса Христа. Але ніяке світло не може проникнути крізь густу хмару темряви, яка оточує розум атеїста, людини, що не хоче молитися. Він заперечує найбільш явні докази і не бачить найбільш потрясаючих чуд, що свідчать про існування Бога.

Складний устрій вселенної і чудовий рослинний та звіринний світ свідчать і підтверджують існування Найвищого Творця. Закони, що керують небесними тілами, морським припливом та відпливом, попри року — закладають існування Божественного Законодателя. Безчисленні явища, які бачимо довкола мають свої причини. В біології шукаємо слідів усіх форм життя і доходимо до необхідного первопочатку. Бож в якійсь пункті часу, життя постало на нашій планеті.

Хто сотворив це життя?

Як вже знаємо, у всесвіті відбувається жажливий рух. Наша земля постійно кружляє в орбіті сонця зі швидкістю 66.600 миль на годину. Якби сповільнила свою швидкість, то пірнула б у горяч 36.000.000 ступнів і все життя завмерло б.

Але хто підтримує цей рух, хто доглядає, щоб земля кружляла докладно з тією самою швидкістю довкола сонця? Матерія є інертна і сама не може рухатись. Усе людство — аж до нашого гордого й сліпого атеїстичного віку — визнавало Першу При-

чину, що спричинила увесь рух, а нею є Всемогучий Бог.

Це правда, що вчені люди бувають атеїстами, але є також вчені, що вірують. І так повинно бути, бо істотна різниця в розподілі людської раси проходить між добрими і злими, а не між вченими і невченими. Бож коли б до неба могли входити лише самі талановиті і вчені, а пекло мало б бути лише місцем для глупих і невчених, то це був би доказ великої несправедливості. Та й Ісус Христос каже нам, що сини того світу, матеріялісти, є мудріші від синів світла. Як бизнесмени, директори і адміністратори, вони бувають більш успішні від християн. В земних справах вони сильні, та в небесних вони слабкі. Але часто їх бизнесова здібність і світова успішність у всьому буває їх прокляттям. Бо яка користь для них, хоч би здобули цілий світ, але втратили свою душу. Хоч би були проворні, дотепні та винахідливі, то ніяким підступом та інтригами не знайдуть дороги до Бога, до Його присутності. Святе Письмо називає таких людей дурними. Вічне щастя і оглядання Бога є нагородою для добрих, а не для спритних і талановитих. **Пашпортом до Раю є любов ближнього.**

Вступом, перепусткою до раю є любов освячуючої ласки. Без неї навіть найбільш блискучий інтелект, який коли жив чи живе, не дійде до Неба. — Хоч би усім своїм єством цього дуже прагнув. Зате нищі духом, несміливі, відсталі не мають чого боятись, що втратять щастя бачити Бога. Лише свідомий вибір зла, невдячність за Божі ласки і нестача належної Богу пошани викликають гнів і кару.

Що варт хитрий, кмітливий і дотепний бизнесмен, чи блискучий адміністратор, який нехтує Бога і проклятий на віки опиниться у пеклі? Чи справді він такий проворний і винахідливий? Як гірко він буде каятись і жалувати, роздумуючи, яким то він був

блискучим, які мав здібності, щоб ними здобувати лише безвартні речі. Він відкинений, зруйнований і збанкрутований не в безвартісних, проминальних багатствах, але в безконечно цінному скарбі Божої любови й вічного щастя, добутого ціною Голготи. Цей меткий бизнесмен, що не хоче молитись, є суцільною руїною, якої ні мова, ні перо описати не може.

Нема більшої любови до наших ближніх від праці і жертв для спасення їх душ. Молитва до Непорочного Серця Марії і покута є тут найбільш ефективні.

Молитви й покути християн можуть повернути атеїстів й агностиків до Бога і принести теплоту Божої любови навіть тим, що не вірують в Нього, не поклоняються Йому, не надіються на Нього і не люблять Його.

XVIII. ЧУДА

Чимало скептиків і недовірок, що сумніваються в правдах духового життя, мають звичку казати, що вони вірять лише в те, що очима побачать. Цим вони хочуть сказати, що коли б побачили чудо, то повірили б в нього.

Знаємо зі Святого Письма, що не завжди чуда були притокою віри. Щоб віра і мир вступили до душі, — до цього треба доброї волі. Св. Лука описує, як наш Спаситель уздоровив у суботу чоловіка, що мав всохлу руку, а фарисеї побачивши це, були повні злоби і зараз почали змовлятися, щоб вбити Ісуса. Вони також були обурені, коли Ісус воскресив Лазаря, що був мертвий чотири дні і навіть Лазаря хотіли вбити, бо через те велике чудо багато жидів повірили в Ісуса. Така постава є й досі загальна, як знаємо з байдужности більшости людей до великих і автентичних чудес, що діялися і діються в Люрді і в Фатімі.

Відомий французький письменник Еміль Золя був найбільш популярний при кінці минулого сторіччя. Він був атеїстом. Золя популяризував теорію, що всі чудесні uzдоровлення в Люрді діються під впливом релігійної автосугестії. Будучи інтелігентним чоловіком повинен би знати, що органічні хвороби не можна лікувати таким способом Але Золя волів чимбудь пояснювати і викручуватись, чим признати, що ці uzдоровлення були зроблені всемогучою Божою силою.

В 1892 р. Золя поїхав до Люрду з великим шумом і реклямою, а часописи проголосили його заяву: "Якщо побачу хоч невеличку рану uzдоровлену, то повірю!" З уваги на його славу, всі двері були йому відкриті і він мав всі привілеї, наче лікар-відвідувач. А Небо прийняло в дивовижний спосіб його визов!

Жінка, що звалась Марія Лемаршан, терпіла на пістряка уст і носа, хрящ якого майже зовсім вигнив, а з безформеної і огидної рани витікали кров і гній. В додатку її ліва рука і нога були частинно спаралізовані. Під час подорожі потягом з Парижу Золя був у тім самім вагоні що й Марія Лемаршан. Отже він був обізнаний з її недугою. Він також був присутній при купелі, коли Марія Лемаршан разом з іншими була занурена у воду. У моменті, як діткнулась води, вона відчула несамовитий біль, пронизливо закричала, чим звернула увагу усіх на себе і зараз встала зовсім uzдоровлена.

Президент Медичного Бюра, д-р Бойсаррі, тріюмфально і схвильовано крикнув до Золі: "Гляньте, пане Золя! Це випадок, про який ви мріяли побачити!"

Настала хвилина мовчанки, коли Золя зустрівся з таким гірким та болючим для його гордості і самоповаги фактом. Замість упокоритись перед таким

незаперечним фактом, він нахмурений пробубонів: “Заберіть її геть, вона не є досить гарна”. Пізніше писали про нього, що він казав: Коли б навіть побачив, що всі хворі в Люрді виздоровіли, він все таки не повірив би в чуда. Він відмовився змінити свою теорію про автосугестію і в репортажі про свою подорож до Люрду писав, що М. Лемаршан не була раптом уздоровлена, але помалу, в наслідок повторювання купелів, і в атмосфері, як він назвав: “релігійної сугестії”.

Зі Св. Письма видно недвозначно, що Христос робив чуда тільки на те, щоб доказати, що Він має авторитет навчати в імені Бога Отця. І Він безсумніву сподівався від своїх слухачів, що вони повірять в Його науку якраз з приводу чудес. У св. Письмі є навіть доказ, що Христос розгнівався, як не признавано Його чуд і приписувано їх сатані. Він сказав: “Ніневітяни стануть на суд із цим родом, — і засудять його, вони бо покаялися під впливом Йонинної проповіді. А тут Хтось більший від Йони!” (Лука 11:32).

Посилаючи своїх сімдесят двох учнів навчати і творити чуда у Його імені Христос засудив наперед тих, які їх не приймуть, кажучи, щоб вони, його учні, стрясли зі себе порох тих міст, що буде проти них оскарженням. “Кажу вам: того дня легше буде содомлянам аніж тому місту!” “Горе тобі Хоразіне, горе тобі, Ветсаїдо! Бо коли б у Тирі й Сидоні відбулися ті чуда, що сталися у вас, то вони давно б покаялися у волосяниці та попелі!” (Лука 10:12-14).

Яка велика й страшна відповідальність спадає на тих, що відкидають чуда, кажучи, що наші догми мусять мати підставу Св. Письма. Але якраз Св. Письмо кличе нас вірити в послання, передані нам в Люрді і в Фатімі, бож вони були потверджені великими чудами у цих славних святинях.

ХІХ. ВЧІМОСЯ З МИНУЛОГО

Скептичні читачі цієї книжки, мабуть скажуть: “Якщо молитва і покута є такі могутні, якщо вони можуть розв’язати всі проблеми світу: війни, злочинність, убогість і т. п., то чому люди не молилися і не покутували, коли вся Європа була християнська, тоді, коли була доба великої віри?”

У відповіді мусимо взяти під увагу багато причин і обставин. У цих віках були великі замішання й непорозуміння між християнськими королями та імператорами щодо їх ролі у відношенні до Церкви. Також тоді не було такої комунікації, як тепер, всякі вістки можна було посилати лише кінно, і таких сприятливих можливостей як тепер розповсюджувати дійсно могутні релігійні ідеали великим масам у багатьох країнах рівночасно не було. А об’явлення Фатіми є сьогодні таким ідеалом.

Треба також взяти під увагу, що послання Фатіми для світу є не лише про молитву і покуту. Крім того воно має глибше теологічне значення. Пророцтво Пречистої Діви у Фатімі щодо навернення Росії і тріумфу її Непорочного Серця є ознакою, що світ стоїть перед новими великими духовими подіями, дарма, що за те благословенне відродження духа прийдеться заплатити важку ціну.

Провидіння дає нам тепер нагоду глянути назад, знайти помилки минулого, простудіювати архіви Церкви і виявити, чому вона не сповнила вповні свого завдання, яке їй дав Божественний Основник, кажучи: “Йдіть і навчайте всі народи”...

Всі зрілі люди знають кволість впавшої людської природи, студіюючи сторінки історії відчують жаль і співчуття до провідників Церкви за їх трагічні помилки в минулому. Проте коли навіть деякі

апостоли мали серйозні недомагання, то як можемо сподіватись, щоб кожний Папа чи єпископ поведився і діяв як святий? Та не зважаючи на це, всі ми згодні, що Церква повинна бути так зорганізована, щоб заохочувала радше до святости, ніж до слабкості, щоб проповідувала християнські чесноти, давала людству надхнення Євангелії, розсилала цілому світові імпульси світла і любови. В минулому не завжди і не все по тій лінії організовано, тим часом найважливішим обов'язком усіх християн є допомогти Церкві сповнити те величне завдання в майбутньому.

У квітні 1969 р. Папа Павло VI зарядив духовним особам в Римі обмежити витрати на коштовні одяги і інші речі, щоб дати приклад світові євангельської простоти і убогости.

Деякі письменники досліджуючи порівняно невеличкі досягнення Церкви впродовж віків, висувають теорію, що Церква в добі Константина і в наступних віках забагато вмішувалася у світські справи, і тому з часом на високих духовників люди дивилися радше як на світських володарів чи королів, ніж як на духовних пастирів душ стада Ісуса Назарянина.

Є історичним фактом, що в різних країнах єпископства мали великі багатства і приходи та що безсовісні і честолюбиві люди жадібно дивились, коли ці єпископства будуть вільні. Королі та імператори довгими віками мали право номінувати своїх людей на єпископів, часто з великою шкодою для Церкви. Багато папів гостро відчували цю аномалію неправного назначення єпископів для Церкви і тому завжди йшла безупинна боротьба почавши з часів Григорія Гільдебранда за право Церкви назначувати єпископів. Але мало було папів, що мали відвагу і рішучість папи Григорія, більшість підчинялась покірно жорстким вимогам світських володарів.

А треба пам'ятати, що королі та імператори домагались права номінувати єпископів перш усього тому, що єпископи були рівнозначні з баронами і князями і як такі мали для королів спеціальне значення. Навіть папи часто бували рівнозначні зі світськими володарями, особливо після Карла Великого, коли околиці Риму і провінції Романа та Пентаполіс були під владою папи. Світська влада папи досягнула свій вершок на початку XVI століття, коли він мав контроль над сімома герцогствами і трьома провінціями. Віктор Емануель послав армію, щоб зайняти Папську Державу в 1870 р. після того, як французька армія, що охороняла папські права залишила Італію, а Вселенський Собор Ватиканський I, що саме тоді відбувався, поспішно закінчено. Це був кінець світської влади папів. Тоді вважалось це трагедією, але опісля виявилось благословенням, бо вишло на велике добро Церкві. Папський престиж піднісся в наступних роках надзвичайно високо і його почали вважати таким, яким він дійсно був, великим духовним провідником, вищим від всякої політики і амбіції королів, князів і прем'єр-міністрів.

В часі II Ватиканського Собору деякі єпископи Південної Америки поставили внесення, щоб Церква повернулася до стану суворого вбожества і простоти. Вони обстоювали думку, що якраз таку церкву установив Ісус Христос згідно з писанням Євангелії. Згадані єпископи зуміли провести декілька важних рекомендацій щодо вбожества до постанов Собору.

Без сумніву Христос хоче, щоб Церква щедро роздавала духові багатства вбогим і страждаючим, щоб бачила в кожній людині душу, що мандрує до вічності, її члени мали правдиву любов між собою, любили і служили своїм ближнім і всьому людству.

Св. Ігнатій каже, що диявол звичайно спокушує людей, поперше бажанням мати гроші, опісля бажанням мати високі становища, а потім гордістю. Коли в такому світлі дивимось на історію Церкви, то розуміємо, чому було там стільки невдач.

“Блаженні вбогі духом” — казав Наш Спаситель Ісус Христос. Вбогість, зречення матеріяльних дібр породжує покору, скромність. “Вбогий говорить покірно, багатий брутально” (Приповідки 18:23).

Наш Спаситель також каже, що можемо служити або Богові або мамоні, але не обидвом. Отже тому годиться, щоб Церква, Наречена Христа, була прикрашена скромністю і вбогістю, вражаючими характеристичними рисами Її Нареченого тут на землі.

Христос ніжно навчає своїх переляканих учнів: “Через те кажу вам: Не журіться, — що будете їсти і пити, ні про тіло своє, чим зодягнетесь. Чи ж ваше життя не більше від їжі, а тіло від одягу? Погляньте на птахів небесних, що не сіють, не жнуть, не збирають у клуні, та проте ваш Небесний Отець їх годує. Шукайте ж найперше Царства Божого і правди Його, — а все інше вам додасться” (Мат. 6:25, 33).

Якщо всі нестерпні муки нашого сторіччя, кров і сльози, всі терпіння переслідуваних в країнах атеїстичної темноти очистять Церкву, коли вона стане подібною до свого Божественного Засновника, то існуючі кризи будуть дійсно вартісною ціною найбільшої християнської ери в історії.

Сучасне покоління відзначається освітою, інтелекцією і розумом. Воно має золоту нагоду вчитися на помилках минулого. Тепер є також надзвичайна нагода зреформувати Церкву на подобу проєктовану самим Богом, Пречиста Діва зволила зійти до нас у Фатімі, щоб об’явити нам напрямні обнови.

XX. НОВИЙ ХРЕСТОНОСНИЙ ПОХІД

Пречиста Діва Марія розпочала новий хрестоносний похід, але світ мало-що зрозумів його велике значення.

Як відомо, Вона провістила кінцевий успіх цього хрестоносного походу, хоч його попередить багато кровопролиття і терпіння.

Як досвідчений хірург, маючи до діла з духовим пістряком, Наша Владичиця каже нам стисло, майже лаянонічно, які умови потрібні, щоб операцію успішно провести. І ми не повинні дивуватися, коли відкриємо, яка блискуча теологія є прихована в тих кількох реченнях, які Вона висловила в Кова да Ірія. Інакше й бути не може.

Церква завжди вчила і вчить, що молитви, добрі діла християн і головним чином також припинання Святих Тайн, мають велике й приховане значення, в додатку до значення видного чи чуттєвого. Першим і найбільшим з них є збільшення освячуючої ласки, перебування живого Христа в наших душах. Ніякі скарги землі не дорівнюють цьому скарбові освячуючої ласки, яку іноді називають прославою на вигнанні, бож вона по хвилині нашої смерті стане нашою Славою.

Збільшення освячуючої ласки приносить зі собою не тільки збільшення теологічних чеснот віри, надії і любови — воно приносить також Сім Дарів Св. Духа і зміцнення усіх моральних чеснот. Іншими словами, ласка не дає зблудити і провадить нас бадьоро по дорозі світла й правдивої мудрости, тобто по дорозі головних Дарів Св. Духа.

Але вчинім важне застереження: Треба, щоб наші молитви були достойні і покірні, так як пристойть, коли звертаємось до Божества. Святе Письмо каже, що Бог противиться гордим, а дає Свої ласки покір-

ним. В покорі ми повинні здатись на Божу волю. Бо Христос сказав: “Не кожен, хто каже до мене: “Господи, Господи”, увійде в Царство Небесне, але той хто чинить волю Мого Отця, що на небі” (Мат. 7:21).

Крім того є ще два наслідки доброї молитви. Вони не найважливіші, але їх треба згадати. Перший, це сплата довгу за гріхи, які ми вчинили, вона забезпечує нам деякі полегші на Суді а потім у Чистищі. Другий ефект, теологи називають його допоміжним, міститься в тому, що молитва допомагає нашим приятелям або рідним. Але найголовніша вагтість молитви в тому, що вона збільшує освячуючу ласку а це є звичайно повільне змагання до злуки з Христом, в чому полягає звершеність християнського життя.

Маючи вище згадане на пам’яті, прослідім, що Пречиста Діва Марія у Фатімі велить нам робити. Її вимоги поставмо в такому порядку:

- а) Посвята Її Непорочному Серцю.
- б) Щоденна молитва на вервиці.
- в) Покута у добрім сповнюванні наших обов’язків.

а) Посвята Непорочному Серцю Марії

Мати Божа кличе нас посвятитися Її Непорочному Серцю і заразом драматично збільшує потік освячуючої ласки в наших душах в наслідок наших добрих діл і молитов. Вона це чинить під умовиною, що наше розположення під час молитви буде покірне і достойне. Великі святі, св. Августин, св. Єфрем, від найдавніших віків християнства дораджували людям звертатись до Бога через Марію, тому що — на їх думку — таким чином ми більш покірно і більш велично славимо Бога. Упавший чоловік, во-

ни кажуть, не має змоги збагнути глибину своєї деградації, до якої докотився потрійною пожадливістю, притаманною всім людям і якраз тому не пристойить звертатись до Ісуса Христа, єдиносущного і рівнославимого з Богом Отцем без посередника. Звідсіль походить добре знана порада св. Бернарда: “Коли маєш щобудь жертвувати Богу, чини це через найбільш готові руки Марії, якщо хочеш, щоб ця жертва не була відкинена.

Дехто намагається справити цю думку і посиляється на св. Павла, цитуючи його слова: “Один є Бог і один Посередник між Богом та людьми, Ісус Христос” (Тим. 2:5). Це є довідка унікальної ролі Ісуса Христа, як Посередника відкуплення. Але у Св. Письмі не один раз знаходимо, що Авраам, Мойсей і Пророки діяли як посередники перед Богом, заступались, просили за людей і навіть сам св. Павло молився за своїх людей, просив про ласки і благословення, діяв як посередник і в тому сенсі в одному випадку він просив своїх людей молитись за нього (До Сол. 5:25).

А наша правдива небесна Мати напевно заступається за нас, як найбільш могутня Посередниця і як найбільш вражаючий доказ цього Її заступництва є Її поява у Фатімі в наших часах, подія, яка була potwierджена щоденною пресою в цілому світі.

Церква, теологи, великі Отці Церкви (св. Бернард, Бонавентура, Альфонс і інші) вчать, що найкраще звертатися до Ісуса через Марію, ніж йти до Нього іншими шляхами. Неможливо тут наводити всі переконливі твердження, але всі, хто був би особливо заінтересований в тому питанні, може знайти відповідь у славному трактаті св. Люї де Монтфорт: “Правдива Побожність до Пречистої Діви Марії”.

Правдивий акт посвяти Непорочному Серцю Марії не є тільки звичайною молитвою. Є це глибоке,

рішуче зобов'язання, подібне до присяги вірності, яку воїн складає, це обітниця служити Христові при допомозі його матері, служити вірно, не оглядаючись на кошти, жертви і рани. Таку присягу ми всі зложили при нашому Хрищенні, коли наші хресні батьки в нашому імені відреклися сатани, його діл, всієї його пишноти та обіцяли служити Ісусові Христові і тільки Йому одному. Більшість з нас забуває про цю обітницю — одну з найбільших обітниць, як кажуть каноністи — і живе наче б такої обітниці ми ніколи не складали.

Посвяту Непорочному Серцю Марії називають “ідеальною відновою обітницею” Хрищення, новим заповненням, що вся наша діяльність буде спрямована для більшої слави Божої. Якщо її вірно сповняти, вона є звершеною службою Христові, бож нашою співучастю співдіємо з Марією в досягненні величної мети, більшої слави Божої. А наші добрі діла, жертвувані через Її руки, здобувають невисказані заслуги і вартість.

Крім того є ще одна важна причина, чому треба усе присвячувати Пр. Діві Марії. В наших небезпечних часах, коли диявол має таку жажливу силу, наша посвята Марії буде непроникаючим щитом, що захоронюватиме нас проти грізних нападів пекла. Традиційно любов до Марії і правдива ніжна набожність до Неї, вважались Церквою певним знаком призначення. Але мусимо бути певні, щоб це була правдива побожність. Св. Люї де Монтфорт вичислює сім хибних релігійних постав-присвячень.

Наш час є віком Марії і з сучасної кризи вийде відновлена Церква. У цій Церкві прославлятимуть Господа Нашого Ісуса Христа як ніколи досі. Пр. Діва Марія є найкоротшою дорогою до Ісуса Христа, але люди покищо не дуже численно з неї користали.

Побожність до Пр. Діви Марії приносить збільшену славу Богові, тому то треба її поширювати поміж людьми і за її допомогою скинути сатану в пекельну пропасть та відновити всему людству мир і братерську любов.

Посвята Серцю Марії дає ще додаткові користі. Св. Люї де Монтфорт каже, що всі, які вірно її практикують, будуть колись впроваджені до неба Царицею небес і не будуть боятися Суду. На смертній постелі ми зрозуміємо і оцінимо, що це значить. Крім того наші рідні і наші приятелі будуть спеціально захоронені. Двигаючи наші хрести, здобудемо більше заслуг, будемо нести їх з більшою легкістю, без пригноблення, й подразнення, не будемо змучені або боязкі. Хто щиро посвячується Марії, є великим добродійцем людського роду. Душі посвячені Марії є любимцями Неба. Св. Люї каже, що якраз їм ангели помагатимуть відновити людську расу в ласці і любові.

Армія душ, посвячених Марії, роздавить голову вужа-сатани, як було заповіджено і обіцяно в третій главі Книги Буття. Багато святих писали про це хвилююче змагання, коли цілий світ буде розрушений несамопитим гльобальним зударом, протиріччям між добром і злом, коли Пр. Діва Марія прийме виклик і візьме участь у змаганні проти ворога а він блискавично полетить назад у пропасть пекельну і цілий світ духово піднесеться і буде надхнений ласками нового християнського суспільного устрою.

Розмір і величність тієї перемоги залежить від того, що робимо тепер. Наша Владичиця потребує нашої помічі, нашої звершеної посвяти Її Непорочному Серцю і нашої вірної служби в Її справі.

Отже пам'ятаймо, що ми є християни, послідовники Христа і Його найбільш вірні воїни у війні проти дракона і його орд. Отже служім Йому через

Марію, Яку Він зробив провідницею його вірних і переможницею Його ворогів. Обіцяймо якнайбільш серйозно відмовляти щоденно бодай п'ять декад вервиці разом із старанним і дбайливим виконанням обов'язків нашого стану та жертвами нашої побожності і спроможности.

б) Вервиця

Як найкраще забезпечити себе і наше посвячення Непорочному Серцю Марії? Пречиста Діва Марія вказує ясно: побожним й щоденним відмовлюванням вервиці.

Продовж довгих віків вервиця вважалась молитвою вибраних душ. А св. Люї де Монтфорт іде так далеко і каже, що він міг би встановити скільки яка особа вартна у Бога любов'ю, яку вона має до вервиці.

Вервиця є низкою розважань про життя Христа в обличчі Його Матері. У часі тієї молитви раз-по-раз звертаємось до Пр. Діви Марії з давнім Ангельським Привітом і поздоровленням Єлисавети "Благословенна Ти між женами і благословенний плід утроби Твоїї". У тих словах сповняється пророцтво самої Марії, Вона, відповідаючи на привіт Єлисавети, сказала: "Це ж бо від нині ублажать мене всі роди" (Лука 1:48).

У жалібних Страстних таїнствах шанобливо думаємо про страстні терпіння, муки і смерть на хресті, якими нас викупив Г. Н. Ісус Христос.

Не маємо тут багато місця ширше писати про красу і плодотворність вервиці. Пречиста Діва наполягала під час усіх шістьох появ у Фатімі, щоб ми усі щоденно її відмовляли. В останній шостій появі, дня 13 жовтня 1917 р., Вона назвала себе "Панею вервиці".

в) Наші щоденні обов'язки

Заклик Пречистої Діви, щоб ми творили покуту, приймали покірно обов'язки, які припадають на нашу долю, виглядає на перший погляд легким до сповнення. Святі також кажуть, що Христос це саме мав на думці, коли казав, що мусимо нести покірно наші щоденні хрести і йти слідом за Ним.

Коли ближче приглянемося до тієї поради, то побачимо, що Пречиста Діва радить нам бути ідеальними, звершеними. Існує давня приказка, яка каже, що коли б ми постійно робили те, що ми повинні робити, то ми можемо навіть бути канонізовані. Або як давно казали до новиків у монастирях: "Якщо бажаєте бути святими, сповняйте послухно правила".

Якого ще певнішого доказу треба, що об'явлення Фатіми є дійсно з неба, з тієї теологічної глибини, що міститься в цій простій пораді: приймати покірно обов'язки, хрести щоденної праці і вбачати Божу ласкаву руку у всіх життєвих мінливостях, протиріччях та контрастах. Як дуже протилежною є ця порада до практики комуністів, які роздувають усі неспокої, заворушення, штрайки, повстання та ненависть до авторитету.

Очевидно, коли б поширилось прийняття постави, якої вимагає Пречиста Діва Марія, то з неї виійшли б добрі й побожні батьки, щасливі й морально здорові діти, стійкі і послухні закономі нації-держави і настав би мир у світі. "В поті чола твого будеш їсти хліб твій" (Буття 3:19). Приймаючи цей "прокляти" праці з любов'ю до Бога, ми пізнаємо, що якраз праця є таємничо осолоджена і улегшена величезною Жертвою Божого Сина. "Моє ярмо солодке, мій тягар легкий" (Мат. 11:30).

Формула для миру, накреслена Пречистою Дівою Марією у Фатімі, не лише може спасти світ від війни, революцій і анархії. Вона є також чудово легким, добреналагодженим способом, як це досягнути. Для тієї причини вона призначена раз на завжди перемогти духа темряви, що так непокоїть теперішній світ, повернути Росію і зорганізувати нову християнську цивілізацію, найкращу добу в історії світу.

XXI. В ПОШУКУВАННІ МИРУ

“Лише мертві побачили кінець війни”.
(Плято)

Світ сьогодні шукає миру, більш як чого іншого. Це слово має дуже поверховне значення в умах більшості людей, які думають, що мир, — це відсутність війни. Для християн мир має далеко глибше значення. Мир, це духовна якість душі, яка є ознакою гармонії і філіяльної згоди з нашим Отцем в небесах. “Мир мій даю вам! Я даю вам не так як дає світ. Нехай серце ваше не тривожиться, ані не лякається” (Ів. 14:27). У світі знайдемо лише горе, страждання й небезпеки, — каже Христос, — але в Нім знайдемо мир (Ів. 16:33).

Комуністи і їх спільники в останніх декадах організували скрізь по світі всякі “Мирові Конгреси”. Багато талановитих і визначних людей, часом навіть священики, брали участь в тих конгресах. Але чи такі “конгреси” можуть впровадити правдивий мир у світі?

У світлі традиційного християнського вчення це неможливе! В світлі об’явлень для світу у Фатімі, всі мирові конференції, в яких комуністи беруть участь, не мають, розуміється, значення.

Чому? Як християни знаємо, що правдивий мир безумовно спирається на духових основах. Ніякий мир не може заіснувати у діяльності людей, які є у війні з Богом, — до чого комуністи самі признаються. Мир неминуче приходить до індивідуальної душі в наслідку її повернення до Бога. Ця правда однаково стосується до поодиноких людей, родин, громад, народів і держав. Якраз тому неможливо на комуністичних мирових конгресах проводити дискусії на розсудливих християнських основах. Про основну правду, що мир є від Бога і що мир буде існувати, якщо повернемося до Бога — годі говорити в такому товаристві.

З другої сторони, якщо християнам здається, що за мир можна змагатись без Бога, тоді вони зраджують великий принцип своєї віри. Бо християни повинні перш усього шукати царства Божого, а тоді все інше додається. Християни не були дуже здивовані, коли Сталін підписав з Гітлером договір і дав йому зелене світло починати II Світову Війну, коли советські танки брутально здавили всенародне повстання в Мадярщині, коли червонокитайські армії жорстоко повбивали десятки тисяч безборонних тибетанців та забрали їх землю.

Жахливі звірства і вбивства при берлінському мурі, в катинському лісі і безчисленні інші насильства вчинені комуністами, не дивують християн. Та й справді було б велике диво, коли б заприсяжені вороги Бога поводитися інакше, як не насильством та несправедливістю.

Отже, чи повинні християни співпрацювати з комуністами для такої похвальної мети, як мир? Співпраця християн з комуністами в різних організаціях за мир доводить до компромісу і зради доктрини, яка каже, що правдивий мир приходить від Христа, Князя миру. Ця співпраця вказує на надзвичайно

спантеличене думання частини християн, які не знають, як справді можна завести мир у світі.

В книзі Еклезіяста читаємо: “Богочитання є відразу для грішника” (Екл. 1:32). Напевно таким воно є для войовничих атеїстів. “Не приймай грішника”, повчає далі Святе Письмо і дає на це причину: “Той хто дотикається мазі-смоли, сам обмажеться, а хто має спілку з гордим, також стане гордим”.

Пророк, як видно зі Св. Письма, насварив короля Йосафата за те “Ти помагаєш безбожникам і заводиш дружбу з тими, що ненавидять Бога. Ти справді заслужив на Божий гнів” (2 Па. 19:2).

Це місце Св. Письма відноситься, очевидно, до явних і нерозкаяних грішників. Комуністи явно заявляють свою ненависть до Бога і будь-якої згадки про Нього. Отже вони підпадають до тієї категорії.

Христос був повний милосердя до Марії Магдалини, до жінки зловленої на чужоложстві та до вмираючого злодія на хресті лише тому, що вони калялися. А гордих і упертих фарисеїв Він таврував шорстко і немилосердно. А перед Іродом, також явним і впертим грішником, Він не принизився вимовити хочби слово. Тому то ми не повинні удостоювати диявольську ідеологію комунізму висновком, що вона допоможе досягнути мир. Світ вчинив чимало помилок у пошукуванні миру. Не можна вже дозволити собі на люксус, щоб поповняти нові помилки в такій пізній годині.

В 1917 р. Пречиста Діва об'явила світові в появах у Фатімі, що I Світова війна скоро скінчиться, а потім вибухне ще одна, далеко страшніша, якщо люди не повернуться до Бога. Дев'ять мільйонів людей згинуло в I Світовій Війні. П'ятдесят чотири мільйони згинуло в II Світовій Війні. Нам потрібно миру, це правда. Але якщо ми не вживаємо нашого Богом

даного розуму, щоб пізнати чому війни виникають і як їх можна уникнути — тоді велика частина людського роду засуджена на загибель, і як генерал Мек Артур зауважив: “Армаггедон вже біля нас”.

XXII. ЧИ ВІЙНИ МОЖУТЬ БУТИ ОПРАВДАНІ?

Треба признати, що питання справедливої чи оправданої війни займає тепер найбільш сучасну людину. Питання стоїть, чи може бути справедлива, оправдана війна?

Мир є дорогим ідеалом людському серцю. Самозрозуміло, усі хочемо миру і хіба божевільний чи якийсь психопат хотів би війни. А однак були війни, страшні війни в кожному віці історії. Вони є тривкою і гіркою доганою для розумних людей, перемогою пристрастей над розумом, тріумфом природи над ласкою.

Jus belli est odiosum — жахливим є закон війни, писав колись великий теолог Сварес. Це страшна річ брати в руки зброю і вбивати людину. Однак Церква завжди вважала, що є справедливі війни. Бож годі прийняти і стерпіти, щоб такі люди як Гітлер могли підбивати цілий світ без ніякого опору.

Недавно відомий американський колюмніст пригадав епізод з “оксфордською присягою”, як то студенти Оксфордського Університету зложили присягу в 1933 році, що ніколи не візьмуть до рук зброї в “обороні Короля і Краю”. Почування пацифізму оволоділи тоді цілою Англією. А Гітлер, згадуючи цю присягу, сказав до своїх генералів, що Англія вже так наскрізь прогнила і нема небезпеки, щоб виповіла Німеччині війну. А Мюнхен опісля ніби доказав, що Гітлер мав рацію. Всі його генерали мусіли замовкнути, коли побачили його імпазантну пере-

могу на тій конференції. Але в 1939 р. Англія виповіла Німеччині війну, а оксфордські випусники університету, тепер вже більш дозрілі, пішли на війну проти німецьких армій.

Багато людей, боячись що війни в'єтнамського типу, можуть розгорітися у немислиму катастрофу, у тотальну війну, — реагують істерично і засуджують всі війни як наскрізь неморальне діло, чого християнські теологи ніколи не підтримували. А знаємо добре, що Бог в Старому Заповіті не лише одобрявав справедливі війни, але навіть закликав до війни, які були потрібні, н.пр., казав королеві Савлові йти на війну проти амаліків. А в часах Нового Заповіту знаходимо постійно традицію справедливих війн, що їх підтримували Папи і святі.

“Кожна агресивна війна — казав Папа Пії XII — є гріхом, злочином і образою Божого маєстату, Творця і Управителя світу”. Однак цей самий Папа твердив, що оборонні війни були часами не лише законні, але й потрібні. А треба пам'ятати, що Папа Пії XII говорив у нашому атомовому часі. “Люди, загрожені несправедливою агресією” — казав Папа Пії XII — “або її жертви, не повинні бути індиферентні супроти насилля, якщо думають і діють по християнськи. І солідарність народів не повинна дозволяти іншим націям прибрати позу байдужої невтральності на вид насильства”.

При іншій нагоді Папа сказав: “Що св. Павло каже про тіло, відноситься також і до міжнародного політичного тіла: якщо один член тіла недомагає, всі інші члени терплять разом з ним. Несправедливість заподіяна одній нації, є водночас загрозою-небезпекою для інших націй-держав. Якщо один народ був би вигублений брутальною силою, хто може запевнити, що решта світу житиме в безпеці тривалого миру?”

Отці Вселенського Собору Ватиканського II забрали голос у цій справі: "Війни досі ще не викорінено з людських взаємин. Як довго небезпека війни існує і нема компетентного і ефективного міжнародного авторитету, то не можна заборонити урядам держав права на самооборону, якщо всі мирні намагання були даремні. Тому то відповідальні урядові чинники мають обов'язок забезпечити добробут повірених їм людей і вести справи війни і миру твердо і розсудливо" (Конституція Церкви в світі).

У календарі між святими є багато воїнів: — Св. Севастіян, св. Людвик IX, король Франції, св. Жанна Д'Арк — щоб назвати хоч кількох. У тебанському Легіоні всі були римськими жовнірами. Сорок Мучеників, що згинули за віру в Бога в часі переслідування християн за імператора Ліцінія в 320 р. також були воїнами.

Отже війна проти комунізму є безперечно війною в обороні свободи ,проти тиранії. Бо треба знати, що комунізм є найбільшою небезпекою, тотальною загрозою свободи, якої ще не знала історія. Кожний, хто читав книжки Кравченка, Вурмбрандта, Лаййоса, д-р Дулі та інших, погодиться зі мною. Отже на питання, чи є справедливі війни, треба відповісти: так є.

Але залишається питання: Чи існує обов'язок боронитись і чинити опір комунізму, навіть тоді, коли ця оборона може викликати III Світову Війну? Або іншими словами: Що є важливіше? збереження християнської цивілізації, істотних і невід'ємних прав кожного чоловіка, чи небезпека колосального фізичного знищення, що може принести нуклеарна війна?

Перш усього треба зазначити, що коли ворог грозить розпочати III Світову Війну, то це лише погрози і шантаж. Ми не можемо піддаватись, підкорюва-

тись і відмовлятись від того, задля чого варт жити на світі, від наших принципів, нашого почуття власної гідності, самопошани, нашої честі під примусом такого шантажу. Маємо повне право стати в своїй обороні проти комуністичної агресії, так як ми повинні просити Бога, щоб захоронив нас від III Світової Війни. Бо такої війни не буде, якщо Бог до неї не допустить.

По друге, наші безсмертні душі є смертельно загрожені поширенням комунізму. Це є справа великої ваги для нас усіх. Якщо ми дійсно віримо в пекло і вічне прокляття, то краще нам умерти в обороні християнської свободи, ніж духово вмирати під гнетом комуністичного поневолення, чи під тортурами секретної поліції.

Св. Амврозій каже, що ми повинні допомогти жертвам агресії. Джан Епштайн у своїй книжці: "Чи буде війна?" цитує такі слова св. Амврозія: "Хто не стає, хоч має змогу в обороні свого сусіда, якому завдано кривду, він так само винний, як той хто зробив ту кривду". Епштайн стверджує, що цей авторитетний вислів св. Амврозія був включений до Граціанських декретів і був широко прийнятий теологами середньовіччя.

Отже згідно з цим, звичайним обов'язком Америки було стати в обороні в'єтнамців проти страшного комуністичного поневолення, проти великої кривди і несправедливості. Американці не потребують оправдуватись за їх шляхетні дії.

Це правда, що ідеальною методою вирішувати проблеми війни, це запобігати війні. І це можна зробити, як нам радила наша Небесна Заступниця, Пречиста Діва Марія, — молитвою і покутою. Але скільки є тепер модерних "теологів пацифістів", що проповідують молитву і покуту, як засіб проти війни? Скільки є таких, що організують релігійні бого-

служення, святі години і цілонічні адорації в наміренні миру?

Безпринципний, аморальний і нерозумний пацифізм завжди провадить до війни. Так було з Мюнхеном, так діється також і тепер. Чужим християнській традиції є боязливо й малодушно капітулювати і піддаватись диявольському ворогові наших часів. Неприхованим є факт, що комунізм є не лише загрозою свободи і безпеки всього людського роду, але загрозою волі, якої людство потребує, щоб служити Богові і досягнути те, до чого людина призначена своїм Творцем. Комунізм є спеціально викалькульована загроза цих найбільш цінних і підставових свобод.

Це не є полагодженням справи піддатися і дозволити на зруйнування свободи і процвітаючої Церкви у світі. Одинокій протизасіб вказала Пречиста Діва: впливати любов'ю на комуністів, їх навертати і рятувати з небезпеки вічного прокляття. Навернений комуніст кидає геть кріс чи гранату і стається мирним чоловіком.

XXIII. ЕКУМЕНІЗМ

“Поза тією вівчарнею маю ще іншу череду”...
(Ів. 10:16)

Від часів II Ватиканського Собору почався екуменічний рух поміж численними релігійними громадами, що називають себе християнами.

Уперше від сторіч ці громади готові стати в обличчі правди, що звучить:

Роз'єднання християн є виразним запереченням Божої волі.

Вслід за тим постає чергове питання.

Хто відповідає за це роз'єднання?

У попередніх розділах тієї книжечки була мова про те, що гідні довір'я пророцтва заповідали у майбутньому значне роз'єднання людства на людей добрих і злих і на затяжний конфлікт поміж ними.

Буде це змаг поміж силами Христа і послідовниками Антихриста, звичайно називаний Армагедоном. З тих пророцтв виходить, що всі люди доброї волі зійдуться під знам'ям хреста, незалежно від дотеперішньої релігійної приналежності. Тоді то настане загальна війна поміж тими, що люблять і тими, що ненавидять. Переможцями вийдуть люди з-під знаку хреста, вони покладуть основи під нову християнську цивілізацію, що буде найвеличнішою в історії світу.

В обличчі сказаного, екуменічний рух має величезне значення. Ми повинні радо прийняти усіх добрих людей з інших віровизнань, що хочуть приєднатися до нас проти сил пекла і потуг князя темноти, що поширює диявольську ненависть і блудну науку по цілому світі.

Частина т. зв. екуменічного руху підминувала його пустими балачками а навіть співпрацею з комуністами (н.пр. Світ. Рада Церков і її поплентачі) насторожила чимало католиків до екуменічного руху взагалі. Проте годі покидати цю важливу справу тільки тому, що дехто її не розуміє. Ніщо не всили змінити дійсности, що Католицька Церква є правдивою Церквою Христа, спільнотою вірних у провіді з заступником Христа в Римі, що в своїх руках держить ключі Небесного Царства, згідно з обітницею Христа (Мат. 16:19).

Чимало католиків жахається сьогодні на виразне надуживання в ім'я екуменізму традиційного закону "порозуміння у святих справах" і не хоче чути навіть про пристойні форми екуменізму.

Цю справу треба б належно повести.

Перш усього передумаймо закиди ригористів, які цитують буллі папів Боніфатія VIII і Євгена IV “по-за церквою нема спасення” і навдивовижу інтерпретують їх дослівно. Тим часом папа Пій IX вияснив їх так: “Віримо в те, що нема спасення поза католицькою Церквою... але водночас знаємо, що хто не знає правдивої релігії а це знання є непереможне, Господь оправдає його і помилує”. Непереможне знання є тоді, коли не можна його перемогти звичайним розумом.

Церква виразно вирізняє єретиків, автоматично виключених, від народжених в єресі, що йдуть за своєю совістю і не мають гріха.

У Старому Заповіті Бог милосердився над незнанням людей, не послухав ображеного Йони і не осудив народу Нинівії.

“Як же ж не шкодувати мені Нинівії, цього великого міста, де живе більше як 120 тисяч народу, який не вміє розрізнити правої руки від лівої?” Нинівійці не були вибраним народом. Вони були поганами.

Господь Ісус Христос гостро сварив фарисеїв і їхніх послідовників, натякуючи на мешканців Нинівії.

“Мешканці Нинівії будуть судити це покоління і осудять його, вони ж у відповіді на проповідь Йони творили покуту (Мат. 12:41).

Господь виявив також співчуття для Самарян, хоч вони були “протестантами” в тому часі. Жиди відносилися до Самарян як до єретиків, порушників закону Мойсея. Проте Спаситель виніс сильну догану фарисеям і книжникам, творячи Самарянина героєм мабуть найкращої своєї притчі. Її гостра острога міститься у словах: що варт їх перехвалена наука, коли вони не мають любови?

Господь каже, що його учнів пізнати по любови “люди пізнають вас, як моїх учнів, коли любитимете один одного”. А про Марію Магдалину висловлюється “Багато гріхів прощається їй, бо вона багато любила”. Дві найбільші заповіді є заповідями любови: “Люби твого Господа всім серцем, всією душею і всією думкою твоєю, а твого ближнього, як самого себе” (Мат. 23:37). Господь каже, що життя любови буде найвищим мірилом на страшному Суді: “Прийдіть до мене благословені моїм Отцем і візьміть моє царство... аджеж я був голодний а ви не кормили мене, я був спрагнений а ви мене напоїли, я був чужинцем а ви мене прийняли, ви відвідали хворого і прийшли до в'язниці... Кажу ж вам, що вчините найменшому з моїх братів, мені це вчините (Мат. 34:40).

“Кажу ж вам: Любіть своїх ворогів і творіть добро тим, що вас ненавидять, і моліться за тих, що вас переслідують і обмовляють (Мат. 5:44).

Цю саму тему порушує св. Павло в своїх листах: “Хто любить свого ближнього, сповняє закон”. (Рим. 13:8). “Коли б я мав віру спроможну порушити гори, а не мав любови, я був би нічим (Кор. 13:2). Любов є терпелива, ласкава, не вередлива, ні штучна... “Майте завжди взаємну любов, вона змазує безліч гріхів”, наповідає св. Петро.

Але людський розум звичайно хитається поміж скрайностями. Отже від Другого Ватиканського Собору голоситься “суспільне Євангеліє”, в самій основі помилкове, що навчання Церкви не є важне там, де не існує любов.

Але правдива любов не може існувати без єдності з Христом, що є любов'ю і правдою водночас.

Розумне навчання має свою вартість у тому, що воно розвиває в душах християн єдність з Христом

— самою любов'ю. Оповідують про св. Франціска Салезія, що в своїх важких мандрівках по Швейцарії він навернув 70 тисяч кальвіністів. Вони не могли опертися запалові його любови до них і його посвяті для їх добра. Св. Люї Монтфорт каже, що св. Франціск відзначався великою побожністю до Пречистої Діви Марії. Він знав дуже добре християнську науку і якраз тому мав таку велику любов.

Як знаємо, Христос є любов'ю, хто ненавидить Христа не може любити. Св. Павло каже просто: "Хто не любить нашого Господа Ісуса Христа нехай буде відлучений (1 Кор. 16:22).

У Св. Письмі є двоподіл у справі навчання і любови. З текстів цитованих вгорі виходило б, що єдина любов може виповнити Закон і є самотнім шляхом, що веде до спасення. Але там є також тексти, що покриваються з назначеним вгорі і спираються на любові правди, відкиненні помилок і розумінні здорового навчання. Ми ж мусимо пам'ятати, що Христос є не тільки любов'ю, але й правдою. Людина збагачується освячуючою ласкою згідно з мудрістю її науки і зі шляхетністю її намірів. Хто посвятився Матері Божій, нехай знає, що його молитви є найшляхетніші, а наука найздоровіша. Святі обстоювали думку, що хто справді посвятився Пречистій Діві, цей ніколи не попав на блудний шлях помилок, ні не втратив скарбу віри.

"Хто має віру — не буде осуджений" каже Христос (Марк. 16:16) і далі: "Хто не повірить Синові, не матиме життя. Тільки гнів Господній буде на нього (Ів. 3:36). Якщо хочеш увійти в життя, зберігай заповіді (Мат. 19:17).

Співдія неба у подіях в Кова да Ірія в 1917 вказує ясно, що недалеко об'єднання християн здійсниться на лоні простого навчання а саме, найкоротшою дорогою до Христа є Преч. Діва Марія, виїмкову вагу

мають Служба Божа і Пресв. Евхаристія, існує первородний гріх, небо, пекло, чистилище.

Годі пропустити хочби одну нагоду, де можна б виявити прихильність і зичливість нашим братам протестантам, жидам і всім іншим людям, що живуть поза церквою і шукають правди.

Подумаймо ще раз над завданням, даним нам Матір'ю Бога, завданням, що є зворушливим повторенням ангельської пісні з Вифлеєму: Слава Богу на висотах і мир на землі людям доброї волі.

XXIV. ПСИХОПАТИ

“Господи! Захорони мене від людини лихої”.
(Пс. 139)

Кілька років тому в Сидней, Австралія, в тамтешній газеті опубліковано автобіографію вбивці, що сам признався до вини. Він вбив п'ять осіб, більшість з них такі ж покидьки суспільства як він сам. Він описав у цій автобіографії, яке садистичне задоволення він переживав, коли струмені крові розбризкувались, коли кулі розривали кості і тканини його жертв.

Психіатри звуть таких людей психопатами, себто хворими на умі й на душі. Ця назва від недавніх років вживається щораз частіше і відноситься до всіх садистів, що завдають другим поранення, тортури а навіть смерть. Хто просто божевільний або терпить на різного роду параною — цей є психопат.

Де релігія занепадає, там мусить збільшуватись число психопатів. Під пануванням безбожників, як гітлерівська Німеччина чи комуністичні країни, існують жажливі і жорстокі концентраційні табори, до розпоряджаються людським життям і майном, як кому хочеться.

Психопатом стається цей, хто рішуче відвертається від Бога і умисне заперечує найвищий суверенітет Всемогучого Бога. Це неминуче доводить до хвороби душі, тому, що душа сотворена, щоб любити і величати Бога. Якщо ця хвороба душі уперто продовжується, в слід за тим надходить вічна смерть і така людина пропадає навіки з душею і тілом у пеклі.

Німецько-нацистську та комуністичну філософії можна підсумувати з християнського пункту бачення коротко: — “Смерть для чесних і невинних, а довге вигідне і багате життя для всякого кримінального елемента в суспільстві”. Постійний натиск на людей, щоб відреклись Бога і перестали бути Йому вірними є кримінальним злочином, тому, бо люди сотворені на те, щоб пізнавати Бога, любити Його й служити Йому. Вони також мають невід’ємне право на свободу совісті і релігії.

Ця протибожа філософія збільшилась і розвинулась як результат II Світової Війни. Англія і Америка, що начебто воювали за принципи християнської цивілізації, були досить наївні, коли вірили, що виграли війну. Тепер бачимо, що довкола нас багато більше психопатів, ніж було їх раніш. Ніколи досі невинна людина не була в такій небезпеці, як тепер, ніколи кримінальні злочинці не були такі зухвалі й нахабні.

Вірусом, що спричинює це зло, як знаємо, є безвірство. Безвірство призвело до знищення мільйонів невинних немовлят в абортах. Незабаром доля старих, немічних, ментально хворих, сліпих чи калік буде дуже непевна. Якщо лікар може знищити живе немовлятко лише тому, що воно комусь не вигідне, — то чому не можна знищити стару людину або каліку, також комусь не вигідну? Принцип же той самий! Якщо теперішнє суспільство виховує лікарів,

що мордують немовлят, то чи будемо здивовані коли вони почнуть нищити нас?

Господь Ісус Христос послав своїх апостолів, щоб вони внесли нове життя у зіпсоте суспільство. Він установив Святі Тайни, щоб удосконалювати людей і підносити їх понад непристойність, жорстокість і брутальність перед-християнської ери. Упавший чоловік мав відновитись на Божу подобу.

Старий Гакслі і його попутники-агностики на початку нашого століття твердили, що люди повинні далі визнавати християнську етику хоч вже не буде проповідання християнської Євангелії. Як дуже вони помилялись!!! Модерна людина, як бачимо, не звертає уваги на Євангелію, не хоче її знати. Водночас варварство перед-християнських часів автоматично повертається.

Що робити, щоб відбудувати колишню християнську культуру. Була ж, — як знаємо дуже добре, — духовна формула, виклик до святости й чеснот, даний нам прямою інтервенцією Неба в 1917 р. Як бачимо тепер, ця духовна формула є далі дуже важна, що без неї не переживемо сучасних злиднів. Вона є підставою до відродження і відновлення західної культури. Мусимо собі усвідомити, що стоїмо в обличчі істотної кризи духа і консеквентно, кризи моралі.

Концентраційні табори, масові розстріли, газові комори, безпрецедентні світові війни, масові аборти, — все промовисто свідчить про страшний занепад моралі. Всі ці події кидають зловіщу тінь на майбутність. Бо якщо гріх є причиною війн, — як це нам авторитетно сказано — то поблажливе і грішне суспільство спричинить таку жакливу війну, що про неї й подумати страшно.

Лікар абортіоніст може зневажливо знижувати раменами, коли кажемо йому, що він вбиває людину.

Але аборт напевно є великим гріхом і абортіоніст напевно буде дуже вражений, коли йому хтось авторитетний переконливо скаже, що є вогненне пекло, в яке непоправні грішники будуть скинені в Судний День.

Бо людська душа, кажуть, в хвилині смерті пробуджується з темноти у велику яскраву ясність, зараз же там, де ще лежить її тіло. Наче в темному театрі, коли заслони раптом розсунуться на боки, щоб відкрити заповнену сцену, померший бачить усе своє життя. Всі його гріхи яскраво освітлені і видні в їх правдивій перспективі: кожний злочин, кожне заперечення Бога, відкинення Божої ласки, виявлене в обличчі вічності в повній своїй гидоті.

Як Каїн втікав від мертвого тіла Авеля, так грішник прагне втекти від тієї жахливої сцени і не бачити тієї жахливої трагедії. А голос Невидного Судді скаже: "Геть від мене!..." Але тоді відкриється пекло, щоб прийняти на вічні муки грішну душу, що була сотворена на Божу подобу, була сотворена, щоб Бога любити і величати в щасливім огляданню Його краси.

XXV. У ПОГОНІ ЗА МОДОЮ

Мабуть ні одно фатімське повідомлення не було так широко розповсюджене, як те, що настануть нова мода і звичаї, але вони глибоко разитимуть нашого Господа Ісуса Христа. Це пророцтво сказала Якинта в шпиталі в Лізбоні сестрі-черниці, матері Годінго, що опікувалась нею в її останніх місяцях і днях.

Кажуть, що Мати Божя появилась Якинті під час її останньої недуги і слова дитини є результатом послання Матері Божої. Слова Якинти переложено на англійське. Але переклад не був докладний. Пор-

тугальське слово: “Модас”, до деякої міри відповідає словам як мода чи нахил. Всі гріхи модерного суспільства: — розводи, пілюлі проти запліднення, аборти — можна обхопити тим терміном, як також, розуміється, і непристойну жіночу моду, що так дуже привертає на себе увагу, як ознака наших часів.

Об’єктивно кажучи, розвід чи аборт є далеко гіршим злом, чим ношення “міні” суконок. Проте ношення неприличних суконок християнськими дівчатами є особливо приkre, бо воно зображує комплетне зірвання з християнською мораллю минулих віків.

Кожна християнська дівчина чи жінка, яка мала аборт, напевно знає, що вона поповнила страшний гріх. Бо в очах Церкви це злочин проти природного права, записаного в серці людини.

Кожного дня можна бачити, як дівчата в коротких “міні” йдуть до сповіді. Очевидно, вони навіть не свідомі своєї непристойности. Ні догани, ні осуд, а навіть відмова Святих Тайн не спроможні мабуть зробити враження на жіночому світі. А треба сказати, що в багатьох країнах світу жінки вбираються скромно і пристойно. Проблема непристойної одєжі відноситься особливо до Америки, Англії, Австралії й інших країн англосаксонського походження.

Коли говорити з тими дівчатами, а деякі з них ведуть бездоганне життя, навіть бувають заангажовані в католицькій акції, вони скажуть вам на диво, що носити короткі, а навіть дуже короткі “міні” не є ніяким злом.

Не треба вчених соціологів чи бігейвіористів, щоб доказати, що хлопці і дівчата у часі дозрівання відчують статевий гін, часом нелегкий. Це є природний, Божим провидінням даний інстинкт, щоб забезпечити безпереривність людського роду.

Людський розум виключає статеве безладдя, властиве в звіринному світі. Досвід навчив людину, що родина, підставова одиниця в суспільстві, повинна бути збережена, стійка, міцна, якраз в інтересі спільноти.

Людина має природну скромність і стриманість, як це говорить у Святому Письмі. У першій главі книги Буття читаємо, що Адам і його жінка Ева були нагі перед упадком і “не соромились”. Однак по упадку, коли людські нищі інстинкти не були підпорядковані вищим, бачимо, що в них обоїх сталася знаменна зміна “вони усвідомили собі свою наготу”. І Книга Буття далі оповідає, що вони позшивали собі фігове листя і зробили з них запаски (Буття 3:7).

В додатку до тієї природної скромності і приличності, християнська традиція і християнське виховання суворо вгамовували дівчат, щоб свідомо чи навмисне не розбуджували в хлопців сексуального інстинкту. Дівчата, що таке навмисне робили, вважались розпусницями.

Всі релігії, буддійська, музульманська, християнська чи Гінду визнають закони моралі, що стримують статеві похоті. Всі історики вказують, що культура не може існувати без моральних основ. Без законів моралі прийнятих у спільноті, — суспільне життя неможливе.

Не з любови до Христа Наполеон привернув християнську релігію у Франції після революції. Він не бачив іншого виходу, щоб запровадити порядок. Бонапарте добре знав силу згубної підривної ідеології. Він оголосив поза законом писання т. зв. “просвічення” стислим коментарем-приміткою: “Я не маю сили керувати державою, що читає Вольтера чи Руссо!”

Строгі християнські закони не значать, що статевий інстинкт є злом. Богослови завжди вказують на обіт чистоти, як зречення прав тіла, як добровільну жертву з подружніх прав чоловіка чи жінки для Господа Бога.

Гравітаційна тяга й принада зіпсутого світу і непристойної моди спричинили упадок християнської моралі і наші дівчата відчують, що їм тепер важко пристосуватись до нової ситуації. Дівчина у скромній одежі, один або два сантиметри нижче колін є іншою між дівчатами в коротких суконках, вона почувається збентежена тим, що люди вважають її дивачкою. Наші християнські дівчата не є настільки відважні, загально кажучи, щоб своєю поставою дати виклик і заперечити неморальний закон. До цього, що зрештою не часто траплялось, треба мабуть героїчної чесноти, треба також часу.

У такій дилемі люди пробують мудруватися, мовляв “дівчата завжди спокушували хлопців і навпаки, ось так природа проявляє себе”. І пробують переконати вас, що дійсно нема нічого злого в мікроміні суконках.

Але сексуальний інстинкт мужчини збуджується зображенням речей, які він бачить або бачив, які діють на його уяву. І це є природна річ, що він є змислово збуджений жіночою голизою чи півголизою.

Наш Господь сказав, що як мужчина лише гляне на жінку з жадобою, то вже чинить гріх чужоложства у своєму серці.

Чи таким чином жінка стається перелюбницею? Так! Якщо неприличною одежею і мікроміні суконкою умисне збуджує пристрасть, то згідно з традиційною християнською мораллю, велика частина вини спадає на неї.

Цю справу треба розглянути в цій книжці про Фатіму, тому, що сучасний провал сексуальної моралі, без сумніву почався від неприличної одежі. Цю течію можна б завернути, коли б наше юнацтво показало, що має досить чесноти й інтелігенції, щоб охоче і великодушно прийняти християнські закони моралі старих часів, і відбудувати розсудливість і мир для світу.

Бо не годиться нашим юнакам голосити, що вони хочуть миру в парі з неморальністю. Бо одне і друге разом не ходить, а взаємно себе виключає. Коли вибираємо ліценцію на сексуальний розгул, то разом з тим вибираємо також яскраво-оранжеві блискавки, що спалахували над Гірошімою і Нагасакі. Така є дійсність нашого світу.

Християнська скромність-приличність вимагає і розум каже, що дівчина, яка хоче здобути прихильність і любов хлопця повинна це робити якостями вищого рівня, а не лише сексом. Секс, зрештою, є найнищим спільним знаменником принадности в дівчат, що його мають усі дочки Єви. І тому надмірне підкреслювання його є вульгарним, грубим, простацьким і непристойним.

Розум підказує, що дівчина повинна накладати на свою підставову, природну принадність вищі якості розуму і душі, що будуть принаджувати чоловіка вищій класі і забезпечать стійке і щасливе подружжя. Це є безумовною правдою, що практикування християнських чеснот виїмково підносить і збагачує характер людини. Таким процесом дівчина ушляхетнюється, бо ласка, що діє на душу, чинить кращим також нашу тілесну природу. І тому правдива краса, — краса душі є доступна кожній дівчині, яка її шукає.

Нормальний молодий чоловік, що шукає подруги на все життя, будучої матері його дітей, потре-

бує людини з характером, дівчини високих прикмет, милої, несамолюбної, вірної і здібної заснувати щасливе й тривке домашнє огнище. Характерна дівчина є найгарнішою з усіх, не зважаючи на її зовнішній вигляд. А кожна дівчина може бути характерною, якщо схоче, бо освячаюча ласка, що розвиває чудові якості душі, рясно доступна для всіх нас в наслідок заслуг Нашого Спасителя на Голготі.

З тієї важливої причини наша молодь мусить зробити інтелігентну й розумну переоцінку цілої ситуації. Якщо світ має змінитись на ліпше, треба спинити неприличну жіночу моду. Нехай наша молодь дискутує між собою ці справи, нехай доходить до зрівноваженого й дозрілого розуміння й оцінювання, що насправді визначає її моральну поведінку. Моральна поведінка є найважливішою справою. Господь Бог є нашим правдивим Отцем, Він нас годує й одягає, навіть стався чоловіком задля нас, і страждає задля нас, отже має освячене право на нашу синівську любов. Якраз тут входить у гру наша моральна поведінка, якраз тому, вона має таке велике значення.

Ми ніколи не завернемо хвилі, коли не втягнемо нашу ідеалістичну молодь. Нашим обов'язком є переконати її, що християнська моральність оплачується, дає змогу жити вищим життям, дає глибше щастя, спокій душі і рівновагу духа, — а це провадить до міжнародного миру, братерської любови і до нового суспільно-соціального порядку, мрії молодого покоління.

XXVI. ЄДИНА ТРАГЕДІЯ

Важливість фатімського послання полягає в його силі, що може відновити життя ласки в людських душах, запалити світло віри, розігнати темряву грі-

ха-поблудження й зміцнити любов Христа, що перемагає світ.

Молитва і самовідречення — два головні стовпи внутрішнього життя. Це також дві вимоги Пречистої Діви Марії у Фатімі, свята формула, якою можна б відновити вигляд нашої землі. Щобільш — фатімське послання приносить нам найновішу теологічну схему, якою можна досягнути єдності з Христом, передумову християнської досконалості.

Тією “теологічною схемою” є, розуміється, правда побожності до Непорочного Серця Марії. Св. Люї де Монтфорт назвав її короткою, легкою і ідеальною дорогою до Христа. Цією побожністю — каже святий — приносимо Богові більше слави продовж одного місяця, ніж за роки менших богослужень. Це так як би Св. Дух увів-впровадив “автоматизацію” в теологію, процес прискіпшення, яким модерний чоловік може освятити і збагатити себе способом мало знаним нашим предкам. З тієї причини св. Люї називає її Тайною Ласки і каже нам, що вона є зарезервована на час великої небезпеки для Церкви. (Він писав це около 1711 р.) “...коли зерно пшеничне впаде у землю, не помре, то одне останеся: Як умре ж, плід рясний принесе”.

Так казав Спаситель, як про це згадує євангелист Іван. І наш Господь далі каже: — “Хто любить душу свою (життя своє), той погубить її (його). Хто ж ненавидить душу свою на цім світі, — збереже її на вічне життя” (Ів. 12:24-25).

Це брали під увагу аскетичні письменники, як необхідну передумову до духового життя, як острогу, що християнський апостол нічого не досягне, якщо молитвою і покутою не відмовиться від своєї власної волі і всім серцем не житиме вищими справами духа. Бо треба признатись, що наша воля не веде до молитви і покути.

У наших часах великого замішання і безладдя, коли фальшиві пророки принижують значення й потребу внутрішнього життя душі, треба пригадати, що усі святі і мистці духового життя поручали якраз цю дорогу. Як же ж тоді можемо спокійно слухати фальшивих вчителів, які відверто виступають проти євангельського духа і проти солідної традиції Церкви?

У своїй Проповіді на Горі, Господь називає своїх апостолів: "сіллю землі", "світлом світу".

Ми є сіллю землі, якщо ми є справді святими. Побожний апостол, як правдива сіль, повинен дійсно бути чинником збереження від загнивання серед моря корупції людського суспільства. Але сіль мусить зберегти свій смак, свою вартість. Багатство освячуючої ласки мусить бути в людині, щоб її божественне світло освічувало темряву гріха, щоб своїм виїмковим поривом, огрівало ледь теплу людську любов.

Як можна здобути цю освячуючу ласку? Хто хоче, нехай іде вчитися до мистців духового життя, а не до шарлатанів, яких є так багато в наших неспокійних часах. Освячуюча ласка, життя і світло Христове ми отримали у св. Тайні Хрищення. Сією св. Тайною ми приєдналися до Містичного Тіла Христового. Цю ласку можна втратити смертельним гріхом, але можна повернути звершенням каяттям у св. Тайні Покаяння. Вона збільшується в душі кожною молитвою і добрим ділом, в наміренні і з любови до Бога і для спасення людських душ. А видатно збільшується освячуюча ласка побожним причастям Св. Євхаристії і жертвою Св. Літургії.

Кожне збільшення освячуючої ласки містить у собі більший скарб ніж усі багатства землі. Світ міг би бути нею спасений. Без неї світ пропаде в крові, в сльозах і війні.

Головна ціль нашої книжки — збільшити життя ласки в душах читачів. І те саме було і наміром Пречистої Діви Марії, коли передавала нам своє цінне послання у Фатімі.

Тому то ми не маємо більшого бажання, як лише збільшити святість читачів цієї книжки, збудити в них відчуття ваги швидкопроминаючого часу, в якому є нагода збирати цей скарб. Бо місяці і роки проминають і незабаром прийде день, коли мусимо здати рахунок з нашого орудування талантами. А тоді будемо гірко жалувати, що ми так жалюгідно реагували на щедрі й чудові Божі дари. Які чудові можливості даремно проминули, які тривкі і великі багатства ласки ми відкинули! І тоді, як тишина смерти переможе нас, як вже не буде ні видно, ні чути гомону цього світу на вічну вічність, — тоді може згадаємо останні жалісні і болючі слова Леона Блой: “Єдина моя трагедія в тому, що я не був святим”.

XXVII. СВІТОВІ РЕЛІГІЇ

Небо показує славу Бога
а небозвід свідчить про творчість Його рук.
(Пс. 18)

Читач може подумати: якщо християнство має принести людству нову братерську єдність, нову, тривку цивілізацію, сперту на мирі і поєднанні, то треба б перевірити, який вплив воно може мати на інші світові релігії.

Не має сумніву, що давні релігії хитаються а навіть падають під скаженими ударами безбожного атеїзму. З певних джерел знаємо, що в Китаю, під комуністичним режимом, мало що не скрізь знищено давню релігію.

Конфуціанізм, таоїзм, буддизм, мохаммеданізм і християнство втратили давнє значення під пресією ненависти і нетолеранції діалектичного матеріалізму, що не дозволяє на іншу релігію крім пустої віри в комунізм.

Світ увесь захитався під ударами марксизму а розумові здібності людини впали так низько, що вона навіть не в силі пізнати простого факту, що існує Бог. Стоїмо в обличчі “спаленої землі” у духовій ділянці, країна за країною покидає віру батьків і лежить облогодом, чекаючи на сівача з добрим насінням. Але людське серце не може вдоволитися на довшу мету половою матеріалізмом.

У цій ситуації треба радіти добрим насінням з Фатіми. Мати Божа заповіла там свою основну і остаточну перемогу. Увесь світ повинен прийняти це послання, бо в його світлі розвіється темнота марксистського матеріалізму.

Жахливе трясення розкитує духові основи всесвіту а з їх руїн по поверненні Росії засвітить нове світло, постане новий світ. Усі люди зрадіють добою Преч. Діви і перемогою її непорочного Серця.

Вже тепер мільйони людей не-християн виявляють Її свою любов і прив’язання.

Вістка про послання Фатіми знайшла живий і сердечний відгук поміж Індійцями, мохаммеданами і буддистами.

Будда навчав про минальність усіх сотворінь, про те, що Земля не є нашою вічною батьківщиною, але місцем, де треба важко працювати над нашим спасенням, де ми радше відбуваємо життяву пробу.

Таким чином буддизм є підготовкою душі до прийняття християнства, його першою заповіддю є: людина повинна шукати просвічення.

Мохаммедани також виявили своє зацікавлення і пошану до послання з Фатіми. Найкращою наго-

дою співдії християнства з ісламом є спільна пошана до Преч. Діви. Те саме можна сказати про Індійців. Їх зацікавлення Фатімою виглядає на містерію, важку до пояснення. Але тут існують потенційні можливості зацікавлення хрестом і Розп'ятим, що всім людям запевнив спасення.

Схід любить Преч. Діву, а в християнській літературі Марію називають Дверима Сходу, крізь які Схід увійде у новий світ.

Преч. Діва є матір'ю всього людства не тільки біологічно чи юридично, але, як кажуть богослови, онтологічно тобто у вищій формі материнства, що його важко зрозуміти людському розумові.

Вона єдина має змогу викликати до себе сердечну любов мохоммедан, будистів, індійців і всіх інших людей. Всі вони є її любими дітьми, а в часі перемоги Її непорочного Серця Вона відкриє їм широко містерію життя, спасення і остаточного призначення людини.

А коли Схід пізнає ніжний ідеалізм християнства, настануть небувалі досі в історії часи святости і містицизму.

XXVIII. ЗАПОВІДЬ ЛЮБОВИ

“Благословіть тих, що вас переслідують,
благословіть, не проклинайте”

(Рим. 12:14)

Святе Письмо вчить нас, що Бог є любов'ю (Ів. 1:4-16). Отже це є настирлива вимога вчення християнської Євангелії, що ми повинні любити наших ближніх Христа ради.

Ми знаємо, що наші ближні мають свої хиби і свої слабості, що вони самолюби. Алеж святці меланхолійно кажуть, що ми всі є самолюбамі. Проте Христос виразно сказав, що маємо прощати нашому

ближньому його слабості, його самолюбство і таким чином наслідувати Божественного Вчителя, який всім нам прощає наші гріхи й провини.

Дуже можливо, хто читатиме цю книжку, може відчувати, що у відношенні до комунізму і комуністів ми несправедливі, маємо замало симпатій до тих нещасних, що блукають в темній мряці атеїзму і часто вмирають відчужені і ворогуваті до Бога. Проте можемо зробити тут сміливу заяву, яка в нічому не буде запереченням, що досі написано, — що хрестоносці фатімського походження маніфестують своїм життям дуже особливу і правдиву любов до комуністів.

Пречиста Діва є Матір'ю всього людського роду, а в тім і комуністів. Вона сказала у фатімській появі дня 19 серпня 1917 р. що душі відчужені, а навіть ворожі до Бога є для Неї дуже дорогі і Вона просила, щоб всі молились і творили жертви, щоб і вони одержали ласку, побачили світло, щоб навернулись, покались і не пропали на вічність в пеклі.

Фатімські хрестоносці скрізь по світі роблять усе можливе, щоб піти за покликом Пречистої Діви, вони постійно організують процесії, цілонічні молитви, семінарі, святі години для навернення грішників. А треба знати, що войовничі атеїсти в об'єктивному сенсі є грішниками.

Уявім собі таку жахливу ситуацію, що ми є в таборі ворогів Бога. Євангелія виразно вчить, що хто вмирає в смертельному гріху, пропадає на віки. А жорстокий, неблаганий атеїст, людина, яка відкидає Бога, є з усіх людей найбільш трагічною по статтю. Він стоїть на краю берега, над страшною пропастью і готов у кожній хвилині провалитись і полетіти в пекло, звідкіля нема рятунку. Із зовні вони часто приємні, милі, і коли б ми побачили очима живої віри страшну небезпеку, в якій вони

знаходяться, ми кинулися б їх рятувати за всяку ціну.

На жаль ніяка акція не допоможе трагічним людям, войовничим атеїстам — крім молитви і покути. Мати Божа дуже їх любить і дуже боліє над небезпекою, в яку вони себе поставили, але не може дати нам іншого способу, як їм допомогти, лише цей, щоб молитися і чинити жертви в їх наміренню.

Отже християни з уваги на логіку мусять ненавидіти диявольське вчення комунізму, що на подоби трійливого зілля, постав з войовничого атеїзму. Ми повинні його ненавидіти, бо він знеславлює Бога, спричинює незгоди, війни і провадить душі до вічного прокляття. Християни не повинні стидатися, що ненавидять комунізм і лихо, що він приносить, бо це є просто обов'язком усіх добрих людей. Інша справа є, звичайно, наше відношення до людини-комуніста. Ми його повинні любити не в сантиментальному сенсі, але доброзичливо молитись і робити жертви в його наміренні.

Христос остерігає нас перед Страшним Судом, “днем гніву” — так його традиційно називали — на якому цілий світ стане перед Божим Трибуналом і буде судитись за вибір доброго чи злого під час усього життя. О, яка це буде страшна драма! Людський розум не в силі уявити собі такої події, ні Софокл, ні Данте, ні Шекспір, ні Де Мілл, ніхто з них не мав змоги бачити в уяві увесь людський рід, від Адама — ген аж до останнього чоловіка, покликаного перед Божий Престіл, щоб дістати присуд, нагороду або кару, залежно від своїх діл:

“Прийдіть, благословенні...”

“Ідіть геть, прокляті...”

Яке глибоке провалля постане поміж тими двома групами! Містерійною, неймовірною силою ангельського інтелекту, який тоді будемо мати, знатимемо

присуд на всіх членів людського роду. У цей страшний день вже не буде милосердя, а лише справедливість. Гордість, ненависть, моральне зіпсуття буде виявлене як бридка і огидна проказа душі. Чесні будуть наділені ангельською, нечуваною красою, вони зможуть увійти в райський город і оглядати Божу красу, недоступну людині на землі.

Тоді-то комуністи пізнають, хто був їх правдивим приятелем. А фатімські хрестоносці, що молились довгими ночами в наміренні комуністів і працювали невтомно, проповідуючи Євангелію, побачать овочі своєї праці в душах навернених і спасених, що будуть славити і величати Бога на віки. Тоді то увесь світ, усі праведні і прокляті побачать гору Голготу, на якій Ісус Христос умер, і вперше зрозуміють повне значення цієї Божественної Жертви.

Отже любім наших ближніх Христа ради і тому, що Він нас полюбив і своєю смертю спас нас від смерти. Молімся гарячо і завзято за комуністів, бо це найліпша розв'язка проблеми комунізму. Розв'язка Богові найбільш мила.

XXIX. ВИКЛИК І ВИЗОВ

Без сумніву, послання, що прийшло для людства в Кова да Ірія в 1917 р., є викликом для кожного віруючого. Всі маємо обов'язок вирішити чи це послання правдиве, чи ні? Якщо правдиве, тоді на нас тяжить велике завдання: братися до діла. Це послання як прожектор глядить у глибину нашої душі, щоб побачити, чи ми справді любимо Бога і нашого ближнього ради Бога? Якщо це послання є правдиве, тоді доля людства є залежна від його здійснення.

Пречиста Діва дала нам дуже ясні й зрозумілі вказівки щодо важливості і потреби апостольської

дії й Вона терпеливо чекає на нашу працю. Перш за все необхідно мати збільшення нашої віри. Мусимо мати живу віру, що допоможе нам виконувати всі наші праці з любови до Бога, — віру тверду і непохитну як скала, з якою зможемо спокійно й непохитно, зустрічати всякі хрести, труднощі і розчарування.

Не можемо йти вслід за Христом хресною дорогою, якщо не будемо глибоко вірити. Людина береться до апостольської праці, перш усього тому, що вірить. Чим більше переконливо вона діє, тим краща її праця і тим глибшою стається її віра. У парі з поглибленням віри, міцніє любов до Бога і готовість цю любов передати іншим. У житті святих бачимо щодо цього захоплюючі приклади. Святі бачать всіх людей у перспективі. Вони дивляться на час і на вічність ідеально телескопічним поглядом палкої віри в Бога. Вони є обдаровані надприродним зором. Для них Небо, місто живого Бога розложилось ось тут на овиді, кличе їх до містерійної величі і незрівняної радості.

В міру того як їх віра глибшає, а реальність тієї візії стається більш яскравою, вони горять бажанням поділитись царством любови з іншими, з своїми ближніми, коли треба навіть коштом особистої жертви, так як Христос під час свого життя на землі горів таким бажанням для нас усіх.

Як можу проявити в собі таку віру? І чи віра ця змінить моє життя?

Палка віра змінює життя не лише однієї людини, вона змінює життя багатьох людей, а навіть впливає на призначення і долю народів.

Зразу треба мати віру в Бога а потім поширювати її у надприродну візію великих таїн сотворення і призначення людини.

Марксист, визнаючи діалектичний матеріалізм,

відвертається від могутньої панорами, яку неминуче приносить віра, а всі свої надії і віру покладає на земні й лише земні та матеріальні добра. Таким чином він стає цілковитим безвірником і модерним поганином. Чим далі він іде за комунізмом, тим глибше він заходить в духову темряву. В цілковитій дисгармонії з пляном сотворення, Його голос спричинює дисонанс, а Його діла саботаж. Минувши дорогу до неба, він іде по широкій дорозі, що веде до вічного прокляття.

Якщо бачу, що мої засліплені ближні йдуть, спотикаючись до вічного прокляття, — що я повинен робити?

Перш усього я повинен збільшити і зміцнити свою віру, бо віра є фундаментом безстрашної апостольської праці, могутньої і саможертвенної духовости, що заставить мене йти навіть на дула гармат у сміливому намаганні зломити чари, якими сатана зачарував багатьох в нашій добі. Віра дасть мені змогу ясніше побачити, що християнство є великою позитивною і об'єднуючою силою в тому анархічному й хаотичному світі.

Віра в Христа, означає єдність з Христом, а єдність з Христом означає, що я маю частку сили Христової, або радше, що Христос передає Свою силу мені до тієї міри, що я стаюсь Його знаряддям. Стаючись Його інструментом, обов'язково і неминуче мушу бути готовий до деяких жертв, мушу дозволити, щоб Його воля тріумфувала над моєю волею. Але ставка висока і я не можу дозволити, щоб моє тіло знівечило мою душу. Я МУШУ ТВОРИТИ ПОКУТУ, мушу покутувати, щоб вдержати свободу моєї країни. Таким чином розвинеться й збільшиться моя віра, а я буду боротись за свободу моєї країни більш ефективно, ніж би я командував тисячею кулеметів у сторону ворожих лав.

Який повинен бути мій перший крок в будуванні героїчної віри в Бога, що дала б мені змогу не лякатись, а стояти спокійно навіть в обличчі жорстокого переслідування атеїстичної тиранії, — коли така була б воля Божа?

Очевидно, треба мати святу, ніжну внутрішню, постійну і безкорисливу побожність до Пречистої Діви Марії, бути цілковито й щиро їй посвяченим, бути охочим терпіти всякі випробування, переслідування, приниження, суперечності і всі хрести, які Вона пішле. До цього необхідно мати солідний звичай молитися, якщо хтось хоче насправду дійти до досконалости. Щоденні Служби Божі — якщо це можливе, та відмовлювання 15 декад вервиці, з увагою і великою побожністю, це могутні засоби в поступі духового життя. Навіть, якщо б Пречиста Діва не вимагала молитви на вервиці, то святі вже давно дізналися, яку велику вартість має ця молитва для розвитку життя ласки в людській душі.

Це насправду є великий визов-виклик в нашому часі. В прийнятті цього визову побожними католиками в душі “шляхетність зобов’язує” лежить надія усього людства.

XXX. ПОБЛАЖЛИВЕ СУСПІЛЬСТВО

“А ті, що Христові, розп’яли своє тіло з пожадливостями та похотями”.

(Гал. 5:24)

Була вже мова про те, що так зване “поблажливе суспільство” не може видати добрих овочів, і не може принести людям щастя. Бо його овочами, як знаємо, є ріст злочинности, розбиті подружжя, наркоманія і всяке беззаконня.

Як бачимо, історія повторюється, бо така поблажливість вже була нераз в світовій історії і вже

можна б було чогось з неї навчитися. Більшість людей, зацікавлених у тих справах, знає висновок відомого історика Арнольда Тойнбі, що майже усі великі цивілізації в минулому загинули від внутрішнього самозіпсуття. А інший історик д-р Й. Д. Унвин каже: “Кожна цивілізація організувалася і консолідувалася дотримуванням строгих моральних і статевих законів, зберігалася їх виконанням і загинувала, коли поблажливо дозволяла на сексуальний розгул”. Унвин описує, що така загибель звичайно ставалася продовж короткого часу, протягом одної генерації, У своїй вичерпній аналізі в книжці “Секс і культура” він ретельно прослідив кожне знане суспільство, всіх понад вісімдесят.

Не можна заперечити, що коли суспільство стається більш поблажливе, особливо в таких країнах, як Швеція, Англія та Америка, то злочинність збільшується там жахливо. Дехто не хоче бачити в тому причинної залежності одного від другого, вважаючи, що ця поширена поблажливість не впливає на збільшення злочинності.

Проте годі заперечити, що клімат сексуальної поблажливості збільшує чисельно розводи. Подружжя невірність є головною причиною розводів. Коли ж число розводів збільшується, тоді мусить збільшуватись і злочинність дітей, бо всі фахівці-соціологи згодні в тому, що головна причина злочинності дітей і молоді є розведені подружжя і розбиті родини.

Та не зважаючи на те, скрізь у західному світі, в цивілізації, що колись була християнською, існує намагання, щоби цілковито скасувати всяку форму цензури, дійти до краю поблажливості і дозволити на все. У нашій історичній годині, негайні засоби комунікації поширюють ідеї блискавично по усьому світі, немов заразу. Цілий світ, мабуть, зваріював у ділянці сексу. Ніхто не звертає уваги на досвід ми-

нулого, вердикт історії відкидається на бік. Модерна людина ХХ століття, не зважаючи на загрозливу тінь атомової бомби, хоче повернутись до моралі предків з кам'яної доби.

Тойнбі, Сорокін та інші історики не дають нам свого погляду лише тверезий висновок історії. Коли ж поступаємо поблажливо, зраджуємо нашу країну і наші майбутні покоління.

В однім зі своїх найновіших творів, Тойнбі каже: "Релігія не лише помагає творити цивілізацію, але вона діє як стабілізаційний чинник в часах занепаду" (Experiences).

Діється це тому, бо різні релігії є передусім дисциплінарними системами, що накладають обмеження на сваволлю людських пристрастей. Коли усунути ці охоронні заборони цивілізації то залишиться поворот до варварства, поворот до звичаїв Вандалів, Гунів та Візиготів, яких у давніх часах спасло світло Хреста.

Тут виступаємо проти поблажливого суспільства з чисто соціологічних мотивів. Але ми всі повинні собі усвідомити, що справа неморальності є далеко важніша, вона є великою образою Бога і є противна Його Законам.

Неморальність є завжди особистою катастрофою для чужоложника, бо коли такий грішник нерозкааний помре, він напевно втратить свою душу.

Але Пречиста Діва Марія у Фатімі виразно сказала, що ці гріхи спричиняють війни й інші національні нещастя і тому на них треба також дивитись з соціологічного аспекту. Старинні греки та римляни розуміли, що моральне зіпсуття загрожує стабільності держави. Цісар Август вигнав на заслання Овідія за це, що він писав порнографічні книжки. Непристойна література була заборонена в деяких грецьких державах.

Сьогоднішня молодь у багатих країнах є пересичена і змислово розбуджена. Вона скоштувала вже овочів неморальности Мертвого Моря, і повинна знати з досвіду, що це не приносить щастя. Навпаки, це викликає нервові заломання, духову депресію, розпач, а часто навіть і самогубство. І збільшує роботу для поліції.

Тому то суспільство приневолене загниванням і розкладом його складових частей, — мусить помалу усвідомити собі, що моральні закони — необхідні. Звертаючи увагу, що всі суспільства мають свої моральні закони, письменник Джордж Кук цитує зі статті про “Порівняльну Етику” з “Енциклопедія Британіка”:

“Всюди, в кожному міцному і стійкому суспільстві є свій кодекс законів, які кажуть людям, що можна і чого не можна робити. Якщо знаходяться виїмки, то не в примітивних спільнотах, але там, де давно установлений закон зламано і не заступлено іншим. Якщо переглянемо діапазон розвитку культури від найвищого до найнижчого, то побачимо, що моральні закони займаються головним чином основними взаєминами суспільного життя. Вони регулюють справи людей, майна, а особливо статтеві стосунки, накладають обмеження на поведінку, з нашого погляду справедливі чи несправедливі, але постійно діючі. Ті правила базуються і тим самим підтримують життя спільноти, що простягається поза звичайну родину, батьків і дітей, де лише саме природне почуття може бути вистачаючим правилом. Існуючі суспільні інституції є результатом пристосування людських взаємин до потреб життя і розв'язкою, доброю чи поганою, проблем співіснування у конкретних умовах” (Енциклопедія Британіка, т. 6, стор. 154).

Д. Кук додає одну, дуже до речі, заувагу: “Кожне міцне й тривале суспільство має свої закони, які дозволяють людям “то можна, а того не можна робити” — з того виходить, що не повинно існувати так зване “поблажливе суспільство”, де все дозволялося б. Ті два слова не сумісні зі собою, одно другому суперечить. Поблажливість-сваволя противиться слову “суспільство”. Оксфордський словник дефініює слова: “пермісив” значить, що кожний може робити що хоче. Спільнота — це звичай і організація цивілізованої нації. Очевидно, не можна мати упорядкованої організації, — якщо кожний робить, що хоче. Люди тепер намагаються зорганізувати не “поблажливе суспільство”, а радше — “поблажливий занепад”, декадентство, очевидний вислід поблажливості.

Далі він робить такі висновки: “Кожний повинен цікавитися суспільством, в якому живе і яке є загрожене знищенням. Невгамована сексуальна розбещеність аморального життя не лише загрожує, але напевно доводить до занепаду даного суспільства. Отже кожний повинен бути зацікавлений в тому, щоб такі сексуальні відхилення, як гомосексуалізм були нелегальні, а одношлюбні подружжя були законом захищені. Головним обов’язком державної влади є забезпечити добробут своїм громадянам. Влада повинна не допустити до своєї країни ніякого лиха, чи то з нутра, чи ззовні. Якщо сексуальна розбещеність є знищенням нації, тоді влада повинна поборювати цю внутрішню небезпеку так само, як треба поборювати зовнішнього ворога. Законодавство є єдиним засобом влади у поборюванні внутрішньої небезпеки. Влада не може вгамовувати сексуальну розбещеність некомпетентними їй моральними проповідями. Державна влада повинна ідентифікувати сексуальну розбещеність з внутрішньою

небезпекою і встановити закони і кари проти неї — як приписує кари проти крадіжжі чи вбивства. Державні закони проти крадіжжі чи вбивства не вміщують в собі моральних проповідей, вони лише забороняють крадіжжі і вбивства, як злочини проти держави і встановлюють кари. Аналогічно цивільна влада повинна видавати закони проти сексуальної розбещеності і приписувати кари за порушення тих законів.

Таким чином державна влада не встановляє законів проти гріха. Вона встановляє лише закони, щоб держава, якою вона керує, могла існувати. Це законодавство повинно бути достатнє, щоб запобігти внутрішній декаденції країни, але не повинно втручати в моральні людські домагання, що не загрожують існуванню спільноти.

Можливо, що Боже Провидіння допустило цю безпрецедентну поблажливість і сваволлю майже в кожній ділянці життя західних суспільств на те, щоб переконати нас, що ця поблажливість не може принести щастя, бо її овочі є наркоманія, дегенерація, лихо, нещастя, злидні, страждання і розпука. Життєвий досвід є твердою школою, але ми вперто відмовляємось вчитися з нього.

XXXI. ПОКЛИК ДО МОЛОДІ

“Стережися молодечих пожадливоростей, тримайся правди, віри, любови, миру з тими, хто Господа кличе від чистого серця” (II Тим. 2:2-22).

Як у короткому часі вплинути на спосіб людського думання?

Тут треба великого зусилля, ні більш, ні менш а світової революції ідей, будування нової культури на руїнах старої.

Здійснити цю Гераклеву працю зуміє тільки наша молодь, озброєна невичерпною енергією, рішучістю і величезною посвятою.

Якраз тому повинні нашою книжечкою зайнятися в першу чергу провідники молоді, їм повинні студіювати на університетах, каледжах, у середніх школах і взагалі в гуртках молоді.

У минулому посланням Фатіми займалися старші люди. Тепер прийшла пора на молодь.

Найуспішнішим засобом розповсюдити на університетах могутній ідеалізм фатімського послання є, розуміється, гурт ентузіастів, відданих на беззастережну службу Преч. Діви Марії і гордих з тієї служби.

До цього гурта повинні належати вишколені, певні себе, повні ініціативи і уяви молоді люди, що будуть організувати сходи, писати статті, розсилати друковані матеріяли і скрізь організувати всяку діяльність, що матиме на меті здійснення післанництва миру з 1917 р.

Цей гурт повинен, розуміється, глибоко вірити у життєву важливість фатімської мудрости для розгубленого сучасного світу. Його члени повинні бути справжніми воїнами Небесної Цариці, найкращими провідниками, розумними, здисциплінованими і відданими справі.

Хто хоче взяти на себе спеціальне завдання ширити правду про Фатіму і її значення для світу, повинен насамперед посвятити себе Непорочному Серцю Пречистої Діви, відмовляючи щодня молитви на вервиці.

“Можна сильною і проникливою пропагандою переконати людей, що небо є пеклом, а пекло є небом!”

Так колись писав Гітлер у своїй книжці “Майн Кампф” (Моя Боротьба) в 1926 р.

Ніхто тепер не сумнівається, що можна, хто бачив і бачить, як поширюється комунізм по світі. Маємо всі докази, що комунізм створює справжнє пекло в країнах, де він панує. Свободи там нема, громадян безправно арештують і вбивають, ніхто не може виїхати закордон, хіба хоче заризикувати кулею в плечі, продираючись крізь колючі дроти, барикади чи берлінський мур.

Але велика сила атеїстичної пропагандивної машини уможлиблює світовому комунізмові постійний прогрес не зважаючи на вістки про ці звірства та нужденно жизький життєвий рівень в порівнянні зі Заходом.

Комунізм поступає єдино через пропаганду. Простірна програма, супутники, тренування атлетів на Олімпійські Ігрища, культурна виміна зі західними країнами є спрямовані на відвернення людської уваги і прикриття жажливої дійсности, чим є комунізм.

Зате католики незаінтересовані в пропагуванню чудового і величнього ідеалізму їх віри, єдиної протиотрути комунізму. Обвантажені поважними відповідальностями, за які будемо відповідати в Судний День, ховаємо нашим ледарством, нашою апатією блискуче світло під кіш і дозволяємо вбивцям та рабівникам займати політичну контролю над цілим світом.

Фатімське послання є небесним скарбом, даним Матір'ю Церкви з великою любов'ю Церкви. Воно не є власністю малого гурту в Церкві. Воно є правдивим "усучасненням" Євангелії і прийняте Церквою в цілковитій гармонії з Євангелієм. Рух за розгром комунізму і йому підлеглих сил повинен вийти з лона Церкви і проходити під проводом Нашої Цариці, назначеної Богом на знищення сил диавола. Фатімський хрестоносний похід повинен бу-

ти переможною армією, яка дасть надхнення надій нашій молоді і попровадить її до найбільш хвилюючої і тотальної перемоги в історії. Але Церква му- сить приготувати всі свої ресурси, всі можливості до тієї величезної боротьби.

Треба тут сказати, що дуже потребуємо допомоги усіх людей, перш всього від священників і чернечих чинів. Пречиста Діва Марія у своєму заклику звер- талася до всіх католиків. Вона також дивиться з ве- ликою матірною любов'я на її синів і дочок в інших релігійних спільнотах і чекає на допомогу.

Усіх, хто читає цю книжечку, просимо зробити серйозний іспит свого життя і поспитати себе, як можна допомогти справі миру, як прислужитись людству в душі братерської любови, як допомогти мільйонам, що живуть у цілковитій темряві, в нуж- ді, під гнетом тиранії, в тіні духової смерти.

Розбудіть свою великодушність, послухайте своїх поривів, щоб зробити щось шляхетне й вартісне, під час нашого швидко проминаючого життя. Незаба- ром усі покинемо світ і підемо у чудову вічність, за- служену любов'ю і саможертвою в нашому життю, — або в прокляття, гірко каючись в смертельній розпущі за наше самолюбне життя.

XXXII. АВТОРИТЕТ У ЦЕРКВІ

“Неслухняність робить велику шкоду.
Послух це зобов'язання правопорядко-
ві” (Тенисон).

Читаємо в Євангелії Матея, у главі 23, що Гос- подь суворо картав книжників і фарисеїв, назива- ючи їх гіпокритами, лицемірами, побіленими гро- бами, гадюками, гадючим кодром. Але раніш Він звернувся до своїх учнів з такими спокійними сло-

вами: “Місце Мойсея зайняли книжники та фарисеї. Тож усе, що вони кажуть, — робіть і виконуйте”.

Господь також розгнівив жидів, кажучи їм слухати зненавиджених римських окупантів, “Тож віддайте кесареве — кесареві”. Жиди знали, що Він мав силу визволити їх від кесаря, але Він цього не хотів зробити.

Яку то велику вагу має принцип послуху, коли Наш Господь велів вибраному народові бути послухними Його запеклим ворогам (фарисеям), які незабаром спричинили Його Розп'яття на хресті, — тільки тому, що вони займали місце Мойсея.

Послух, зовнішній знак покори, на загальну думку є найбільш необхідною чеснотою. Хто постійно слухає свою легальну владу, цей збільшує свою освячаючу ласку і всі інші чесноти. Про диявола добре знаємо, що він був першим бунтівником.

В чернечому житті чеснота послуху має особливу вагу, тому що послух зумовлює порядок у спільноті, без якого вона не може існувати і діяти.

Великі генерали в історії, як Юлій Цезар, Наполеон й інші знали добре кардинальну важливість інстинктивного і великодушного послуху їх воїнів.

В чернечому житті обов'язує добре відомий принцип, що настоятеля треба у всьому слухати за виїмком гріха. І справді нема нічого кращого, як послух, якщо тільки авторитет влади є правдивий і в тім що виконуємо, нема гріха.

Але є два добре відомі випадки в релігійній історії очевидного непослуху законного авторитету, з чого потім виникли всілякі коментарі багатьох теологів та письменників.

Перший цікавий випадок є у Святому Письмі, коли св. Павло, пишучи до Галатів, оповідає про своє непорозуміння зі св. Петром, першим Папою. Св.

Павло описує, як він спротивився Кифі (Петрові) і осудив його. Св. Петро не вчинив помилки в доктрині лише прогрішився мабуть слабкістю характеру, як це сталося вже в сумну ніч перед розп'яттям. Тепер з великим упокоренням прийняв догану від св. Павла, хоч це було прилюдним і суворим випробуванням його покори.

А. да Сільвеїра з Бразилії наводить цікаві думки відомих богословів про цю подію.

Він пише: св. Тома нераз каже, що у важких справах треба публічно протиставитись Папі, як вчинив св. Павло в обличчі св. Петра, ...якщо віра виставлена на небезпеку, вірні мають обов'язок обвинуватити свого владика, навіть публічно. Таким чином св. Павло, залежний від св. Петра, публічно його зганив, бо ж грозила небезпека згіршення у справі віри. У Глосарії під кличкою: св. Августин читаємо: Св. Петро дав приклад усім, що мають владу і колинебудь зроблять помилку, не відмовляти права її спростування, навіть коли його вчинить їх слуга (Св. Тома, *Summa Theologia* II, 33).

“Докір був оправданий, потрібний і немаловажний, правда Євангелії була виставлена на пробу...”

“Догана збулася на публічному місці. Св. Павло пише: “Я говорив з Кифою”, тобто з Петром, “перед усіма, бо ж вимога св. Петра була небезпечною для всіх. У першому листі до Тимотея читаємо: “Ганіть публічно тих, що грішать”. Грішать, розуміється, публічно, у випадку гріхів прихованих треба побратерськи сварити в чотири очі (Св. Тома III, 83).

Св. Тома каже, що наведені слова Св. Письма є наукою не тільки для єпископів, але й для загалу вірних: “Для єпископів вона є прикладом покори, щоб вони не уникали критики зі сторони своїх вірних, а для цих останніх прикладом свободи і щирости, що дозволяє їм без страху звертатися до єпи-

скопів критично, особливо тоді, коли вони допустилися злодіяння публічно і наразили чимало людей на небезпеку (Ів. 77).

Корнелій з Ляпіди, визначний екзегет, каже, що згідно з думкою св. Августина, св. Амврозія, св. Беда, св. Анзельма і інших Отців Церкви, св. Павло виступив проти св. Петра публічно, щоб його публічне згіршення зрівноважити публічною наганою (Гал. 2:11).

Розглянувши чимало теологічних і екзегетичних питань, зв'язаних з виступом св. Павла, Корнелій пише: св. Августин, св. Кипріян, св. Григорій, св. Тома і інші Отці Церкви potwierдили на основі Св. Письма (Гал. 3:11), що священники і вірні можуть для збереження правди ставитися критично, але й зичливо до своїх церковних наставників.

Тому то св. Григорій мав правду, коли в 188 Гомілії писав : св. Петро замовчав, щоб бути першим в покорі, так як він був першим в апостольській Єрархії. А св. Августин у 19 листі до Єронима пише: " Св. Петро дав усім людям приклад, що єпископ не повинен боятися критики, висловлюваної своїми підлеглими. Приклад цей більш небувалий і святий від постави св. Павла, коли він навчав, що в обороні правди у тактовний спосіб людина меншого чину може протиставитись вище поставленому.

Інший цікавий випадок очевидного непослуху, відзначеного істориками і богословами, трапився з Несторієм, патріярхом Царгороду. Його вірні покинули церкву в часі його проповіді, в якій Несторій голосив, що Марія не є справжньою матір'ю Бога.

У цьому випадку люди інстинктивно і насильно відкинули науку свого єпископа. При чому Несторій не був звичайним єпископом. Він займав друге місце по Папі.

Наука Несторія була формальною єресю, відмінною від матеріальної єресі, що не спричинює вини і походить з недостатчі знання.

Деякі богослови кажуть, що коли єпископ проповідує формальну єресь і навмисне начиняє блудами заповіт правди, автоматично виключає себе з апостольської гідности. У книжці ігумена Геранже: св. Кирило з Александрії, знаходимо ще гостріші слова. Такого єпископа (чи священника) він називає пастирем, що перемінився у вовка і каже дослівно: “У такому випадку самі люди усіма засобами повинні боронити свою віру”.

Виходить, що межа між послухом і непослухом є дуже ніжна і тільки вправлені люди можуть її зрозуміти. З одного боку Христос радить жидам слухати навіть книжників і фарисеїв, з другого маємо гостру догану св. Павла Петрові і випадок з Несторієм. Чи маємо тут противоріччя?

Наш Господь був в очах жидівського народу столярем, мирянином. Отже був підчинений духовій владі книжників і фарисеїв. Проте Він гостро виступав проти їх моральних блудів й облуди, але признавав їх наслідниками Мойсеевого Закону, хоч не раз вказував, що вони більше слухаються його літери, а не духа.

Але фальшування доктрини є зовсім іншою справою. Справа Несторія є очевидною, священник або єпископ, що явно-славно голосить недоречні єресі, залишає тим самим Церкву, а Божий люд повинен його залишити.

Св. Павло перестерігає Галатів неодноразово проти тих, що “хочуть перекрутити Євангелію Христа”.

“Коли б хто проповідував вам іншу Євангелію від тієї, що ви одержали, нехай буде анатема (Гал. 1:9).

Господь Бог поклав серйозну відповідальність на Божий люд не приймати єресі, але поводитися так як поступили вірні Царгороду.

Тут треба додати, що юрисдикція дана папою такому єпископові має далі вагу і він продовжує керувати єпархією, поки Папа юрисдикції не відкличе.

Проте, коли вірні Царгороду правильно відкинули єпископа, що проповідував єресь, а Церква potwierдила цей вчинок при допомозі своїх богословів, тоді *ipso facto* єпископ втратив свій уряд, послух і пошану. Інша річ, що він силою чину свячення залишається ним згідно з принципом: раз єпископом, назавжди єпископом.

Фатімський рух є відомий зі свого безумовного послуху правній владі, з глибокої пошани і любови до своїх священників і єпископів. Уся програма молитви й покути має на меті піднести значення Церкви, виключити темряву помилок і збагатити Божий люд безумовним послухом Христові і його правним наслідникам на землі.

XXXIII. ДОКТРИНАЛЬНА ВАЖЛИВІСТЬ ФАТІМИ

“Настане час, коли люди не будуть триматись здорової науки”.

(II Тим. 4:3)

Часом можна почути, що послання з Кова да Ірія є лише повторенням послання Євангелії, що треба молитись і покутувати. Але Фатіма поправді подає безмірно більше. На хвилину розміркуймо, яке нове світло вона кидає на біблійне тлумачення.

Багато модерних пояснювачів Св. Письма каже, що наші предки неправильно тлумачили Біблію, що модерна наука кидає нове світло, що ті біблійні зо-

браження і ідіоми були підхожі для давніх, примітивних людей, але не для нас і що зміст Св. Письма не треба брати буквально. Дехто з тих модерністів вже йде так далеко, що береться писати нове і непевне пояснення Св. Письма, не чекаючи на потвердження Апостольської Столиці.

І якраз, щоб очистити це замішання, Фатіма є надзвичайно важлива. Бо послання з Кова да Ірія крім важних повідомлень і остерог, має також зв'язок з головним навчанням Церкви.

У наших часах, коли багато письменників сумнівається в дійсній присутності Христа у св. Євхаристії, ангел являється трьом дітям, клякає на землю перед Кивотом і рецитують добре відому молитву:

“Пресвята Тройце, Отче, Сину і Святий Душе! Почитаю Тебе з глибини душі та жертвую Тобі дорогоцінне Тіло, Кров, Душу і Божество нашого Спасителя, Ісуса Христа, присутного в усіх кивотах світу для надолуження за всі образи, що ними його зневажають. Задля безконечних заслуг найсвятішого Серця і заступництва Непорочної Діви Марії благаю: наверни бідних грішників”.

Не лише візія ангела адоруючого Кивот утверджує наше вірування в прекрасну доктрину дійсної присутності, але й Церква завжди навчала, що Христос є присутній під видами хліба і вина.

Скільки то так званих теологів у наших смутних часах бралися на свою відповідальність касувати доктрину пекла і вічного вогню, бо то, мовляв, “не підхоже до ментальності модерної людини”. Але у Фатімі, як добре знаємо, діти бачили жахливе видіння пекла і вічного вогню, на доказ, що вчення Церкви не є мильне. Та й модерна наука, хоч так часто намагається дискредитувати Біблію, каже, що в центрі нашої землі є море страшенного вогню з температурою около 4.000 ступенів. Це не є без значення,

якщо пам'ятаємо, що й сама Біблія (Числа 16:33), як чимало містиків і святих вказують на те, що пекло є в центрі нашої землі.

Непорочне Зачаття Пречистої Діви Марії potwierджується згадкою про Її Непорочне Серце, potwierджується також існування так часто тепер оспорюваного первородного гріха. Якщо Пречиста Діва Непорочно зачата, тоді всі люди зачаті в грісі, про це Церква завжди навчає. А запис у Письмі: “І Я покладаю ворожнечу між тобою і жінкою” (Буття 3:15) стає зрозумілим.

Наука про небо, пекло і чистилище, про існування ангелів і дияволів, про потребу молитви і покути для осягнення спасення, все те прагадало модерному світові послання Фатіми і, розуміється, potwierдило великим чудом сонця. Пречиста Діва вимагала, співчутливої молитви за грішників. Під час однієї появи діти побачили Її, а Вона з великим сумом сказала: “Багато душ йде до пекла тому, що не мають нікого, хто б за них молився і жертвувався”. Тим Вона вказала, що ми також можемо бути посередниками і заступниками людських душ, які могли б спастися, коли б ми молились і творили покуту.

Вимога молитви на вервиці є також багатозначна. Вервиця складається з розважань різних подій з життя Христа, таких як різдво, смерть на хресті та воскресення, записаних у Св. Письмі і пояснених Отцями Церкви. Тут видно однозгідність з традиційним тлумаченням Св. Письма.

Цікаве, що Пречиста Діва натякнула також на доктрину папської верховної влади. Згадка про Святішого Отця не лишає ніякого сумніву про його престиж, його важливість і велику духову силу його уряду.

Жахлива шкідливість гріха, його змога карати і нищити людей війнами, всякого роду злочинами, безладдям, таким як розводи, алкоголізм, розбиття родини, вбивства, крадіжі. Ці факти показують сучасним матеріялістам, що їх життєвий стандарт катастрофально провалюється. Пречиста Діва перестерігала, що грішний напрям, яким світ так необачно йде, заведе його над берег пропасти. В 1939 році світ вже там зайшов і знову може тепер це повторити собі на горе, якщо люди й далі будуть відмовлятися від синівської любови до Бога. Мати Божа підкреслила яку шкоду для суспільства приносить гріх. Вона дуже хотіла б зберегти нас від кровопролиття, воєнних трагедій та революцій.

У Фатімі Пречиста Діва пригадала також давню доктрину відкуплення, згідно з якою Божий Син зійшов з неба і умер на хресті, щоб направити шкоду вчинену гріхом Адама. Крім того Мати Божа також перестерегла, що Божа Справедливість вимагає надолужування за всі блюзнірства і зневаги нашого віку, що позбавляють ласк колись християнські країни. Якщо не знайдуться праведники, що хотіли б надолужити Божій Справедливості, тоді впаде на світ вогонь і сірка з неба у формі атомових бомб. У 1917 р. люди ще не мали атомової бомби, але слова Преч. Діви: “Багато націй згине з лиця землі” мають своє значення в теперішній ситуації.

Таким чином у Фатімі наша давня віра була потверджена і наново скріплена Божественним підписом на небі у формі “чуда сонця”. Коли хтось разом з Церквою признає, що це послання є автентичне, що чудо сонця справді збулося, то яким безглуздом йти за так званими “теологами”, які заперечують всі тут згадувані доктрини і на власну відповідальність кажуть, що нема Дійсної Присутно-

сти у Пресв. Евхаристії, що нема вічного вогню, пекла і т. п.

Людям призначено раз вмерти, каже Св. Письмо, а потім буде суд (Євр. 9:27). Отже одну важну справу треба мати в серці, щоб не бути відлученим від Бога на цілу вічність в муках, яким не буде кінця. Мати Божа післала нам дуже виразну і пильну пригадку. Який же ж нерозум її заперечувати і відкидати?!!

XXXIV. ПРИВІТ ДЛЯ ПОРТУГАЛІЇ

Драма, що відбулась в Кова да Ірія в 1917 р., була призначена радикально змінити історію Португалії. В часі появ країна була під правлінням антиклерикальної олігархії і релігію атакували з усіх сторін, як “неמודний забобон”.

Але Португалія довго була знана як “Терра де Санта Марія” — Країна Пресвятої Богородиці і тому то Пречиста Діва не хотіла віддати країну, що була її власністю. Бож королі і королеви Португалії, почавши від блаженного Нуно, відмовлялись носити корону на голові з пошани до Ісуса і Марії, яких вважали правдивими правителями своєї країни.

Під час третьої Появи у Фатімі, 13 липня 1917 р. Пречиста Діва згадала поіменно дві країни. Росію згадала три рази в тривожній острозі про жажливі події, що там відбувались і Португалію впарі зі спеціальною обіцянкою, що має виїмкове значення в небезпечних часах для нас усіх: “В Португалії віра буде завжди збережена”.

Про це є мова в авторитетній праці о. Івана де Мавчі і варто взяти під увагу, що коли Лукію, учасницю видінь, журналісти запитали в 1946 р.: “В

якій стадії Фатімських пророцтв находимося?" Лукія відповіла, що комунізм буде далі поширювати свої блуди і зло скрізь по світі. Лукія вже тоді була сестрою монашого Чину Кармеліток.

На питання: "Чи комунізмові вдасться перемогти кожна країну у світі?", Лукія відповіла: "Так!" Журналіст В. Велш був дуже приголомшений відповіддю, що повторив це само питання. Одержав таку ж відповідь. Тут треба зазначити, що сповнення Фатімських вимог могло б спинити похід комунізму.

Можна б спитатись, чому Лукія не зробила виїмку для Португалії, маючи на увазі особливу обіцянку Пречистої Діви, що "в Португалії віра буде завжди збережена".

Тут мусимо торкнутись свідчення Якинти, наймолодшої учасниці видінь, яке вона висказала незабаром перед своєю смертю. Це свідчення базується на зізнаннях Сестри Годінго, яка доглядала Якинту і тому воно не має вартости безпосереднього свідка. Але варто його взяти під увагу. Отже Якинта сказала, що: "Страшний соціальний катаклізм загрожуює Португалії, особливо містові Лізбоні". Там матимуть місце — вона сказала — грабування, насильства та всякого роду спустошення. Це неконечно суперечить словам Пречистої Діви. Це може значити, що успіх комуністів у Португалії буде лише частинний, коли в інших країнах вони будуть захоплювати повну владу, як сталося у всіх країнах за залізною заслоною в Середній Європі, в Китаю, в Північній Кореї, у В'єтнамі і на Кубі.

Не можна заперечити, що це свідчення з 1917 р. приносить велику честь Португалії. Немає сумніву, що події в Кова репрезентують найбільш істотне і важливе приватне свідчення в історії Церкви. Воно провіщає новий і світлий вік для цілого світу. В ньому Португалія візьме свою участь.

Народ Португалії гордий з того і вдячний за велику честь, що небеса вчинили для його країни. Народ Португалії сотками тисяч збирається до Фатімської святині, щоб там молитись і розважати над глибокою мудрістю, що була там дана цілому світові для віднови його життя. Деякі прочани йдуть пішки кілька днів, і пішки вертаються домів. Вони сплять іноді під відкритим небом, при всякій погоді. Недавно 30 тисяч дітей відвідали святиню, щоб помолитись над гробами Якинти і Франціска, які мабуть незабаром будуть проголошені святими і відзначені модерними героями португальської молоді.

На цьому прикладі видно, як можна комунізм побороти вищою духовою силою християнської віри і цей приклад дала нам Португалія. Це показує нам, як Пречиста Діва може змінити долю і призначення кожної нації, кожної країни, — змінюючи душі і серця її людей.

XXXV. ІСТОРІЯ ФАТІМИ

Коли великий конфлікт, що перейшов до історії як I Світова Війна, порвав на куски основи західної цивілізації, над бідними й кам'янистими полями Кова да Ірія в Португалії, близько малого села, званого Фатіма з'явилося дивне світло. Воно дивно символізувало містичний контакт між небом і землею, світанок події, що мала відограти глибоку й проникливу роль у формуванні історії світу двадцятого сторіччя.

Дня 13 травня 1917 р. троє малих дітей, Якинта і Франціск та Лукія у віці 7, 9, і 10 років, пасли, як звичайно, свої вівці на полі, недалеко їх дому в Альджустрел у малому присілку коло Фатіми. Знайшовши відповідне місце для випасу, діти почали бави-

тись. Серед забав несподіваний блиск світла їх зупинив. Думаючи, що це перший знак надходячої бурі, вони побігли до своїх овець, щоби забезпечити їх перед стихією.

Прекрасна Пані

Діти добігли до підніжжя малого горбка, що лежить напроти теперішньої базилики, і счудовані побачили Небесну Появу. Була це Пані, така гарна, що хіба не могла бути з тутешнього світу. Вона гляділа на них з матірною любов'ю і доброзичливістю. “Не бійтесь!”, Вона запевнила їх, “Я не зроблю вам нічого злого”. Діти були захоплені й зачаровані чудовим сяйвом цієї появи, Вона мала мабуть вісімнадцять років. Її сукня, вся світла, біла як сніг, була опоясана золотою стрічкою. Білий серпанок, мережаний золотом покривав Її голову, рамена і спадав до Її ніг. З Її пальців, молитовно зложених на грудях, звисала яскраво-блискуча вервиця зі срібним хрестом.

За хвилину, Лукія здобувши довір'я, запитала: “Звідкіля Ви прийшли?”

“Я приходжу з неба”, відповіла Пані.

“З неба! А чому Ви сюди прийшли?”

“Приходжу і прошу вас, щоб ви приходили сюди шість місяців підряд, тринадцятого дня кожного місяця в тій самій годині, що тепер. А в місяці жовтні скажу вам, хто Я і чого хочу”.

“Чи ви готові терпіти?”

Тоді Пані завдала дітям важливе питання: “Чи ви хотіли б жертвувати себе для Бога і прийняти добровільно всі терпіння, які Він зішле на вас, щоб надолужити за гріхи, які ображають Його Божествен-

ний Маєстат, навернути грішників і надолужити за блюзнірства і образи Непорочного Серця Марії?"

"Так, ми це дуже радо робитимемо!"

Пані була вдоволена відповіддю і сказала: "Незабаром будете багато терпіти, але Божя ласка вам допоможе і додасть сили скільки буде треба". Заохотивши дітей, щоб вони побожно відмовляли вервицю щодня в наміренні миру в світі, Пані швидко відплила в східню сторону і зникла в світлі сонця.

Поява 13 червня

Місяць пізніше крім дітей прийшло приблизно 60 цікавих людей на те містерійне місце. Після того, як діти відмовили вервицю, чудесна Пані знову з'явилася і знову просила відмовляти щоденно вервицю і повернутися на те саме місце 13 липня. Сказала також, що Господь Бог бажає установити в світі почитання Непорочного Серця Марії. Діти побачили це Серце, оточене терням, тобто гріхами світу.

Поява 13 липня

Діти зазнали багато насміхів і призириства, але в день 13 липня все ж таки прийшли на місце появи. Поява знову доручила їм відмовляти щодня вервицю, щоб висвяти для світу мир, бо сказала: "Тільки заступництво Пречистої Діви може людям висвяти цю ласку". Та ще обіцяла, що в жовтні скаже, хто вона і зробить велике чудо, щоб кожний міг повірити.

Візія пекла

Нагло присутні люди почули оклик болю Лукії. Глибокий сум огорнув її обличчя. Що ж сталося?

Лукія задержала це в тайні. Двадцять п'ять років пізніше, в 1942 р. церковна влада визнала за справедливе для спасіння душ, виявити велику (отже не цілу) частину тайни. Ця тайна складається з трьох різних, проте стисло зі собою зв'язаних частин. Лукія в послусі, та за дозволом Неба виявила дві з них: третю частину тайни виявлено в 1960 р.

Перша частина тайни — це візія пекла. Лукія вже як черниця описала її ось як: “Пречиста Діва Марія сказавши слова: “Жертвуйтеся за грішників і говоріть часто, а передовсім тоді, як приносите жертву: “Ісусе, з любови до Тебе і за навернення грішників, та для надолуження за зневаги Непорочному Серцю Марії” — розпростерла знову руки, як при двох попередніх появах. Промені світла, що виходили з них, проникали землю і ми побачили величезне вогнянне море. В ньому поринали почорнілі демони та людські душі. Вони виглядали як прозоре розжарене вугілля. Підношені вогнем, вони знову спадали в низ, мов жаринки при великій пожежі, серед жакливих криків і виття з болю й розпуки, а ми зі страху просто дрижали. Дияволи відрізнялися від людей своїми страшними й гидкими постатями, схожими радше на якихсь жакливих невідомих, але прозорих звірів.

Візія тривала хвилину і ми дякували нашій Небесній Ненці за її давнішу обіцянку взяти нас до неба, інакше ми повмирали б зі страху.

По цій страшній візії нещастя людських душ, Мати Божа сказала: “Ви якраз бачили пекло, куди йдуть нещасні грішники. Господь Бог хоче їх рятувати посвятою світу моему непорочному Серцю. Багато душ спасеться і мир настане у світі, якщо люди робитимуть те, що я вам кажу”.

Присвята та надолуження

Мати Божа продовжувала: “Війна наближається до кінця (війна 1914-1918 р.), але якщо люди не перестануть ображати Бога, то настане нова війна, ще гірша. Бог покарає світ за його злочини, каратиме війнами, голодом, переслідуванням Церкви і Св. Вітця. Для надолуження проситиму присвятити Росію (тоді саме заповідалась в ній революція) Моєму Непорочному Серцю та надолужуючі Причастя у першу суботу кожного місяця. Коли сповните моє прохання, Росія навернеться й будете мати мир. Якщо ні, то поширить вона свої блуди і зло по світі, викликаючи переслідування Церкви. Люди будуть мучитися: Св. Отець страдатиме багато, чимало націй пропаде, але нарешті затріюмфує моє Непорочне Серце, св. Отець посвятить мені Росію і світ матиме якийсь час мир. В Португалії віра збережеться назавжди”.

По кількох хвилинах мовчанки Мати Божа промовила знову: “Коли ж відмовляєте вервицю, то по кожній десятці кажіть: “О Ісусе, прости нам наші гріхи; збережи нас від пекельного вогню, прийми до неба всі душі, головню ж ті, які найбільш потребують Твого змилювання”.

13 серпня

На четверту появу, 13 серпня 1917 р., прибуло до Фатіми приблизно 20 тисяч людей! Юрба чекала на дітей і відмовляла голосно вервицю. Але діти не прибули; державний урядник, Артур д'Олівейра, взятий масон, затримав дітей у підступний спосіб та передержав їх у карцері три дні. Люди, що очікували дітей, довідавшись про те, обурені хотіли йти й силою відбити дітей. Аж ось загриміло, два

рази блиснула ярка блискавка, над дубком появилася біла хмаринка та прикрила усе на десять хвилин. Кілька днів пізніше, 19 серпня, коли діти пасли вівці в іншому місці, його називають Ванільйос, несподівано явилася їм Божа Мати. Мов мати жалувала дітей за прикрощі, що довелося їм зазнати, напімнула їх відмовляти вірно вервицю за навернення грішників та приносити дальші вмертвіння. Накінець сказала: “Моліться багато за грішників та жертвуйте за них, бо багато душ іде до пекла тому, що немає нікого, хто б за них приносив жертви та молився”.

13 вересня

13 вересня очікувало дітей в Кова да Ірія приблизно 30 тисяч людей. Вони бачили, як в саме полудне сонце наче притемнилося, а його світло набрало жовтявої барви. Раптом появилася на безхмарному небі світляна куля, яка помалу котилася зі сходу і спинилася над місцем появ. По кількох хвилинах куля піднялася вгору й зникла в сонці. Крім того ще одне дивне явище тоді сталося: під час появи біла хмаринка оточила дубок і місце, де клячали діти. Рівночасно з неба стали линути додолу білі квітки, але вони не долітали до землі, а танули в просторі.

Діти цього дива не спостерегли, вони бачили тільки Пречисту Діву. Тим разом Бона знову заохочувала їх відмовляти вервицю, щоб настав мир на світі.

Великий день 13 жовтня

У кожній появі Мати Божа обіцявала, що в жовтні зробить велике чудо, щоб усі повірили. Про це

всі всюди говорили та чекали нетерпеливо того важливого дня, що мав визначити назавжди автентичність подій у Фатімі, про які так багато говорено. Часописи вислали своїх кореспондентів та фотографів, щоб зарекордувати ту подію. Віруючі й безбожники однаково були заінтриговані сміливим провіщенням, що станеться велике чудо в означений час і в означеній місці.

День 13 жовтня 1917 року був холодний і дощовий, непривітний осінній день. Увесь видолинок Кова да Ірія перемінився від дощу в одне болото. Прочани й цікаві промокли до нитки. А проте до полудня зібралося в тому болоті до 70 тисяч народу. Наших троє пастушків прийшли в супроводі своїх батьків. Біля дубка появ діти поклякали, а всі приявні стали відмовляти вервицю. Точно о 12 год. появилась Мати Божа. Біла хмаринка, схожа на кадильний дим, окружила дітей і станула над ними у висоті 5-6 метрів.

Лукія зразу ж поставила питання: “Хто ви і чого хочете від мене?” — Пані змісця відповіла: “Я є Пречиста Діва молитви. Приходжу напійнути людей, щоб змінили своє життя, не ображували Господа Бога, відмовляли вервицю, поправилися й покутували за свої гріхи, а на цьому місці поставити каплицю.

Відходячи підняла над дітьми руки осіяні променями світла і вказала на сонце. І в цьому ж моменті Лукія скрикнула до юрби: “Гляньте на сонце!” І зараз же люди побачили ніколи небачене чудо. Немов на наказ перестав падати дощ а важкі хмари розступилися. На овиді з’явилося сонце, подібне до срібної кулі і почало обертатися довкола себе, блистіло всіма барвами веселки й розсипало на всі боки промені світла й вогняні снопи. Небо й земля, скелі, дерева й люди потопали то у жовтому, то в

зеленому, то в червоному, то в фіолетному світлі. Раптом сонце на кілька хвилин спинилося, а далі почало наново кружляти-колувати, розкидаючи при цьому ще більш чудові промені і барви. Тоді знову спинило свій біг, а потім наново, втретє, повторило цей чудесний фаєрверк.

Годі описати зчудування й захоплення народу. Люди дивилися, мов заворожені на небо. Нагло сонце мов обірвалося з овиду і стало падати-злітати на землю. З тисячних уст вирвався крик: “Чудо! Чудо!” — кричали одні, “Вірю в Бога!”, “Мати Божа!” інші та найбільш було таких, що призивали Боже милосердя. Люди впали на коліна в болото, кричали й ридали, билися в груди, розбуджували жаль за гріхи й постанову поправи і мовили молитви. Тоді постали й відспівали спільно “Вірую”.

Чудесне явище тривало з перервами десять хвилин. Свідками було 70 тисяч народу. Були там люди різних станів: селяни, міщани, вчені, журналісти. Не бракувало й безбожників та масонів.

Досліди церковної комісії виявили, що чудо сонця в Фатімі бачили люди навіть з віддалі 50 км. Коли чудо скінчилося і люди прийшли помалу до себе, стрінула їх нова несподіванка: промочене і заболочене одіння до кількох хвилин просохло і очистилося.

Про це велике чудо сонця писали тоді всі газети. Варт згадати, що написав журналіст вільнодумець, А. д'Амеїда, редактор Лізбонського щоденника “О Секульо”, який попереднього дня написав іронічну статтю про “так звані” появи, в яких він бачив лише забобони та ошуканство. А ось, що він написав, побачивши чудо сонця в тім же щоденнику в понеділок 15 жовтня 1917 р., — фотостат якого ще нині може побачити кожний, хто докладніше хоче студіювати цю справу.

“...пізніше ми були свідками унікального видовища, неймовірного для того, хто там не був... Сонце немов перемінилося у матову срібну тарілку, що не гріла й не засліплювала, а нагадувала явище затьміння сонця. Нараз пролунав голосний крик: “Чудо! Чудо!”

“Перед очима здивованої юрби, подібної поставою до біблійних часів, перед людьми блідими зі страху, з непокритими головами, сонце почало коливатися, дрижати, робити раптові рухи, ніколи досі не бачені і проти космічних законів, “сонце зачало танцювати”, — як селяни про це говорили... Тепер постає одно питання — як науковці з висоти своєї науки вияснять цей фантастичний танець сонця, що викликав сьогодні у Фатімі “Осанна” із сердець вірних, і, як мене запевняли гідні довір’я люди, також велике враження на вільнодумних та інших без релігійних переконань, що прийшли з цікавості на місце, що сталося славним.

Перший раз в історії Бог здійснив чудо заповідане кілька місяців наперед в означений час і в означенім місці. Вже цей факт повинен нас насторожити щодо незвичайної важливості того послання, для потвердження якого це велике чудо сталося. Чудо на небі прямо вказує на вагу послання. Не було ж іншої причини цього чуда, як лиш на потвердження першорядної ваги небесного послання.

В Євангеліях читаємо, що Христос творив чуда для підтвердження своєї науки. В тому сенсі події в Кова да Ірія є повторенням євангельської методи передавання важливих правд інертному й лінивому розумові людини.

Багато є описів цього “чуда сонця”, доступних для тих, хто хоче його прослідити. Тут подаємо ще один опис журналіста, який був там присутній. Журналісти повинні подавати об’єктивні факти і не

домішувати до них своєї фантазії. Журналісти, які прибули до Фатіми, були професійними робітниками відкрито протиклерикальної щоденної преси. Вони мали поінформувати не лише свою пресу, але також пресові агенції світу.

Репортер Лізбонського щоденника "О Дія" вислав наступну депешу 17 жовтня 1917 р.

"О першій годині пополудні дощ перестав падати. Перлово-сіре небо освітлювало неродючий красвид дивним світлом. Сонце було прикрите немов прозорим серпанком і можна було легко дивитись на нього. Перламутровий тон сонця перемінився у срібло і як хмари розступились, це срібне сонце омотане серпанковим світлом, почало кружляти-вертись у колі порваних хмар.... Світло перемінилось в чудово голубу краску, наче б проходило крізь кольорове вікно катедри і осіяло всіх людей, що клячали із піднесеними в гору руками. Синя краска помалу відійшла і тоді сонце начебто проходило крізь жовте скло. Жовта краска відбивалась на білих хустках і на темних одягах жінок, це саме повторилось на недалеких деревах та каміннях. Люди плакали і молились з непокритими головами в присутності очікуваного чуда. Секунди видавались годинами, такі яскраві вони були".

Ця історія Фатіми, розуміється, є дуже скорочена. Фатіма — це широченна тема і про неї є велика бібліографія. Хто хоче більше знати про Фатіму, нехай шукає більшої і спеціальної книжки. Поручаємо купити собі у видавництві ОО. Василіян книжку: "Було троє малих дітей".

XXXVI. ФАТІМСЬКІ СЕКРЕТИ

Як читачі пригадують з попереднього розділу, 13 серпня діти не могли прибути на місце появ у Кова

да Ірія, бо державний урядник і завзятий масон, Артуро дос Сантос підступно забрав їх і держав у в'язниці три дні. Він хотів перешкодити їм бути на місці появ. В уряді допитували дітей та навіть страшили смертю в горячому кітлі з оливою, якщо не виявлять секрету, який їм Видіння відкрило. Відомість про секрети завжди непокоїть і хвилює людей, і цього урядовця також це непокоїло і він підозрівав, що якби виявився цей секрет, то може виявилось б, що вся історія з появами є обманом. Та кінець-кінцем йому не вдалось послабити рішучості дітей, які воліли радше вмерти, ніж зрадити довір'я Пречистої Діви. Два місяці тому Мати Божа сказала Франціскові й Якинті, що Вона незабаром забере їх до неба, то це застрашування смертю було їм особливо прикре. Навіть Лукія, найстарша і більш дозріла, вірила, що усі застрашування були правдиві.

Тайни, що їх діти так ревно берегли, складаються з трьох частин. Перші дві були виявлені в документах, переданих Лукією ще в 1929 р. Третій секрет мав бути виявлений і проголошений в 1960 р.

Перший секрет, це візія пекла, з якоїсь причини Провидіння не хотіло, щоб цю тайну виявити в 1917 році. Мабуть тому, що тоді вже й так багато чуд пов'язано з тими об'явленнями і Бог може не бажав забагато напружувати наш земський розум, якому є тяжко засвоювати надприродні правди. Можливо що Бог залишив відомість про візію пекла на пізніший час, коли про цю страшну правду люди будуть мало пам'ятати, або як тепер зовсім знецінюють і не беруть її до уваги в проповіданні Євангелія. Бо хоча слова Нашого Господа були ясні й недвозначні щодо вічного вогню в пеклі, то модерний світ затулює свої вуха і відвертає свої очі на бік від тієї страшної дійсності. Відмовляючись думати про пе-

кло, модерний світ уявляє собі, що тим він касує пекло, — жалюгідно нерозумна постава легковажити таку серйозну справу. А ця правда була потверджена у Фатімі чудом сонця. Отже ніхто не буде міг оправдатись в День Суду, що він не знав про існування пекла.

Другий секрет відноситься до надзвичайно важких подій у майбутньому, про які Пречиста Діва говорила дітям під час появи в місяці липні. Але вони, якщо дивитись на світ, не були справжніми пророцтвами, їх опубліковано і поширено вже тоді, як багато тих подій відбулось. Промова Пречистої Діви була така: “Ви бачили пекло, куди йдуть душі нещасних грішників. Щоб їх рятувати, Бог хоче завести в світі набоженство до мого Непорочного Серця. Коли виконаєте те, що скажу, то врятується багато душ, та настане мир. Війна наближається до кінця (війна 1914-18 рр.), але коли люди не перестануть ображати Бога, то постане нова, ще гірша. Коли побачите ніч, осяяну якимсь невідомим світлом, то знайте, це великий знак Богом даний, що Він буде карати світ за його злочини; війною, голодом, переслідуванням Церкви і Св. Отця. Запобігти цьому може присвячення Росії моєму Непорочному Серцю та надолужуючі Причастя у першу суботу кожного місяця. Коли люди сповнять моє прохання, Росія навернеться й настане мир. Якщо ні, то Росія поширить свої блуди і зло по світі, викликаючи війни, переслідування Церкви і добрих людей, страждання св. Отця і згубу націй. Врешті затріюмфує Моє Непорочне Серце, Св. Отець посвятить мені Росію, вона навернеться і світ матиме мир”.

Пречиста Діва додала, щоб про це нікому не говорити, хіба Франціскові. Франціско бачив, але не чув, що Вона говорила.

Треба відразу зазначити, що перша частина тих пересторог вже здійснилася. Росія поширила свої блуди по світі і далі поширює. Друга Світова Війна сталася фактом. Церкву переслідують як ніколи в історії і замучують безліч невинних людей. “Гори трупів і море крові”... — казав Патріярх Йосиф Сліпий.

Остання серія пророцтв ще має сповнитись, а особливо страждання Св. Вітця, знищення численних націй, тріумф Непорочного Серця Марії, навернення Росії на християнство і обіцяний вік миру.

Лукія заявила пізніше, що Пречиста Діва появлялась їй не раз після подій у Кова да Ірія. А в 1929 р. в каплиці монастиря Сестер Доротеянок в Туй, в Еспанії, Пречиста Діва прийшла і зажадала, щоб Росію посвятити Її Непорочному Серцю. Це мав вчинити Св. Отець разом з усіма єпископами світу. Якщо б це тоді зроблено, на думку Лукії, можна б було уникнути нещастя страшної II Світової Війни і знищити комуністичну конспірацію. Лукія передала це повідомлення Пречистої Діви своїм сповідникам. Один з тих сповідників поінформував єпископа в Лейрі а цей Св. Отця, Папу Пія XI, що тоді сидів на троні св. Петра. Потім сповідник повідомив Лукію, що Св. Отець це повідомлення ласкаво прийняв і візьме його під увагу. Але чомусь Папа Пій XI нічого в цій справі не зробив.

Коли Пій XII успадкував провід у Церкві після Пія XI в 1939 р., світ вже був на грані II Світової Війни. Як відомо, новий Папа енергійно сприяв і допомагав поширювати різними способами Фатімське послання і його ніжно називали в деяких кругах “Папою Фатіми”. Він посвятив цілий світ Непорочному Серцю Марії в 1942 р. із спеціальною згадкою про Росію.

Велике зусилля вчинила Світова Організація Фатімських Апостолів, щоб в часі Вселенського Собору посвятити Росію Непорочному Серцю Марії. Папа Павло VI відновив посвяту Росії під час Собору в присутності досить великого числа єпископів. Але це не було точним сповненням вимог, визначених Пречистою Дівою.

Третій секрет Фатіми Лукія записала своєю рукою і передала в запечатаному конверті з написом: “має бути відкритий в 1960 році”. Загально інтерпретували, що секрет цей має бути проголошений в 1960 р. Тому то появилася справжня повинь всяких припущень і здогадів у релігійній і світській пресі на тему змісту того конверта. Було навіть поміщене фото у світській пресі і в журналах єпископа Лейри, як він тримає в руці “конверт з секретом”. Багато людей казали, що рік 1960 може бути початком III Світової Війни.

В 1957 р. Ватикан інтервеніював у справі цього секретного листа. Єпископ Фатіми поручив своєму помічникові завезти його папському нунцієві до Лізбони. Можна припускати, що Папа Пій XII читав цього листа. Але є певні відомості, що він був відкритий в 1960 р.

Папа Іван XXIII був тоді на папському троні і, як про це каже Кардинал Оттавіані, коли він відкрив конверт і прочитав листа, зарядив негайно цей лист передати до Ватиканського Архіву, як найбільший секрет.

Є багато поширених версій про Фатімську тайну, але зміст її є мабуть добре бережений. Було багато здогадів і різних припущень, але ніхто не може сказати з певністю, який є зміст цього секретного листа.

Здогади концентруються зовсім природно над причиною, чому Папа не проголосив тієї тайни. Де-

хто з обсерваторів тієї справи зробив висновок, що зміст того листа мусить бути сумний, тривожний, або навіть бентежний для Церкви.

Фактично зацікавлення тією справою розвинулось до такої міри, що якби Рим проголосив цю тайну, тоді престиж Ватикану і його авторитет були б з неконечности виставлені як запорука автентичности фатімського листа, така була б реакція світу. Але папа не зважаючи на зміст листа не хотів йти на такий компроміс. У відповіді десятки тисяч побожних людей, що молились до Пречистої Діви з Фатіми, нерозумно покинули хрестоносний похід молитви, розчаровані, — чому не проголошено тієї тайни.

По 1960 роках в деяких кругах було модно засуджувати Фатіму як “обман”, хоч ніщо, що досі сталося, фактично не позбавило важности Фатімського послання, навпаки, все передказане у Фатімі докладно сповнилось. Візита Папи Павла VI у Фатімі 1967 р. на святкування золотого ювілею, відновила знову для католиків солідну автентичність об’явлень, які вже за Папи Пія XII були прийняті як вірогідні.

Отець Й. да Круз, автор книжки, “Дещо більше про Фатіму” обговорює тему третьої тайни й каже, що вона мабуть міститься поміж словами: “...багато народів згине з лиця землі... і “в кінці затріюмфує Моє Непорочне Серце”.

Якщо б так було, то цей секрет відносився б у великій мірі до кульмінаційного пункту наших модерних часів, до зіткнення духових сил і скеровував би увагу на величезні події, що відбудуться і попередять тріумфальну перемогу Христа над його ворогами.

Отець І. де Марчі, автор авторитетної книжки про Фатіму п. з.: “Правдива Історія Фатіми”, писав:

“...аж в 1960 році будемо знати, що сказала Пречиста Діва дітям з Альджустрел. Цей секрет, записаний Лукією і вложений в запечатаний конверт є в руках єпископа Лейри. Треба зазначити, що о. І. де Марчі сподівався, що секрет буде відкритий в 1960 р. як того сподівалась і Лукія. Лукія читала працю о. де Марчі і потвердила її автентичність.

М о я з а в в а г а : В книжці “Дещо більше про Фатіму” є згадка про те, що в 1967 р. в часі перебування Папи Павла VI у Фатімі на святкуваннях Золотого Ювілею, Лукія особисто звернулася до Папи й сказала, що хотіла б з ним поговорити про щось дуже важне. Але Папа сказав: “Як бачиш, тепер нема нагоди і місця”. І додав, що все, що хоче йому сказати, — може сказати своєму єпископові...

Насуваються прикрі думки: Намісник Христа на землі не хотів говорити з тією, що говорила з Царицею небес... Мабуть боявся прикрого питання: — Чому не проголошено світові Фатімського Секрету, тривожного Фатімського послання? А говорити з Лукією — великий привілей! Навіть Папі — великий привілей! І.Я.

XXXVII. ЦЕРКВА І ФАТІМА

Об’явлення Фатіми передали католикам відповідальні представники Церкви як вірогідні. Ці об’явлення є частинно приватними, не прилюдними і нема гріха, якщо хтось у них не вірить. Однак багато поважних теологів уважає нерозсудним і необережним відмовлятиись вірити в те, що Церква проголосила як вірогідне, особливо тому, що ці об’явлення були підтримані чудами. Христос, живучи на землі, осуджував тих, що відкидали Його чуда (Лука

10:13). Коли поглянемо навкруги, побачимо, що хто заперечує Фатіму, при кожній нагоді атакує сучасну Церкву.

Фатімські об'явлення мають якнайкращі поручення Церкви. В бюлетені виданім в 1967 р. отцями Консолята подано цілий ряд поручень церковної влади.

Ще 29 квітня 1918 р. Папа Венедикт XV в листі до португальських єпископів, реферуючи події у Фатімі, писав, "це надзвичайна поміч Божої Матері". Від початку канонічного процесу, тобто відколи Церква почала досліджувати події у Фатімі, від дня 3 травня 1922 р. аж до сьогоднішніх часів, Церква не перестала цікавитись Фатімою і підкреслювати її значення.

Перше офіційне признание

13 жовтня 1930 р. єпископ Лейри по шости місяцях студій видав свою працю про Фатіму. У присутності 100.000 паломників він прочитав свій пастирський лист, закінчений такою заявою: "Вважаємо доцільним проголосити візії пастушків в Кова да Ірія, в парохії Фатіми, цієї дієцезії, кожного 13 дня від травня до жовтня 1917 р. вірогідними і дати офіційний дозвіл на культ Пресвятої Діви Марії з Фатіми".

Рим пішов за висновками єпископа Лейри. Рекомендуючи єпископам Португалії Католицьку Акцію, Папа Пій XI писав: "У вашій країні, де так пишно процвітає дух християнський... недавно Пречиста Божа Мати зволила ласкаво дати надзвичайну допомогу, ця Акція не буде трудна".

Хоча Рим пішов звичною процедурою і залишив формальне проголошення автентичности фатімсь-

ких появ льокальному єпископові, він виразно виявив палке схвалення тих подій довгою серією публічних документів і дій.

У 1942 р., в році Срібного Ювілею Фатімських святкувань, Папа Пій XII установив для Вселенської Церкви свято інтимно пов'язане з Фатімськими появами, а саме, Празник Непорочного Серця Марії, яке треба святкувати щороку дня 22 серпня. Зв'язок між тим святом і появами в Кова да Ірія є ще більш очевидний, тому що в тім самім році Папа посвятив цілий світ і Росію Непорочному Серцю Марії.

Коронація

13 травня 1946 р. Кард. А. Маселля, особистий делегат Папи Пія XII, коронував Преч. Діву з Фатіми на "Королеву Світу". Ця урочиста церемонія відбулась в присутності цілого єпископату Португалії, багатьох членів португальського уряду і понад 600 тисяч паломників. А 19 червня цього ж року Папа видав Енцикліку, виразно пов'язану з посланням Фатіми.

Потім у 1951 р. Папа вислав до Фатіми свого делегата Кард. Тедескіні на закінчення Святого Року. Апостольський делегат об'явив юрбі паломників, що Папа Пій XII бачив у Римі Чудо Сонця, подібне до того, що колись у Фатімі супроводило Появу Пречистої Диви Марії в жовтні 1917 р. І пов'язуючи Рим з Фатімою він казав: "Чи це не є нагородою або виявом найбільшого вдоволення зі сторони Бога за визнання Догми Небовзяття Пречистої Диви Марії? Може це був автентичний знак сполуки між чудами у Фатімі і в Центрі Правди на землі, в Проводі Католицької Церкви? Може вони всі троє є сполучені разом?!!!"

Відтак 7 червня 1952 р. Папа Пій XII посвятив Росію Непорочному Серцю Марії, а 11 жовтня 1954 року видав Енцикліку про Королівство Марії, в якій є мова про її чудові появи у Фатімі. Того самого року 12 листопада Папа підніс Фатімську церкву до ступеня базиліки.

Папа Іван XXIII і Папа Павло VI

Ще як Кардинал Патріярх Венеції Папа Іван офіційно відвідував Фатіму. А як Папа Іван XXIII він вислав телеграму зі словами визнання Фатіми, благословляючи не тільки всіх, що тоді 12 жовтня 1962 року там зібрались, але й всіх у світі, що рівночасно в ту ніч молилися в універсальнім поході молитов, до яких закликав єпископ Лейри (взяло участь около 300 дієцезій. Папа Іван також видав офіційне проголошення Пречистої Діви Марії з Фатіми патронкою дієцезії, в якій Вона появлялась, з усіма літургічними привілеями — офіційне визнання найвищого значення. Папа Іван також залишив у спадку свій нагрудний хрест для святині у Фатімі.

Папа Павло VI постійно виявляв свою прихильну поставу до Фатіми. Його першим виявом тієї постави було мабуть відновлення Посвяти Непорочному Серцю Марії під час II-го Ватиканського Собору 21. XI. 1964 р. і вислання золотої рожі до святині у Фатімі 13. VIII. 1965 р. Потім 3. V. 1967 р. під час загальної авдієнції Папа проголосив свій плян відвідин Фатіми і подав такі причини цих відвідин: "...йдемо до Тої, яка для збереження сучасного світу, ще раз показала Своє солодке й миле материнське обличчя своїм дітям і бідним. Вона поручила молитву й покуту як найкращий засіб і лік. Це є причина нашого паломництва". Паломництвом до Фатіми Папа навчив більше прикладом ніж слова-

ми. Він показав дорогу до миру, поклав надію на Пречисту Діву Марію і показав, що не може бути єдності чи миру без Марії і сповнення її домагань.

Його Апостольська Екскортація ("Великий Знак" з 13. V. 1967 р. є саме якраз вказівкою, що Преч. Діва є шляхом до Христа і засобом інтегрального виконання фатімського послання, включно з ідеєю особистої посвяти Її Непорочному Серцю.

Ось таким чином Церква в міру своїх сил Фатіму підтверджує і глядить на заповіджену там перемогу правди.

Ця перемога є перемогою Церкви і перемогою послання Фатіми. Вони є нерозлучно зв'язані. Небесне об'явлення є "світлом на горі", що просвічує втомленим християнам їхній шлях.

XXXVIII. ДОКУМЕНТАЦІЯ

Читачам некаталицької віри треба сказати, що Церква завжди придержувалась політики великої стриманості і обережності у справах приватних об'явлень. "Божественне об'явлення загально є над-природним виявленням Богом невідомої ще правди", каже Танкерій. Він продовжує: "Якщо такі об'явлення були зроблені в імені цілої Церкви, — вони називаються публічні. Якщо ж були виявлені приватним людям для їх або інших добра, вони звуться приватні.

Можна з певністю сказати, що було багато приватних автентичних об'явлень у кожному сторіччю християнської історії. Ті об'явлення не становлять якоїсь частини основ-депозиту віри, але Церква пропонує їх вірним після старанного і ретельного дослідження, як вірогідні і придатні для піднесення і поучення Божого люду.

Не інакше Церква поступає з Фатімою, дарма, що там було велике чудо сонця на її підтвердження.

Єпископ Дом Джозе Каррея установив офіційно теологічну Комісію, яка аж по дев'яти роках інтенсивних студій видала позитивний звіт. Тоді після шости-місячного уважного читання, перевірки документів Комісії і молитов, Єпископ сказав своє останнє слово. У наступному нескладному і дуже зворушливому документі, що розпочав великий Фатімський молитовний похід в цілому модерному світі:

“Наша свята Мати Церква поручила нам єпископство Леїри, отже маючи обов'язок піклуватись вірними, і йдучи за прикладом преподобних прелатів, що десять років уважно студіювали фатімські події, ми проголошуємо наше рішення, хоча покійно заявляємо, що піддаємо наш осуд під розгляд Святішому Престолові.

“Згадуючи мале число мудрих, могучих і шляхетних між християнами ранньої Церкви, Св. Павло каже: Господь вибрав немудрих, щоб застидати ними премудрих. Вибрав також слабкі і незначучі за собою, щоб ними знищити значучі. А все на те, щоб ніхто не величався в його прияві.

“Історія підтверджує такі спостереження фактами. Апостоли, що їх вибрав Господь ширити християнську науку в цілому світі були рибалками. Св. Григорій VIII, захисник і переможець свободи для Церкви, походив з бідної селянської родини. Жанна д'Арк, що освободила Францію і св. Бернадетта Субіру, що бачила Пресвяту Діву в Люрді, були бідними пастушками.

“У Фатімі було те саме. Околиця, вибрана на місце появ, кам'яниста, без яких-будь принад. Діти, очевидці появ, це прості сотворіння нашої гористої країни, скромно одягнені, невчені, з малим знанням релігії.

“Вони були спокійні, ввічливі і любили своє село, свою родину, послухні своїм батькам і щасливі. Ніхто не міг би дошукатись у них якогось егоїзму або якоїсь пустоти. Вони не приймали ні милостині, ні подарунків, як люди хотіли їм давати.

“Їх батьки мали невеличке майно, вони й тепер працюють на своє життя, як працювали раніш. Ніщо не змінилось продовж останніх тринадцять років.

“На питання разом чи поодинокі — завжди відповідали однаково і докладно, без помітної суперечності. У в'язниці, заарештовані адміністраційними властями, перелякані погрозами вогню — навіть тоді не перечили своїх слів. Нічого не сказали вони проти віри й моралі, згідно з словами св. Апостола: “Ніхто, хто говорить Духом Божим, не скаже на Ісуса”.

“Вкінці двоє молодших дітей, брат і сестра, захоували на інфлюенцу і запалення легенів, на цю пошесть багато людей вмерло в цілім світі, обоє вмерли гідною смертю, а Лукія одинока з очевидців, свobodно і добровільно, без примусу чи переконування, за згодою своєї матері — вибрала монастирське життя.

Видіння

“Треба також взяти під увагу всі обставини, які супроводили видіння. Ці вибрані діти були малі, неосвічені, стидливі, отже мусимо мати докази, щоб повірити їх словам. Вони казали, що Пресвята Діва появиться на малому чахлому дубку, подібному до інших дерев у тому кам'янистому місці а сотки, мало того, тисячі осіб, в правдомовності яких ми не сумніваємось, бачили хмарку, що покривала дубок під час появ. Цей феномен, якого людським розумом не можемо пояснити, повторявся кілька разів.

“Соняшний феномен відбувся 13 жовтня 1917 р. і є описаний в часописах тодішнього часу, був дивовижним явищем і зробив велике враження на тих, що мали щастя бути його свідками. А діти раніш передсказали день і годину появи. Ця вістка швидко розійшлась по всій Португалії і хоча це був дуже буряний день з рясним дощем, тисячі народу, що там зібрались (на останню появу 13. X. 1917 р.) були свідками всіх маніфестацій сонця, що віддавало пошану Цариці Неба і землі.

“Цей феномен не занотувала ні одна обсерваторія, отже це було надприродне явище, його бачили люди всяких суспільних клас і станів, віруючі й не віруючі, журналісти головних португальських газет і навіть люди, що жили далеко від Фатіми. Все це не годиться з думкою, що люди піддалися колективній ілюзії.

Переслідування — ознака Божої справи, також довелося перетерпіти дітям у Фатімі. Ніхто не був більше переслідуваний від Ісуса Христа, Церква також продовж сторіч несла свій хрест. Незлічені ряди святих терпіли мучеництво під час страшних катувань. Св. Петро з Алькантари звичайно казав до св. Тереси, що однією з найбільших кар, яку їй довелося страждати, було протиріччя від людей з добрими намірами. Пророк Єремія казав: “Я став щоденним посміховищем, усі глузують з мене”

“Очевидці з Фатіми були ув’язнені владою, їх страшили муками у китлі з кип’ячою оливою. Це загально відоме, що влада робила все можливе, щоб заборнити паломництво, створювала труднощі людям в дорозі, а рівночасно журналісти глузували з гарячої віри добрих португальських людей.

“Переконання в дійсність появи перемогло всі насильства, що зрештою тільки збільшило запал та завзяття та поширило надію на ласки і змилювання,

якими Пресвята Діва обдаровує всіх, що Її благують.

“Набоженство до Пречистої Діви з Фатіми поширилось скоро, як ми вже казали, в нашій єпархії і в цілій Португалії а тепер поширюється у всіх частинах світу, не лише між католиками, але й між протестантами та поганами.

“Великі маси народу, що складаються з усіх суспільних клас приходять звідусіль без голосної реклами і принади, спішають до Фатіми після довгої подорожі з важкими перешкодами і невигодами. Хто бачив і зустрічав таку велику юрбу людей, що зберігали найліпший порядок і глибоку пошану поза Фатімою? І це не трапилося один раз, бо фатімське паломництво постійне і збільшується рік за роком. Голос народу відзивається на Голос Бога.

“Сюди приїздить хворі коштом великих жертв і багатьох клопотів. А скільки чудесних uzдоровлень сталося за посередництвом Пречистої Діви? Який дух покори виявляють хворі, що не одержали uzдоровлення!

“Тисячі немічних тілом, але ще більш морально прибитих, з хворобами душі приходять до Фатіми. Бо Наша Пані є здоров'ям хворих і прибіжищем грішників. Скільки то мінливих, непостійних сердець знайшло тут прощення! А скільки тих, що залишили віру батьків або стали байдужими до неї, тут її віднайшли! Ох, якби сповідальниці Фатіми не були строго запечатані печаттю Святої Тайни, завжди непорушної — які чудові ласки вони виявили б нам!

Преславна, Прехвальна й Благословенна будь Мати Милосердя!

“Беручи до уваги вияснені тут міркування й інші пропущені задля стислості, покійно благаючи Бо-

жественного Духа, маючи довір'я до Пречистої Діви Марії і порадившись отців радників нашої єпархії, маємо приємність:

“Поперше, проголосити і визнати гідними довір'я візії дітей в Кова да Ірія, фатімської парохії, цієї єпархії в днях 13 травня до 13 жовтня 1917 р.

“Подруге, дати офіційний дозвіл на набоженство до Пречистої Діви Марії у Фатімі.

“А тепер залишається мені, мої Дорогі Діти по Бозі, попередити і напідказати вас, — якщо ласка, якою Пречиста Діва Марія нас обдарувала, є причиною великої радості — то ще більший є наш обов'язок віддячитись за Її доброту.

“Особливо поручаємо любим вірним нашої єпархії любов до Нашого Господа у Пресвятій Евхаристії, набоженство до Пречистої Діви Марії, до Св. Йосифа, до святих душ в Чистилищі, просимо щоденно відмовляти бодай п'ять декад Вервиці, втікати від гріхів нечистоти, від неприличної моди, від читання неморальних книжок, практикувати покуту, на що Ісус найбільше наполягає і що Пречиста Діва дуже поручає, чинити любов і милосердя для наших ближніх, а особливо для хворих і убогих.

“Якщо будемо це робити, слова пророка можна буде віднести і до нашого краю: “Якщо справиш свої путі-дороги, буду перебувати з тобою, на тому місці, на тій землі, що Я дав твоїм батькам ще від початку віків і назавжди”.

“Цей пастирський Лист прошу розіслати всім отцям у парохіях, щоб його прочитали і пояснили вірним.

Леірія 13. X. 1930 р.

Джозе. Єпископ Леірії.

XXXIX. ВИСНОВКИ

“Дівчино, дівчино, уста твої червоні кажуть, що смерть — є сном а вічністю — любов”.

Так мабуть колись писали поети. Проте в цій давній ірландській пісні міститься глибока правда християнства. Вона каже, що згідно з життєдайним, чудово правдивим і згідним з розумом Євангелієм людину чекає в раї ніколи нескінчене щастя любови. Ні око не бачило, ні вухо не чуло, ні людське серце не прочуло, що Господь приготував своїм послідовникам, які звичайним життям доброти, чесно-ти і любови виказали Небесному Отцеві, що вони заслужили собі на це невимовне добро, на величні жнива вічного щастя. Таким чином Сотворитель за-спокоює найглибшу тугу людського серця.

Якраз це є змістом фатімського послання, аджеж воно становить у двадцятому сторіччі продовження світлих традицій просвічення і розуму наших хри-стіянських предків.

Хто з думаючих людей не леліє палких надій на успіх в життю, зовсім природних амбіцій, розвіяних внівець неминучістю смерті? Як можна бути не-вразливим на це в обличчі факту, що наші прияте-лі, родина йдуть у сумному поході в могилу? Як може інтелігентна людина займатися тільки чисто земськими справами в обличчі гіркої дійсности, що кожний мусить умерти, хоч не знає ні дня, ні годи-ни, ні місця? Що ж людина має зробити, будувати величезні шпихлірі як американські мільйонери, що лишають усі свої маєтки звичайно невдячним і дур-ним нащадкам? А може вона кидатиме грішми на право й ліво а на другий світ піде з порожніми ру-ками, як цей слуга, що закопав у землю свої та-ланти?

Христос прокляв неплідне фігове дерево, а на думку екзегетів це є осторогою, що Господь очікує від нас овочів добрих діл, без яких у вічності ми також можемо бути відкинені. Якраз на тому спирається справедливість.

Св. Дух любови освятив нас і перебуває з нами продовж усього життя. Ми одержали його як безпосередню нагороду жертви на Голготі, Він відчиняє нам двері до раю.

Царю небесний, Утішителю, Боже правди
скрізь приявний скарбе добрих людей,
і Подателю життя, прийди і вселися
в нас, очисти нас від усякої злоби
і спаси, Благий, душі наші.

Св. Дух є чудотворним ліком на людські поранені душі і серця, Він гоїть глибокі смутки і гіркоту життя.

Ми християни перемогли всемогучу смерть і страх перед незнаним, що не давав спокою ні Грекам, ні філософам Сходу. Вони вперто шукали за такою мудрістю, між ними загально була опінія, що найкращою філософією є наука, що підготовляє людину до доброї смерти.

Християнська релігія усуває усю гіркоту і жак смерти і перетворює її в початок дорогої зустрічі з Богом.

“Смерте, де є твоя перемога? Де є твоє жало?” — питається св. Павло в листі до Коринтян (15:55).

Продовж віків люди під впливом ледве зрозумілої диявольської сили, немов колишні фарисеї і книжники боялися і ненавиділи цю християнську філософію. Потрійна пожадливість про яку пише св. Іван (2:14) значно послабила розуміння цього безконечного вартісного Божого дару.

Але Ісус Христос обіцяв, що з безмежних заслуг його жертви, зможе користати кожне покоління. Він передав цінності тієї ніжної і спасенної правди Церкви, яка її зберігатиме ненарушено до кінця світу, не зважаючи на безупинні злобні затії її ворогів.

Христос післав свою матір до Фатіми в хвилині, коли Церква з великим трудом сповняла його Заповіт. Жахливою загрозою на світову міру стався марксизм, у Фатімі одержано вказівки potwierdжені чудом сонця, як йому протидіяти.

Таким особливим способом Небо захороняє Церкву у двадцятому сторіччі і привертає увагу модерної людини до тієї давньої, незнищенної і гідної Інституції, яку називаємо Церквою.

Кожна людина має у своїй душі образ церкви, створений життєвим досвідом. Дехто її ненавидить за її авторитарність а в кожному з нас є доволі бунту, що іноді вибухає з незвичною силою. Дехто відкидає Церкву, бо чув, що деякі священники живуть грішно і негідно. Дехто поборює Церкву інстинктивно, живучи в гріхах відвертається від інституції установленної Богом на збагачення чеснот і поборювання гріхів.

Проте не зважаючи на наше ставлення до Церкви або на гідність священників, Церква є справжньою Матір'ю, правдивим приятелем у цьому житті, інституцією, що допомагає нам не тільки тут, на землі, але і у вічності.

Знак хреста, що видніє на банях церков є правдивим символом цивілізації і де він існує, там царює не тільки свобода духа, але й з правила, політична свобода.

Пречиста Діва скеровує увагу модерної людини до церкви у Фатімі і каже, що якраз у церкві, під діянням Божої ласки тверда людська натура перемінюється у достойну гідність.

Тільки Церква може розв'язати кожну проблему сьогоднішнього людства.

Перед її силою, джерелом благодати, дрижить пекло і всі його висланники.

В обличчі недалекої бурі очі пригнобленого і зневіреного загалу людей підсвідомо звертаються до цієї величної Божої інституції.

Нашим першим покликанням і серйозною відповідальністю є переконати людей, що духово відновлена християнська Церква, є відповіддю на їх мрії, надії і сподівання.

Шляхетною місією Церкви є спасти світ, повернути віру й надію модерній людині і визволити її від пригноблення і упадку її апостазії.

У церкві людина знаходить тепло батьківської хати. Поза нею є суцільна темнота, пише Белок.

МОЄ ПІСЛЯСЛОВО

Хочу тут сказати, чому я взявся перекласти отсю книжку. Коли рукопис вже був готовий до друку я стрівся — з питанням: Що спонукало вас братися до такого нелегкого діла, не маючи до того ні відповідної освіти, ні кваліфікацій.

Отже скажу коротко: саме тому, що більше покликані того досі не зробили і не роблять, я, не чекаючи, бо вже й так пізно, сам взявся до праці тому, що про Фатіму в нашій мові майже нічого нема.

В літі 1975 р. на сторінках “Гомону України” появився “Лист до редакції” одного з наших новопоган, що проповідують “прабатьківську віру” в Дажбога і Перуна. У цьому листі автор хулить проти Бога і Пречистої Діви, католицької Церкви, нашого Блаженнішого Патріярха Йосифа називає “новітним Кочубеєм” за те, що Він відважився — молитись за навернення Росії так, як того вимагає Пречиста Діва.

Це мене дуже заболіло і глибоко вразило. Я не міг вийти з дива, як такий скандальний лист міг появитись на сторінках української газети. Я не дивувався авторові листа, але редакторам. Я зараз написав відповідь, але не вислав її, бо по розмові з деякими знайомими я пізнав, що як редактори, так і більшість наших людей мало що знають про значення Фатіми. У такій ситуації всякий простак може глузувати з Пречистої Діви і ніхто нічого йому не відповість. У дійсності ніхто тоді не zareагував і не дав відповіді.

Я тоді рішив, що замість листа до редакції, я ліпше напишу кілька статей, щоби роз'яснити людям значення Фатіми і таким чином направити шкоду, заподіяну блюзнірствами в газеті. Але знову мої

знайомі мені відраджували кажучи: Ви радше не пишіть нічого про Фатіму, бо наші брати православні розложать вас на лопатки!" "Не треба нам якоїсь чужої Фатіми, коли ми маємо свою Чудотворну Почаївську Божу Матір"... "У Фатімі не було нічого надприродного! Фатіма не є признана Церквою!"

Я тоді пізнав, що крім наївних поклонників Перуна є ще багато неграмотних і темних людей... І тому не оглядаючись на нікого, я взявся сам до того діла, бо вважав, його необхідним. Залишив думку писати якісь статті, а став шукати за відповідним матеріалом. Вишукував книжки і багато читав. Рік пізніше, восени 1976 я попав на дві вартісні книжки в англійській мові. Порадившись з о. парохом І. Сиротинським, і отримавши від автора, Р. Бергін-а дозвіл і заохоту, я взявся до перекладу.

Але переклад був "сирий", його треба було підготувати до друку, бож моє знання однієї і другої мови не було задовільне. "Хожденіє" до фахівців не помагало. Припадково розказав я мою турботу ред. Я. Чумакові, який, слава Богу, допоміг мені завершити діло. Книжку про Фатіму, — ми повинні були давно мати! Моє особливе бажання, щоби її мали усі наші громадські діячі, політики, а особливо редактори, щоби прочитали її, зрозуміли значення післанництва Преч. Діви і гляділи на сучасний світ і ті події, що діються тепер на наших очах у його світлі.

Коли ще раз згадую цей горезвісний "лист до редакції", на який я хотів відповісти, хочу тепер сказати, що може такого листа і треба було? Бо він був причиною-принурою, що врешті в нашій мові можна прочитати і зрозуміти, в яких важких і тривожних часах ми живемо, як треба нам молитись, щоби Пречиста Божа Матір нам допомогла і захоронила Своім покровом!

Автор нашої книжечки, Р. Бергин, є редактором християнської преси в Австралії. Він радо погодився на український переклад. Досі вийшло 200,000 англійського накладу, крім перекладів на еспанську, португальську і французьку мови.

І. Якубовський

З М І С Т

Вступне слово	5
Апокаліптичний вік	7
Смерть цивілізації	7
Не легковажте пророцтв	11
Спущена з ув'язи бестія	17
Переслідування	21
Багатозначність ересі, брехні, неправди і облуди	26
Непевна майбутність	29
Послання і св. Письмо	34
Червоний Змій	41
Елітарна група	43
Недавня історія	47
Значення сотворіння	51
У пошуках за щастям	56
Апостазія в політиці	60
Проблеми університетської молоді	65
Великий ідеал	69
Існування Бога	74
Чуда	77
Вчімося з минулого	80
Новий хрестоносний похід	84
У пошукуванні миру	91

Чи війни можуть бути оправдані?	94
Екуменізм	98
Психопати	103
У погоні за модою	107
Єдина трагедія	111
Світові релігії	114
Заповідь любови	116
Виклик і визов	119
Поблажливе суспільство	122
Поклик до молоді	127
Авторитет у церкві	130
Доктринальна важливість Фатіми	135
Привіт для Португалії	139
Історія Фатіми	141
Фатімські секрети	150
Церква і Фатіма	156
Документація	160
Висновки	166
Слово від перекладача	170

КРИТИЧНІ ГОЛОСИ ПРО КНИЖКУ “НЕ ОДНИМ ХЛІБОМ ЖИВЕ ЛЮДИНА”

“Сильна, провокативна й блискуче написана студія” (The Catholic Weekly — Сідні, Австралія)

“Глибока і стимулююча книжка, поручаємо усім читачам” (Fatima Findings, USA)

“Солідна теологічна студія, добре написана”
(Архиеп. Г. Рутіс, Канада)

“Прочитайте цю книжку і дайте її іншим. Будуть вам вдячні” (о. Ф. Риплі, Англія)

“Одна з найбільш мужніх і піднесених книжок, читати її це справжня приємність. Треба б її поширити скрізь, в кожний університет, в кожную школу і кожную родину”

(The Irish Catholic — Даблін, Ірландія)

“Одна з найкраще написаних книжок про Фатіму”
(Approaches — Шотландія)

Крім тієї книжки поручаємо нашим читачам

- 1. Календар Української Дитини 1979. Ціна 3 дол.**
(виданий з нагоди Міжнарод. Року Дитини)
- 2. Українське Дошкілля,**
необхідний посібник для українських родин і шкіл, 500 стор., Багато ілюстрований 20 дол.
- 3. о. М. Любачівський: Вірую в Єдиного Бога**
Розважання і проповіді 7.50 дол.
- 4. д-р Д. Богачевський: На возі і під возом**
Спомини 6 дол.

Пишіть по цінник інших книжок на адресу:

Гурток Прихильників Української Дитини

16 Rivercrest Road
Toronto, Ontario M6S 4N3
Tel. 769-2535

